

Leto XXXIII
Št. 29

Murska Sobota,
14. aprila 1981

CENA 4 DIN

VESTNIK

Lepa, obmejna Apaška dolina, ki jo je lansko leto prizadelo hudo neurje, je v tem času spet oživela. Čeprav so domačini s pomočjo delovnih ljudi in občanov že pred zadnjo zimo odstranili nekatere posledice, jih je nekaj vendarle še ostalo. Zato so se minulo soboto v Apaški dolini zbrali mladinci, pripadniki JLA, delavci PTT, domačini, družbenopolitični delavci in gradili novo telefonsko omrežje, ki bo ljudi tamkajšnjih oddaljenih in obmejnih krajev približalo svetu.

Tekst in foto:
J. Kurbus

PO KONFERENCAH ZK V POMURJU

SKLADNO S ČASOM IN RAZMERAMI

Volilno-programske konference ZK v vseh štirih pomurskih občinah so za nami in velja poudariti, da so dosegle svoj namen ne le po vsebinski, temveč tudi mobilizacijski plati. V bistvu sodijo v okvir priprav na tretji kongres samoupravljalcev, hkrati pa tudi v priprave na partijske kongrese, ki bodo prihodnje leto. Naj ob že podanih poročilih izluščimo nekatera dejstva in spoznanja.

Da stiska družji in razkošje raz(d)vaja ljudi in da problemi zbuja delavoljnost je spoznanje, ki je še kako pomembno za politično prakso. Ljudje so ob tem vse bolj občutljivi zaradi težav pri nabavljanju življenjskih potrebščin, mineralnih gnojil, gradbenega materiala, neurejenega preživalskega varstva ostarelih kmetov, skratka vprašanj, ki terjajo zrelejše, smelejše pristope za razreševanje, ne zaprtost, temveč kar najširši krog organiziranih delovnih ljudi in občanov. Jasno, da bi morale pobude prihajati predvsem iz »baze« in ne skoraj izključno s forumov. Da so delavci po organizacijah združenega dela v dokajšnji meri še enostransko naravnani na plavo kuverto s »plačo« ni naključje, temveč gre v bistvu za svojevrstno kritiko na račun nedela samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Če se delavci z najnižjimi osebnimi dohodki in njihove družine čutijo ogrožene sprčo vsesplošne dragine ni čudno, da jim pomeni vsakršna, še tako pretehtana in potrebna podražitev trn v peti in administrativni ukrep.

V Murski Soboti je komite občinske konference ZK obravnaval nekatere negativne pojave (prodaja pralnih praškov v Potrošniku, opravljanje popravnih izpitov nekaterih učencev na gimnaziji, postopki nekaterih komunistov pri prodaji stavbnih zemljišč, samoupravni odnosi v Certušovi temeljni organizaciji in druge primere), kar so delovni ljudje in občani podpirali in odobraval. Vendar pa osnovne organizacije ZK v teh okoljih niso bile vedno in povsod budne, premalo kritične in neobčutljive tudi za na videz drobne stvari. Morale bi česče analizirati medsebojne odnose, razpoloženje, zaupanje, kritiko in samokritiko, pri čemer ne bi smelo biti mesta za oportunizem in podobno. Subjektivne sile so danes zvečne dovolj močne, da take in podobne negativne pojave v kali zatrejo.

V Lendavi so zlasti opozarjali na precejšnje razlike v pogojih gospodarjenja posameznih delovnih kolektivov. Njihove izkušnje silijo v razmišljanje, da je po organizacijah združenega dela še veliko nekritičnega izgovarjanja na račun visokih cen repromaterialov, motenj v oskrbi s surovinami, kar seveda vodi v začaran krog in megli motivacijo za iskanje notranjih rezerv. Kot denimo tarranje nad pomanjkanjem finančnih sredstev v krajevnih skupnostih, brez da bi iskali sicer možne načine prelivanja sredstev za potrebe posameznih vasi in podobno. V ljutomerski občini so se kritično zavzeli za čim doslednejše zagotavljanje načela zamenljivosti in giblivosti z družbenopolitičnih funkcij v proizvodnji in obratno. Nadalje za krepitev vloge družbenih svetov in krajevne samouprave. Bržčas so hoteli opozoriti na še prisotne težnje, da bi si radi posamezniki za vsako ceno obdržali vodilni stolček in jih kaj dosti ne mika, da bi se podali v proizvodnjo, kjer so nekdaž že, zna biti, da celo dokaj uspešno, opravljali določena dela in naloge.

V Gornji Radogni, kjer so bili v pripravah gradiv na konferenco ZK več kot skromni, so začrtali akcijo na več frontah hkrati: na področjih kmetijstva, gradbeništva, bančništva, vsebinski preobrazbi osnovne šole in usmerjenega izobraževanja, problematike otroškega varstva in zdravstva, če naštejemo le nekatere. Njihov primer kaže, da bo potrebno na vsak način uveljaviti smotrno organizacijo dela znotraj občinske organizacije zveze komunistov preko konference, komiteja, predvsem pa svetov ZK, osnovnih organizacij in aktivov. Zveza komunistov namreč ne more in ne sme biti, da tako zapišemo, v vlogi gasilca, ki bi gasil, potem ko je ogenj že vzplamtel na več krajih.

Skratka, nalog in usmeritev je ničkoliko, predvsem pa gre za stabilizacijo gospodarskih gibanj, delovanje in utrjevanje političnega sistema, socialističnega samoupravljanja, krepitev obrambnih priprav in varnosti, a ne le v smislu fraz in leporečja, temveč usklajeno s časom in razmerami.

Branko ŽUNEC

LENDAVA

DELAVNO ZDRUŽENJE

Obrtno združenje — asociacija, v katero so združeni obrtniki lendavske občine — je zelo delavno. Pred kratkim je skupaj z delavsko univerzo organiziralo tečaj iz varstva pri delu, ki ga je obiskovala velika večina obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev, zdaj pa je pred obrtnike prišlo z novim predlogom izobraževanja.

Tako je predviden seminar za gostince, na katerem se bodo seznanili z določili zakona o vinu, za delavce v živilski stroki pa pripravljajo tečaj iz higienskega minimuma. Povedati velja, da v okviru obrtnega združenja delujejo razne sekcije, od katerih so nekatere zelo delovne, aktivnost drugih pa bo treba čimprej poživiti. Združenje obrtnikov občine Lendava ima sedež na Partizanski ulici.

Š. S.

LJUTOMER

ZA PRAVOČASNO UKREPANJE

Spremljanje dogajanj in ocenjevanje trenutnega stanja na katerem koli področju je pomembno, kajti ob občutnih odstopanjih lahko takoj ukrepamo. Tega menja so tudi zbori občinske skupščine. V svoj program dela so zapisali tudi nalogo, da sproti ocenjujejo stanje gospodarstva ter razmere na drugih področjih in da na podlagi ocen sprejemajo takojšnje ukrepe — seveda v okviru svojih zmognosti, kar naj bi vodilo k učinkovitemu odpravljanju težav, ki se pojavljajo v sedanjih neugodnih gospodarskih situacijah.

Že v sredo bo tako zbor združenega dela na svoji redni seji razpravjal o gospodarjenju v preteklih letih, prav tako pa bo ocenil gospodarjenje v prvih treh mesecih letošnjega leta. Rezultati so nadvse pomembni, saj smo pričeli z izvajanjem petletnega plana, ki naj bi omilil neugodno stanje v gospodarstvu.

D. L.

MURSKA SOBOTA

PROTI PREKORAČITVAM OD

Z dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 je bilo sklenjeno, da bodo sredstva za osebne dohodke rasla za 25 odstotkov počasneje od rasti dohodka v primerjavi z letom 1979. Najnovejša ugotovitve komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj pa kažejo, da je na področju gospodarstva za zdaj 28 prekoračitev omenjenega dogovora, v družbenih dejavnostih pa je 26 organizacij, ki so v minulemu letu povečale maso sredstev za osebne dohodke nad 18 odstotkov. Da bi dobili realno podobo o kršiteljih, zahteva izvršni svet do sredine tega meseca analizo iz posameznih OZD, zlasti glede povečanja dohodka in akumulacije, gibanja povprečnih osebnih dohodkov in podobnega. V hujših primerih prekoračitev pa bodo predlagali ukrep družbenega varstva.

M. J.

GORNJA RADGONA

OBETAVEN NAČRT

Hitrejši razvoj solarne tehnike je osrednja naloga prihodnjih petih let na področju obrti v gornjeradgonski občini. Tako vsaj predvideva sprejeti družbeni plan za prihodnje srednjeročno obdobje. Hkrati pa tako načrtana razvojna pot projektov, ki jih je na tem področju nekaj že uspešno razvila skupina strokovnjakov iz Obrtne zadruge »14. oktober« v sodelovanju z domačo delovno organizacijo »Avtoradgona« (kar nekaj pa jih napoveduje v skorajšnji prihodnosti), dobiva nove razsežnosti. Gre namreč tudi za upravičena pričakovanja novih uspehov na področju iskanja nadomeštnih virov energije in tako ustrezno znižanje nekaterih stroškov, ne le v proizvodnih organizacijah, pač pa tudi pri zasebnikih. Sicer pa so že doslej ugotovili (in izračunali) največje prihranke pri uporabi sončnih sistemov prav na individualnih zgradbah.

J. K.

TRAVNIKI ŽE ZELENJO... poje pesem, mi pa dodajamo: TRAVNIKI TUDI ŽE CVETIJO. To je razvidno tudi s slike, posnete v okolici Velike Polane. Vse kaže, da bo letošnja košnja dokaj dobra. Pravzaprav se človeku nekam stoji po teh rožicah, ki bodo padle, ko bo med njimi zaropotala kosilnica....

Foto: Š. Sobočan

850 milijonov za surovine

Za letošnji uvoz surovin je namenjenih 850 milijonov dolarjev, kljub temu pa je še vedno problem, kako zagotoviti preskrbo s surovinami in re-produkcijskim materialom iz domačih virov. Pritiski na cene in druge okoliščine in obveznosti (plačevanje z devizami, vlaganje v razvoj) še vedno povzročajo, da se blago zadržuje v skladiščih. Zaradi tega sodijo, da stopnja rasti industrijske proizvodnje ne bo presegla 2,2 odstotka. To daje sklepati, da premalo in nenakomerno izkoriščamo zmogljivosti. Začasnimi za-

stojem v proizvodnji se pridružuje še krčenje izmen, odhajanje na prisilni dopust, vsemu temu pa bi se lahko izognili, če bi skrajšali proces dogovarjanja in sporazumevanja.

Čeprav so investicije v prvih treh mesecih letošnjega leta zmanjšane, pa so še vedno izvir inflacije in gospodarske nestabilnosti. Zato jih bo treba nujno preusmerjati v proizvodnjo za izvoz, energetiko, pridobivanje živeža in surovin. Izkazalo se je tudi, da tretjina opreme, kolikor smo jo uvozili

v prejšnjih petih letih, ni uporabljena, in tako je »zamrznjena« vrednost več milijard dolarjev.

Na sestanku izvršnih sekretarjev predsedstev republik in pokrajinskih komitejev ZK so v zvezi s tem menili, da so vsi ti problemi po republikah enaki, da kličejo po pravih akcijah in konkretnih rešitvah. Golo kritiziranje, ki nereditkokdaj zanika dosežene uspehe, vsekakor ni pot, po kateri bi našli izhod iz zapletenega gospodarskega položaja.

Iz Prage poziv Zahodu

V svetu je dobil precejšnjo odmevnost nastop sovjetskega partijskega in državnega voditelja Leonida Brežnjeva na 16. kongresu Komunistične partije Češkoslovaške, ki se je te dni končal v Pragi. Čeprav kongres ni bil mednarodno usmerjen, je vendarle, delno že zaradi

same prisotnosti Brežnjeva in njegovega govora, delno pa tudi zaradi Poljske, dobil tudi mednarodne razsežnosti. Brežnjev je z govorniškega odra pozval Zahod, naj se vendarle strezni in sede skupaj z Vzhodom za okroglo mizo, posvečeno omejevanju raketne in jedrske oborožitve v Evropi. Dejal je, da je Sovjetska zveza pripravljena začeti pogajanja takoj, na kakršnikoli ravni in brez kakršnihkoli pogojev. Zahteval pa je, naj tudi druga stran ne postavlja pogojev. To je podkrepil z naslednjo ilustracijo: »Kaj bi se zgodilo, če bi Sovjetska zveza izpila: preden se lahko začne pogajanja za ureditev kateregakoli zrelega mednarodnega vprašanja, naj zahodne države spremenijo svojo politiko tam, kjer nam ni mnogim ni prav nič všeč. Na primer, naj ZDA prej umaknejo svoje sile iz te in te države, iz teh in teh vojaških oporišč v tujini. Naj ustavijo svojo pomoč in oboroževanje takih in takih diktatorskih terorističnih režimov. Ali bi kdorkoli resno vzel tak

pristop k pogajanjem? Najbrž ne. Bolj verjetno bi rekli, da smo prostaki, ki malo razumejo o politiki ali pa ljudje, ki postavljajo umetne ovire in se izogibajo pogajanjem...»

Tako jasne ponudbe za pogajanja že dolgo ni bilo slišati.

Istočasno s to ponudbo za pogajanja je ameriški obrambni minister Weinberger na zasedanju dvajsetice obrambnih ministrov držav pakta NATO v Bruslju ostro zavrnil zahteve Zahodne Evrope, da je treba določiti rok za pogajanja s Sovjetsko zvezo o taktičnem jedrskem orožju. Weinberger je od zahodnih zaveznikov zahteval večji delež pri graditvi skupne obrambe, ni pa bil pripravljen povedati, kdaj Reaganova administracija namerava nadaljevati novembra lani prekinjeno dogovarjanje s Sovjetsko zvezo o omejevanju taktičnih raket v Evropi. To naj bi najbrž bil tudi odgovor Brežnjevu, vendar le ne iz ust najbolj pristojnega.

FRANCOZI PRIPRAVLJENI NA FINIŠ

Preko 37 milijonov francoskih volivcev bo 26. aprila izbralo novega predsednika. Ustavni sistem sedanje pete republike določa, da mora za svojo kandidacijo vsak kandidat zbrati najmanj 500 podpisov. Rok za podpise je bil 7. april do 24. ure. Za predsedniškega kandidata se je potegovalo 64 ljudi, med katerimi je bila cela gora manj pomembnih politikov in tudi šarlatanov. Podpise je zbralo deset kandidatov: šest levičarskih in štiri desničarski.

Znova se torej potrjuje, da so Francozi večinsko levičarsko ljudstvo, vendar kljub temu volijo desničarske kandidate. Tisti, ki se ukvarjajo s proučevanjem javnega mnenja, pravijo, da je vse odprto. Letos bo volilo kar 6 milijonov več volilcev kot pred sedmimi leti. To so v glavnem mladi ljudje in nihče ne upa napovedati, kateremu kandidatu v prid bodo glasovali te volivce. Pač pa napovedujejo, da bo volilna udeležba dobra, čeprav računajo, da vsaj sedem odstotkov volivcev sploh ni vpisanih v volilne imenike.

Drugi o nas manj kritično

Dve ugledni mednarodni gospodarski organizaciji: Evropska ekonomska komisija in Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj sta pred nedavnim ugodno ocenili našo gospodarsko situacijo. Kot zelo pozitivno

ocenjujeta znižanje našega primanjkljaja v plačilni bilanci od predlanskih 3,7 na lanske 2 milijardi dolarjev. Uspeh je tem večji, pravijo pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj, ker je bil dosežen v »težkih mednarodnih

gospodarskih in finančnih okoliščinah«.

Analitiki v omenjenih organizacijah so zapisali, da lanska stopnja gospodarske rasti v Jugoslaviji, kljub padcu od 7 do 8 odstotkov v zadnjih dveh letih na 2,5 odstotka, »vzbuja spoštovanje«. Kot spodbudno so ocenili tudi omejevanje poupravevanja na domačem trgu, osebnih dohodkov, splošne in skupne porabe, zlasti investicij. To so po mnenju strokovnjakov v omenjenih mednarodnih organizacijah glavni razlogi, da so začetni uspehi, doseženi pri stabilizaciji v Jugoslaviji, spodbudni in da je Jugoslavija krenila po zanesljivi stabilizacijski poti, ki vodi k obnovitvi notranjega in zunanjega gospodarskega ravnotežja.

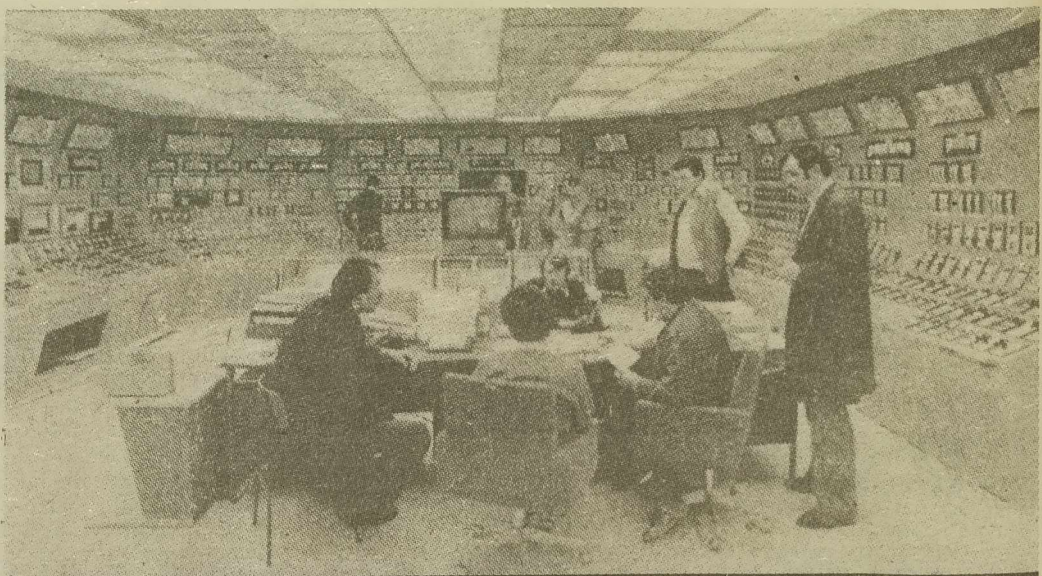
Tuji analitiki našega gospodarstva postavljajo na prvo mesto razvoj domačih virov, zlasti v energiji, ki je ta hip ena glavnih zavor gospodarske rasti v svetu. Največji jugoslovanski rezervi pa sta po mnenju tujih analitikov naše kmetijstvo in živilska industrija, kjer je Jugoslavija trenutno najmanj odvisna od uvoza.

Podoba je, da smo pri ocenjevanju gospodarskih razmer sami veliko bolj kritični, kot pa če nas ocenjujejo tuji.

Ponovno odkrivanje Afrike

Bela hiša je poslala pomočnika ameriškega sekretarja za afriške zadeve Crockerja na enomesečno turnejo po desetih afriških državah. da bi predsedniku Reaganu ustvaril novo podobo afriških razmer. Prvi cilj Crockerjevega afriškega potovanja je ta, da prouči politične rešitve namibijskega vprašanja, ki je po neuspelem poskusu pod okriljem OZN ostalo odprto. Crockerja bo pot vodila po tistih afriških deželah, ki jih v Washingtonu štejejo za svoje zaveznike v tem delu sveta. To so na primer Kenija, Zaire in Nigerija. Poleg teh pa so vključili v program obiska tudi nekatere dežele, s katerimi ZDA zadnje čase nimajo najboljših odnosov, na primer Angolo in Mozambik. Iz Mozambika so pred nedavnim izgnali šest ameriških diplomatov, obtoženih vohunjenja za CIA.

Crockerjevo dolgo »odkrivanje Afrike« najbrž ne bo lahko, predvsem se zato, ker so nekatere poteze Reaganove administracije razburkale črno celino. V številnih afriških deželah so zato na predsednika ZDA naslovili nekakšen opomin, v katerem je rečeno, da bi preveliko zblíževanje Washingtona z Južno Afriko utegnilo slednjo spodbuditi še k večji agresivnosti. Poleg tega pa Afričanom nikakor ne gre v račun, da bi v ZDA afriške zadeve presojali samo skozi prizmo rivalstva s Sovjetsko zvezo.

Če bo šlo vse tako kot predvidevajo, potem bomo iz krške jedrske elektrarne dobili že oktobra prve kilovate elektrike. Do konca leta naj bi znašala celotna proizvodnja milijardo kilovatov. Stirje 380-kilovoltni daljnovodi — dva proti Zagrebu, eden proti Ljubljani in eden proti Mariboru, so že pripravljeni na prenos prvih kilovatov.

Zaščita samoupravljanja

Beograjski sindikati so nedavno ugotovili, da se sodišča združenega dela vse bolj obnašajo kot navadna sodišča. Delavci se vse pogosteje pritožujejo nad tem, da jih ta sodišča ne ščitijo pred nesamoupravnim obnašanjem v organizacijah združenega dela in drugod. Podobne pritožbe pa veljajo tudi za družbene pravobranilce samoupravljanja. Oboji so namreč oblikovani teritorialno in zato so preveč podložni takojmenovanemu lokalni politiki. Bolje rečeno samovoljni lokalnih delavnikov, ki često govorijo, da je to ali ono »možno, toda se ne mora« uresničiti.

Tako izgleda, da je samoupravljanje mogoče uresničevati ali se ne mora uresničevati. Posebno poanto daje temu »može a ne mora« ki tvori brezosebno vsebino dogajanja, kakor da deluje nekaj samo od sebe, neodvisno od človeka. Posledica takšnega načina govora, ki je posledica takšnega načina mišljenja, je torej pasiven odnos nasploh.

Sodišča združenega dela se najraje proglašajo za nepristojna za reševanje problemov delavcev, zlasti če spor presega formalne okvire združenega dela, češ da se ukvarjajo le z vprašanji delavcev, ki so v delovnem razmerju oziroma so že združili delo. V kolikor gre za širše pravice iz samoupravljanja, denimo s stanovanjskih samoupravnih pravic, sodijo, da je to izven njihove pristojnosti, čeprav je pravilno pojmovanje sodišča združenega dela v vsem obsegu odnosov iz dela in zaščite odnosov iz dela, saj je treba zagotavljati tudi združevanje dela, ustvarjati možnosti vključevanja v združeno delo, kakor je tudi stanovanjsko samoupravljanje, ali kakršno koli drugo, integralni del odnosov dela.

Zaradi zoževanja zaščite samoupravljanja na delovna razmerja, kar poenostavlja pomeni zoženost na vprašanje vrednotenja po rezultatih dela ali celo popačeno na delitev

PISMO IZ BEOGRADA

osebnih dohodkov, potem delovni ljudje nimajo mnogo možnosti za reševanje svojih samoupravnih problemov, saj jih vsakdo pošilja na drug naslov, češ da se ta drugi ukvarja s tem njihovim vprašanjem. Tako da delavcu na koncu izkaže, da nihče ni pristojen za reševanje njegovega samoupravnega problema, če ne gre za osebne dohodke in še takrat se lahko zgodi, da si tudi nad temi vprašanji vsi umivajo roke.

Počasnost reševanja samoupravnih vprašanj posameznih delavcev in delovnih ljudi nasploh pa navaja ljudi v Beogradu, da dvigajo roke ob vsakem problemu, češ, to je tako ali tako nerešljivo ali neuresničljivo in potem postajajo povsem rešljivi in hitro uresničljivi zahtevki gordijski vozli, ki jih nihče ne seka. Tako nastajajo pogostne tolerance nezakonitosti, kakor naprimer nasilno vseljevanje v prazna stanovanja, nezakonita preprodaja delovne sile, onemogočanje snovanja organizacij združenega dela pogodbenega ali podobnega tipa, oviranje snovanja organizacij občanov z izgovorom, da je vse v naši družbi že tako zorganizirano, da dodatni naporji za učinkovitejše delovanje in delo sploh niso potrebni.

Ni še znano, kako se bodo beograjski sindikati spopadali s temi vprašanji in kako jih bodo reševali, vendar je razveseljivo, da so se jih končno vendarle lotili, kajti zaščita samoupravljanja je koristna samo tedaj, če je hitra in učinkovita in če je ne uresničujejo ljudje, ki so profesionalno sicer usposobljeni, samoupravno pa niso ali pa so celo nezainteresirani.

V beograjskih krogih namreč že kroži ugotovitev, da so v sodiščih združenega dela sodniki, ki nimajo pravega znanja, med tem ko so dobri sodniki v rednih sodiščih. Po ravnanju sodišča združenega dela bi takšno oceno lahko sprejeli, kajti že samo pojmovanje, da je združeno delo bivše gospodarstvo, kaže, da to sodišče ne izhaja iz ideološko političnega pojmovanja in snovanja odnosov dela po ustavno uzakonjenih načelih, temveč iz zastarele prakse organiziranja dela, po katerem je pomembnejše minulo delo kot pa živo delo — torej tovarna ne pa delavstvo v njej, stanovanjsko posloplje, ne pa stanovalci itd.

Počasnost je največja nevarnost samoupravljanja.
Viktor Širec

Telegrami

NAIROBI — Tri mesece po parlamentarnih volitvah, ko se je vrnil na oblast dr. Milton Obote, se je položaj v Ugandi spet poslabšal. Temu so krive gverilske skupine, katerih skupni cilj je vreči zakonito Obotejevo vladno.

BRUSELJ — Obrambni ministri NATO pakta so opozorili Sovjetsko zvezo, da bi morebitna sovjetska intervencija na Poljsko izpodkopala osnovo za pogajanja o razorožitvi.

CIUDAD MEXICO — Nikaragva pričakuje, da bo v naslednjih treh mesecih lahko napadli tuji plačanci in bivši Somozovi gardisti, ki se urijo v taboriščih na Floridi, Hondurasu in Gvatemali. Na Floridi je trenutno 6 tisoč, v Hondurasu pa okoli 4 tisoč gardistov.

LONDON — V Angliji in Walesu je v prvih 13 tednih letošnjega leta bankrotiralo 2263 podjetij.

NEW DELHI — Karmalov režim zaenkrat ne namerava prositi Sovjetske zveze, da bi okrepila svojo vojaško navzočnost v Afganistanu. To je izjavil Karmalov minister za zunanje zadeve.

AMSTERDAM — Tukaj so slovesno odprli nove klubske prostore jugoslovanskega združenja.

PARIZ — Po sporočilu francoskega združenja proizvajalcev pšenice bo Francija letos v Sovjetsko zvezo izvozila 600 tisoč ton pšenice, na Poljsko pa 400 tisoč ton.

TOKIO — Japonski strokovnjaki so sporočili, da so v vzhodni Kitajski, v zalivu Bo Hai, odkrili velike količine visoko kvalitete nafte.

VARŠAVA — Poljski zunanji minister Czyrek je sprejel jugoslovanskega veleposlanika na Poljskem Begića. Izmenjala sta mnenja o aktualnih vprašanjih političnega, družbenega in gospodarskega razvoja Jugoslavije in Poljske.

KÖLN — Na postaji podzemne železnice v središču mesta je eksplodirala bomba. Ena oseba je bila težje ranjena, materialna škoda pa je neznatna.

Telegrami

ZVEZNA ŠTAFETA PRISPE 25. APRILA

Pomurski mladinci se letos še posebej skrbno pripravljajo na prihod zvezne štafete mladosti, ki prispe v svet ob Muri v soboto, 25. aprila, v popoldanskih urah. Letos nosilci štafetne palice, ki pomeni simbol neomajne ljubezni do tovariša Tita ter bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, ne bodo prenočili v Pomurju, ampak bodo takoj nadaljevali pot skozi ostale predele ožje domovine. Mladina bo ob tej priložnosti izvedla številne aktivnosti, ki bodo obeležile ta izjemni dogodek.

Letošnjo zvezno štafeto mladosti bodo 25. aprila nekaj pred 13. uro od mladine iz občine Ormož pri Žerovincih prevzeli ljutomerski mladinci. Ponesli jo bodo dalje skozi številne kraje proti glavnemu trgu v Ljutomeru, kjer bo okrog 13.15 osrednja slovesnost z bogatim kulturnim in zabavnim programom, v katerem bodo mladi predstavili širši javnosti raznolikost svojih dejavnosti. Štafeta bo zatem nadaljevala pot proti Razkrižju, kjer jo bodo predali vrstnikom iz lendavske občine. Mladina jo bo ponesla vse do Lendave, kamor bi naj prispeli ob 14.25. Tam pričakujejo tudi več lokalnih štafet, hkrati pa bodo prebrali pozdravno pismo v obeh

jezikih — slovenskem in madžarskem, s čimer bodo znova potrdili bratsko povezanost Slovencev s pripadniki madžarske narodnostne skupnosti, ki živijo na tem območju.

V PRIČAKOVANJU ZVEZNE ŠTAFETE — Podobno kot prejšnja leta bomo tudi letos v Pomurju pozdravili nosilce zvezne štafete mladosti, simbola privrženosti Titovi poti ter bratstvu in enotnosti naših narodov in narodnosti. Foto: M. Jerše.

Nosilce zvezne zvezne štafete mladosti bo zatem pot vodila proti Strehovcu, kjer bo ob 15.10 štafetno palico prevzela mladina iz mursko-

soboške občine. Pozdravili jo bodo lahko prebivalci Bogojine in Martjanec, na Trg zmage v Murski Soboti pa bodo prišli ob 15.40. Tu bo osrednja slovesnost ob sprejemu zvezne štafete, saj bo

boške mladine v mesecu mladosti. Hkrati bodo delovni ljudje in občani pričakali tudi nosilce vseh treh občinskih štafet, ki bodo krenile na pot iz smeri Kroga, Bodonca in Motvarjevca.

Nato bodo nosilci zvezne štafete krenili proti Tišini in Petančjem, kjer bo ob 15.25 predaja štafete vrstnikom iz gornjeradgonske občine.

Prisrčen sprejem jim pripravljajo tudi v Radencih in Gornji Radgoni, kjer bo daljši postanek s peštrim kulturnim programom, zvezni štafeti pa se bo pridružilo tudi nekaj lokalnih štafet.

Časovnica zvezne štafete mladosti je natančno opredeljena, zato bo treba že okrog 17. ure predati štafetno palico mladim iz lenarške občine, ki jo bodo ponesli dalje z najboljšimi željami ob letošnjih pomembnih obletnicah. Pomurski mladinci pa bodo še enkrat ponosni, da so lahko ponesli in pozdravili nosilce letošnje zvezne štafete mladosti, kakor tudi številnih občinskih štafet, s katerimi so obljubili vztrajati in nadaljevati jasno začrtano Titovo pot.

M. Jerše

DELO KOMISIJE ZA IZVOR PREMOŽENJA

Prebujanje iz trdnega sna

Nesporno je dejstvo, da tudi komisija za ugotavljanje izvora premoženja, ki deluje v murskosoboški občini, ni opravila svojega dela povsem, saj ni dosegla pričakovanih rezultatov pri preprečevanju družbeno negativnih pojavov. Podatek, da je bila komisija večkrat soočena s kadrovsko problematiko, saj so jo morali v letih 1978 in 1979 nenehno dopolnjevati z novimi člani, gotovo dovolj zgovorno priča, da je tudi število članov komisije v marsičem vplivalo na učinkovitost njihovega dela. Tako ni nič čudnega, da je ostalo ob imenovanju nove komisije neresenih kar 17 zadev, pri čemer niso bili v teh primerih tudi končani sami postopki. Komisija, ki se je doslej sestala le štirikrat, je dobila v tej mandatni dobi le eno pobudo za uvedbo po-

stopka, kar navsezadnje kaže na premajhna zanimanja občanov, organizacij združenega dela in raznih asociacij za delo omenjene komisije, ki se je morala ves čas soočati tudi s problemom nesklepčnosti.

Da ne govorimo posebej o dokaj veliki izpostavljenosti članov komisije za ugotavljanje izvora premoženja, ki so sicer samostojni pri odločanju, toda komisija kot kolektivni organ še vedno ni dobila dovolj sodne opore pri svojem delovanju. Dejstvo je, da so postopki za ugotavljanje izvora premoženja nadvse zahtevni, natančni in dolgotrajni, saj člani komisije ne morejo mimo formalnih določil ugotovljene materialne resnice. Čeprav je dokazno gradivo osnova za uvedbo postopka, pa se mnogi občani skušajo na različne načine izogniti ka-

zenski odgovornosti, pri čemer niso redki primeri spreminjanja prvotnih izjav, uveljavljanja raznih zasebnih posojil, daril od sorodnikov iz tujine in podobno, s čimer se posamezne zadeve na sodišču marsikdaj predolgo zavlečejo. Po drugi strani pa zahteva takšno delo nenehno angažiranost strokovnih služb, pri čemer so strokovno-tehnična in administrativna dela v domeni strokovnih delavcev davčne uprave. Le-ti pa so seveda močno obremenjeni z ostalimi deli in nalogami na področju ugotavljanja doseženega dohodka občanov, ki z lastnimi sredstvi opravljajo obrtne in druge gospodarske ter negospodarske dejavnosti, kar razumljivo ovira uspešnejše delo komisije.

Sicer pa je res, da so v preteklosti pričakovali več pobud

tudi od davčnih upravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, kar pa ne sme biti zadostno opravičilo za doseženo premajhno učinkovitost komisije za ugotavljanje izvora premoženja v murskosoboški občini. Vendar pa ne gre prezreti, da bi komisija lahko bila pri svojem delu deležna večje pomoči družbenopolitičnih dejavnikov, samoupravnih organov in samoupravne delavske kontrole v organizacijah združenega dela kakor tudi posameznih občanov. Prav to pa so doslej največkrat pogrešali, kajti zgrešeno je mnenje nekaterih, češ da je omenjena komisija nekakšen upravni organ za družbene prihodke. Zdajšnje intenzivne priprave na sprejetje zakona, ki bo to področje sistemsko nekoliko drugače reševal kot doslej, ko je bila komisija kot družbeni organ postavljena v dokaj nevhvalno vlogo. V prihodnje bi se naj zavzemali bolj za delo državne uprave, ki bo posegala v večji meri na področje ugotavljanja izvora premoženja. Od dosedanjega dela komisije za ugotavljanje izvora premoženja, ki ni imela tudi dovolj pravne opore, seveda ni bilo moč pričakovati večjih uspehov na tem področju. Novi zakon pa bi naj prinesel pozitivne premike tudi v večji angažiranosti komisije za ugotavljanje izvora premoženja, od katere smo v preteklosti pričakovali — to je treba priznati — v praksi znatno boljše rezultate. M. Jerše

PREDSEDNIKI ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE V MURSKI SOBOTI SKLICUJEJO SEJE ZBOROV

Predsednica in predsednik Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti sklicujeta skupno zasedanje obeh zborov, ki bo v četrtek, 23. aprila 1981 ob 8. uri v veliki sejni dvorani občinske skupščine.

Zbora bosta obravnavala:

1. Analizo gospodarskih gibanj in uresničevanje družbenega plana občine za obdobje 1976—1980 v letu 1980
2. Analizo pridobivanja in razporejanja dohodka in sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu in družbenih dejavnostih glede na družbeni dogovor za preteklo leto
3. Aktualna vprašanja kmetijstva v naši občini
4. Predlog odloka o kriterijih za določitev krajevnih skupnosti in območij, ki so na območju občine Murska Sobota ter so manj razvita in ustanovitvi sklada za razvoj teh krajevnih skupnosti in območij
5. Volitve in imenovanja

Zbora pa se bosta seznanila tudi z delom zborov republiške skupščine.

Družbenopolitični zbor se bo sestel na seji v sredo, 22. aprila 1981 ob 14. uri ter bo obravnaval ista vprašanja, kakor ostala zbora.

Gradivo za obravnavo 1. 2. 4. in 5. točke dnevnega reda so prejeli vodje delegacij in vodje konferenc delegacij, pa tudi vsi delegati Družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, gradivo za obravnavo 3. točke dnevnega reda pa bodo prejeli do 16. aprila 1981.

Vse delovne ljudi in občane, temeljne samoupravne organizacije in skupnosti ter krajevne skupnosti oz. vse, ki jih navedena vprašanja zanimajo, obveščamo, da si lahko gradivo priskrbijo tudi v občinskem INDOK centru, telefon 21-000, int. 68.

VESTNIK

V

VSAGO

HIŠO

MALA ANKETA

SVET IN CENE

Roko na srce in priznajmo si: s temi cenami so pa res pravi križi in težave. Povejte nam: komu pa so sploh pogodu? Naj jih tehtamo s te ali one strani, povsod nam hodi nekaj preveč. In jasno, da vse zgori na ramenih potrošnika. Kaj lahko pri tem ukrenejmo potrošniški sveti? Kaj konference potrošnikov po občinah? Ali občinske skupnosti za cene že kaj delajo? To so vprašanja, ki smo jih zastavili našim anketirancem — predsednikom potrošniških svetov nekaterih krajevnih skupnosti v Pomurju. Odgovori nas niso najbolj zadovoljili. Kako bi nas tudi! Pa še nekaj smo ugotovili, kar nas je navzlic vsemu začudilo. Namreč, da občani — potrošniki zelo slabo poznajo potrošniške svete.

ANICA ŽUNIČ, Ljutomer: V krajevni skupnosti Ljutomer deluje potrošniški svet že kakih dve leti in moram reči, da smo delo dokaj dobro zastavili. Lani smo se največ ukvarjali s problematiko oskrbe potrošnikov z določenimi proizvodi. Seveda vsega nismo uspeli narediti, nekaj pa vendarle. Potrošniški svet je — po dosedanjih

izkušnjah — še vedno preslaboten, da bi lahko vplival na oblikovanje cene. Na tem področju bi moral dobiti vsaj nekatera pooblastila, kajti le z načelnimi pripombami ne bomo kaj prida storili. V naši krajevni skupnosti si bomo za to srednjeroče izdelali program dela, v katerem bomo nekaj prostora odmerili tudi problematiki cen.

FRANC KLEMENČIČ, Gornja Radgona: Svet potrošnikov pri krajevni skupnosti Gornja Radgona smo ustanovili leta 1978. Večkrat smo se sestali in izkazalo se je, da so člani sveta pripravljeni poprijeti za delo. Največ smo se dajali okrog izgradnje sodobne trgovine v mestu Gornja Radgona, kajti zadnja je bila zgrajena pred pet in več

leti. Vpliva na oblikovanje cen nimamo, kvečjemu na odpiralni čas. Tako smo recimo imeli že obravnavo na sodišču združenega dela glede odpiralnega časa lekarne. Pred časom smo med potrošniki opravili posebno anketo in pokazalo se je, da si ljudje želijo lepšo in sodobnejšo trgovsko poslovalnico v obmejni Gornji Radgoni.

IRENA STOLNIK, Murska Sobota: V našem potrošniškem svetu v krajevni skupnosti Alija Kardoša v Murski Soboti imamo težave že pri udeležbi članov na sestankih sveta. Po mojem smo bili premalo dosledni pri nekaterih, sicer formalnih stvareh. Poslovnik in program dela že imamo. Mislim, da bomo morali nekaj reči glede

odpiralnega časa nekaterih manjših trgovin z živili v naši krajevni skupnosti, ki so odprte le od 7. do 16. ure, kar pa seveda ne zadošča potrebam. Celotno pritožbo smo že dobili, kajti pa 16. uri so občani primorani po nakupih v center mesta — šoping ali blagovnico. Pa še na nekaj bi opozorili: občani čisto ne vedo natanko, kam, v katero krajevno skupnost kdo sodi.

AVGUST HORVAT, Lendava: Sveti potrošnikov povsod še ne delujejo tako kot bi bilo treba. Sodim, da je krivda v tem, ker nimajo programov dela oziroma v nekaterih krajih sploh ne vedo, kaj naj bi delali. V lendavski krajevni skupnosti je začel dokaj dobro delovati in kar je treba še posebej poudariti: začel se je uveljavljati tako pri občanah kot tudi trgovcih. Naša praksa je, da skupaj z inšpekcijami in trgovci rešujemo določeno problematiko, seveda pa tudi pritožbe občanov. Menim, da bo imel svet potrošnikov v prihodnje še večje in odgovornejše naloge, zato bi si tudi v krajevni skupnosti morali prizadevati, da mu namenijo ustrezno mesto v razvijanju in krepitvi vaše in krajevne samouprave.

ANICA ANTALIČ, Radenci: Znano je, da so Radenci turistični kraj in da je torej to problematika glede trgovin in odpiralnega časa dokaj specifična. Pri nas se že kakih pet let ubadamo s problemom izgradnje sodobnega trgovskega lokala in še vedno ni povsem jasno, kakšna je njegova usoda. V okviru potrošniškega sveta smo med občani opravili anketo in pokazalo se je, da je nova trgovina nujno potrebna. Tudi pri odpiralnem času se bo treba bolj prilagajati potrebam, tako domačega prebivalstva kot tudi tujih gostov, zlasti še v letnem času. Mislim, da naš svet nima posebnega vpliva na oblikovanje cen, poleg tega pa je še premalo razvito sodelovanje med krajevno skupnostjo in občino.

Branko ŽUNEC

Rezultati — plod boljšega dela ZK

Delovanju občinske organizacije zveze komunistov, delegatskega sistema ter nadaljnji krepitvi stabilizacijskih prizadevanj in po- glabljanju samoupravnih odnosov, so na program- sko-volilni konferenci OK ZKS v Murski Soboti po- svetili osrednjo pozornost.

Na konferenci, navzoča sta bila tudi član CK ZKJ Jože Smole in sekretar MS ZKS za Pomurje Geza Bačič, so za predsednika občinske kon- ference ZK ponovno izvolili Alojza Selo, za novega izvr- šnega sekretarja in člana komiteja pa Stanka Erjavca.

V razpravi so dokaj ugodno ocenili aktivnost komunistov v preteklem obdobju, ko se je ZK idejno in kadrovsko okrepila, s čim- mer prevzema vse več nalog, ki ji gredo.

Nova organizi- ranost, metode in oblike dela so dejansko povečale učin- kovitost, odgovornost in kolektivnost v vrstah zveze ko- munistov, kar omogoča, da komunisti vse bolj odločilno posegajo v reševanje bistve- nih družbenih vprašanj. K temu so v mnogocem pri- spevale tudi nadvse zadovo- ljive družbenoekonomske, samoupravne in družbeno-

politične razmere v občini, ki jih niso mogle omajati niti zaostreni pogoji gospoda- rjenja. Najbolj razveseljiva je prav gotovo ugotovitev, da se materialna osnova sobo- škega gospodarstva širi in da se s tem postopno izboljšuje tudi reproduktivna sposob- nost. Hkrati so komunisti opozorili na neizkoriščene ali slabo izrabljene možnosti v gospodarstvu, ko običajno preveč poudarjamo zunanje vzroke, ne pa probleme, ki bi jih lahko sami razrešili.

Da bi pospešili učinkovi- tost občinske organizacije ZK, bo potrebno v večji meri

uveljaviti notranjo delitev dela, saj niso bili povsod enako uspešni, zlasti še v OO ZK, so med drugim menili v razpravi. To velja še posebej za aktivnost komunistov pri delu delegacij, v krajevni samoupravi in drugje, zato so sklenili zaostriiti odgo- vornost članov ZK, še bolj kot doslej pa bodo skrbeli za dolgoročno kadrovske politiko in idejnopolično usposabljanje komunistov. Prav to pa bo omogočilo, za kar so se posebej zavzeli, še tesnejšo povezanost z mno- žico delovnih ljudi in obča- nov soboške občine.

M. Jerše

LJUTOMER — PROBLEMSKA KONFERENCA O KMETIJSTVU

Od besed k dejanjem

Tako nekako bi lahko strnili vsebino četrtkovske problemske konference o nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu ljutomerske občine, ki sta jo pripravili občinski konferenci ZKS in SZDL. Tako javna razprava, ki je potekala v krajevnih skupnostih in OZD, kakor tudi razprava na problemski konferenci je pokazala, da stanje ni spodbudno. Ugotavljajo namreč, da v ljutomerski občini nimajo primerno urejeno delitev dela in dohodkovno povezovanje med kmetijskimi organizacijami z združenega dela in združenimi kmeti. Tudi delitev trga ni primerna ne samo v ljutomerski občini temveč v Sloveniji in Jugoslaviji. Bore malo je bilo tudi storjenega na področju gozdnega gospodarstva. Zelo zaskrbljuje pa je pomanjkanje krmil in gnojil. Razpravljali so se odločno zavzeli za to, da tako ne more iti naprej, zlasti še, ker je kmetijstvo ena strateških panog našega gospodarstva. Zato je potrebno pristopiti h konkretnim akcijam. Konferenca je predlagala, da se OZD kmetijstva naj v občini čimprej reorganizirajo, tako kot so to storili že v sosednjih občinah. Namesto razdrobljenih kmetijskih združenj in drugih kmetijskih organizacij naj bi nastali samo dve — ena za družbeni sektor in ena za zasebni sektor. Tako bi lahko dosegli programiran razvoj v družbenem sektorju ter samoupravno in dohodkovno povezovanje v zasebnem sektorju kmetijstva. Pospešiti bi bilo potrebno izvajanje melioracij, komasacij in ostalih agrarnih del. Nadalje bi bilo potrebno več storiti pri dohodkovnem povezovanju med primarno proizvodnjo in predelavo ter uvajanjem novih kultur, zlasti sladkorne pese, vrtnin in podobno. Kmet mora dobiti takšno TZO, ki bo sposobna razreševati problematiko, ki nastaja v kmetijski proizvodnji. Posebno pozornost pa bo potreno tudi posvetiti vzgajanju mladih kmetov.

D. L.

LENDAVA

Uspešno delo borcev NOB

Na letni skupščini Zveze združenj borcev NOB občine Lendava so razpravljali o enoletnem delovanju te organizacije, ki šteje 500 članov in ki so vključeni v osem krajevnih združenj. Ugotovili so, da je bilo njihovo delo posebej uspešno pri urejanju socialne in zdravstvene varnosti borcev ter pri krepitvi splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite. V programu dela za letošnje leto so dali poseben poudarek obeleževanju letošnjih pomembnih jubilejev, zlasti praznovanja 40. obletnice oborožene vstaje jugoslovanskih narodov in 40. obletnice ustanovitve OF. V programu dela so med drugim še zapisali, da bodo bolj kot doslej prenašali tradicijo NOB na mladino ter aktivno sodelovali v vseh družbenopolitičnih organizacijah in društvih ter pripravah na volitve.

J. D.

— APAČE —

Pomembna delovna akcija v Apaški dolini

V Apaški dolini je bila v soboto pomembna delovna akcija v kateri je sodelovalo nad 600 mladih, pripadnikov JLA, delavcev PTT in domačinov. Gradili so novo tele- fonsko omrežje, ki bo obmejno območje povezovalo s svetom. To je še en prispevek k sanaciji Apaške doline, ki jo je lani priza- delo hudo neurje. In kaj so pove- dali o tej pomembni delovni akciji nekateri udeleženci:

— Štefan Ešit — predsednik sveta KS Apače: „Na ta akcija se vključuje v obnovno naše lepe do- line, ki jo je lani prizadelo hudo neurje s točo in med drugim uni- čilo tudi telefonsko omrežje.“

— Dule Zagorac — sekretar OK ZSMS G. Radgona: „Na pomoč smo priskočili tudi mladi. Okrog 60 se nas je zbralo v brigadi, skoraj vsi iz krajev Apaške doline. Skupaj s fanti v uniformah smo opravili veliko in pomembno delo.“

— Stojilko Trojanov — kapetan JLA: „Naša armada je bila vedno pripravljena pomagati v najtežjih trenutkih. Pomagali smo že na sa- mem začetku sanacije Apaške doline in tudi tokrat. Ta akcija je še ena potrditev bratstva in enot-

nosti, prijateljstva naših narodov in narodnosti. Na akciji so bili fantje iz vseh krajev naše domo- vine.“

— Andrej Gerenčer — direktor PTT M. Sobota: „Tudi delavci PTT si prizadevamo, da bi telefon resnično dobila vsaka naša vas. Dokaz zato so tudi naši delavci

tukaj pri polaganju telefonskega kabela. Novi telefonski priključki, ki jih bodo v kratkem dobili domačini in pa zbrana sredstva delavcev slovenskih PTT organizaci- cij, bodo to potrdili.“

— Edvard Metličar — član IS SO G. Radgona: „Ta je samo ena akcija od tistih, za katere smo se v

občini dogovorili in tudi v širši družbeni skupnosti. Vrednost te investicije znaša kar 12 milijonov dinarjev, okrog tri četrtine te vred- nosti pa bomo prispevali s prosto- volnim delom. Seveda ta akcija ni zadnja, kajti v naši občini imamo še kraje, ki nimajo telefonske povezave s svetom.“

J. Kurbus

VERŽEJ

Mladinci zopet na delu

V soboto so mladinci, brigadirji MDB 17. oktober iz Murske Sobot, brigade Janka Ribiča iz Ljutomer ter člani OO ZSMS Grlava, Veržej, Kamenščak in Logarovi pričeli z delom na lokalni delovni akciji v Veržeju. V samem trgu so uredili park Slavka Osterca in okolico celotnega naselja, nov spominski park Bratstva in enotnosti, kjer so zasadili tudi spominske lipe. Ta trg bo obenem tudi spomenik solidarnosti, bratstva in enotnosti, ki bo povezoval in čvrstil vezi vseh delovnih ljudi Jugoslavije.

D. L.

„ZA POPOLNO SODELOVANJE IN ENAKOST INVALIDOV“

Srečanje v Radencih

Na srečanju in osrednji pomurski proslavi v letošnjem mednarodnem letu invalidov so se zbrali skorajda vsi člani invalidskih društev pomurskih občin.

Pripravili so šahovsko tekmo- vanje, se pomerili v kegljanju, si ogledali skrbno pripravljeno razstavo in se udeležili osrednje medobčinske proslave invalidov Pomurja v kongresni dvorani hote- la Radin v Radencih. Udeležili so se je še številni družbenopolitični de- lavci in gostje.

„Tudi v vseh štirih pomurskih občinah si v letošnjem letu prizadevamo v praksi potrditi vsebino priporočil OZN in uresniči- ti geslo „Za popolno sodelovanje in enakost invalidov,“ je poudaril slavnostni govornik, predsednik OK SZDL Gornja Radgona Živko Tuta. Dejal je, da smo na področju vključevanja invalidov v gospodar- sko in družbeno življenje doslej že

veliko naredili, da pa nas veliko na- log na tem področju še čaka. Zlasti bomo morali še izboljšati druž- benoekonomski in sodilni položaj invalidov.

Zbrane je v imenu gostitelja poz- dravil tudi predsednik gornjerad- gonskega društva invalidov Viljem Jud. Med drugim je poudaril pomen srečanja in s tem tudi predstavitev dosežkov invalidskih društev v zadnjem obdobju. Dejal je tudi, da bomo v prihodnje morali invalidne osebe glede na njihove sposobnosti še bolj vključevati v delo KS in SIS. Tudi invalidi naj bi enakopravno krojili svojo in nago skupno prihodnost.

J. Kurbus

LENDAVA

Uspešno delo konference in njenih organov

Na programsko volilni konferenci ZK v lendavski občini so ugotovili, da je bila aktivnost v minulem enoletnem mandatu zadovoljiva, da se je konferenca uveljavila s svojim novim načinom dela, da pa bo v sedanjem obdobju najvažnejše, da se okrepijo OO, da bi bile v svojem delu bolj samostojne in samoiniciativne. Kljub dokajšnjim uspehom pa komunisti lendavske občine — teh je sedaj v 55 osnovnih organizacijah 850 — menijo, da še vedno številne napake povzročajo težave tako pri gospodarjenju kot pri krepitvi samoupravnih odnosov. Rezultati gospodarske stabilizacije se sicer kažejo, vendar pa niso zadovoljivi. V nekaterih OZD prikrivajo svoje napake in se zaradi težav sklicujejo na dejavnike zunaj občine, ob tem pa sami kaj malo storijo za dvig produktivnosti, izboljšanje organizacije dela in uveljavitev nagrajevanja po delu.

Komunisti lendavske občine so v minulem obdobju dosegli dobre rezultate na področju krepitve varnosti, toda to še ne pomeni, da ni potrebe ostati buden na vsakem koraku. Tudi za prihodnje obdobje bodo v ospredju delovanja: skrb za uresničitev stabilizacijskih ukrepov, povečanje produktivnosti dela, samoupravno povezovanje, še posebej pa bodo komunisti aktivni v pripravah na volitve. Programsko volilna konferenca ZKS Lendava je za novega predsednika z enoletnim mandatom izvolila Štefana Hozjana, člana ZK od leta 1957, sedaj zaposlenega v TOZD „Primat“ Lendava.

J. Dominko

ŠPORT

NAJBOLJŠI MLADI SLOVENSKI ŠPORTNIKI V SOBOTI

V grajski dvorani v Murski Soboti sta uredništvo Mladi- ne in Kluba mladih pripra- vila slovesnost ob zaključku akcije tednika Mladine »Izbi- ramo najboljših mlade šport- niki in športnice Slovenije v letu 1980«. Na slavnosti so razen rokometiške Ines Čer-

niki Slovenije odgovarjali mladim radovednežem na vprašanja iz svoje športne kariere. Nadvse razveseljivo je, da sta med izbranci celo dva pomurska športnika:

Marko Slavič in Štefan Var- ga. Prav tako pa je razveselji-

Najboljši mladi športniki in športnice Slovenije v letu 1980 na zaključni prireditvi v Murski Soboti. Foto: Albert Abraham.

ne, ki je bolana, sodelovali vsi letošnji izbranci: Bojana Dor- nig (smučanje), Nataša Seli- skar (atletika), Primož Ulaga (smučarski skoki), Marko Slavič — mlajši (konjeništvu) in Štefan Varga (kajak na divjih vodah). V vstnem časopisu so najboljši mladi šport-

vo, da so organizacijo zak-ljučne prireditve poverili Klubu mladih iz Murske Sobot, ki se je že doslej izkazal z organizacijo raznih prireditev. Kot gost pa je na prireditvi tudi sodeloval glas- benik Marko Breclj.

F. M.

ROKOMET — II. ZVEZNA LIGA

POLET — MEHANIKA 23:32

V nadaljevanju prvenstva v drugi zvezni rokometni ligi so rokometši Poleta iz Murske Sobot odigrali zadnjo tekmo v Varaždinu in se pomerili z ekipo Mehanike iz Metkoviča. Po pričakovanju so zmagali izkušeni gostje. Treba pa je reči, da so Sobočani nastopili brez Benka in se izredno pošteno borili, tako da je njihov poraz časten. Gole za Polet so dosegli: Horvat 7, Merčnik 7, Adam 4, Makovec 3, Kreft 2. Sodila sta Humar (Kr) in Porenta (Predvod).

ROKOMET — SLOV. LIGA

POLANA — IZOLA 15:14

Rokometiške Polane so zopet pripravile prijetno presenečenje. Tokrat so premagale izkušeno ekipo Izole in tako osvojile dragoceni točki. Gole za Polano so dosegli: Hozjan 5, Žižek 4, Toplak 3, Hozjan II. 1, Puklavec 1 in Horvat 1. Sodila sta Ogner in Firar iz Maribora.

KOŠARKA — II. SLOV. LIGA

POMURJE — BREŽICE 99:76

V zadnjem kolu tekmovanja druge slovenske moške košarkarske lige je Pomurje premagalo Brežice. Koše za Pomurje so dosegli: Marinič 29, Rajbar 22, Štihec 15, Horvat 13, Titan 11, Fišer 7 in Mauko 2. Sodila sta Tomšič (Radenci) in Potočnik (Slov. Konjice).

SNL

MURA — KLADIVAR 4:0

ŽELEZNIČAR — LENDAVA 3:0

STRELSTVO — REP. DOPISNA LIGA

USPEH LJUTOMERČANOV

V Velenju je bilo finale republi- ške dopisne lige z zračno puško za pionirje in pionirke, ki je hkrati tudi kvalifikacija za sodelovanje na državnem prvenstvu. Na tek- movanju so sodelovali mladi strelci iz ljutomerske občine in se lepo odrezali. Najuspešnejše so bile pionirke Ljutomer, ki so v ekipni konkurenci osvojile drugo mesto. Pionirji Rudarja iz Preske so bili tretji, Ljutomer pa četrti. V posamezni konkurenci sta Marta Kosi s 163 krogi in Smiljan Perčič s 168 krogi osvojila tretji mesti. Normo za državno prvenstvo je izpolnilo 12 pionirk in 8 pionirjev. Od Ljutomerčanov bodo na držav-

nem prvenstvo sodelovali: Smiljan Perčič, Marta Kosi, Lidija Belec ter ekipa pionirk v sestavi: Kosi, Belec, Bencek. Državno prvenstvo bo 26. in 27. aprila v Kragujevcu.

Rajko Kapun

KOŠARKA — ZIMSKA LIGA

PUCONCI IN MURA

Odigrana sta bila prva turnirja v okviru zimske pomurske košarkarske lige. Ekipi tekmujejo v dveh skupinah.

Rezultati — skupina A:
Puconci—Lindau 53:39, Puconci—Beltinci 55:36 in Beltinci—Lindau 46:30.

Puconci 2 2 0 108:75 4
Beltinci 2 1 1 82:85 2
Lindau 2 0 2 69:99 0

Rezultati — skupina B:
Bakovci—Tišina 20:0, Rakičan—Mura 39:58, Bogojina—Bakovci 35:45, Tišina—Rakičan 52:69 in Mura—Bogojina 69:42.
Mura 2 2 0 127:81 4
Bakovci 2 2 0 65:35 4
Rakičan 2 1 1 108:110 2
Bogojina 2 0 2 77:114 0
Tišina 2 0 2 52:89 0

POKALNI NOGOMET

V nadaljevanju pokalnega nogometnega tekmovanja na območju medobčinske nogometne zveze Murska Sobot sta bila dosežena naslednja rezultata: Ljutomer—Tišina 2:1 in Bakovci—Beltinka 3:2 po streljanju enajstmetrov. V regularnem času se je tekma končala 1:1. V polfinalu se bodo srečali: Ljuto- mer—Mura in Bakovci—Radgo- na.

Čarda vnovič odprta

V soboto so po dobrih treh mesecih, kolikor so rabili za obnovo, vnovič odprli motel Čarda v Martjancih. Ureditev prostorov — kmečke sobe, kuhinje in restavracije s točilnico — ki jih je 17. decembra lani prizadel požar, jih je veljala 3 milijone dinarjev. Dela sta zvajala gradbeno podjetje Graditelj iz Beltince in obrtna zadruga iz Murske Sobot. Načrtujejo, da bodo do konca tega leta, predvsem s solidarnostnim prelivanjem sredstev med temeljnimi organizacijami delovne organizacije Radenska v višini 9 milijonov dinarjev, preuredili kegljišče v sodobno restavracijo, ki bo namenjena za večje prireditve, banke, sprejeme, konference in podobna delovna srečanja.

bž

O bančništvu in gospodarjenju

Na nedavni seji komiteja občinske konference zveze komunistov v Murski Soboti so najprej razpravljali o sklepnih pripravah na programsko-volilno konferenco občinske organizacije ZK, zlasti še o gradivu, ki so ga prejeli v vseh osnovnih organizacijah zveze komunistov murskosoboške občine. Hkrati pa so se dogovorili tudi o samem poteku omenjene konference in o zaključnih kadrovskih rešitvah.

V nadaljevanju seje so se člani komiteja seznanili z informacijo o delovanju in preobrazbi bančništva v Pomurju. Ocenili so, da je gradivo zelo dobra osnova za razprave na razširjenih sejah osnovnih organizacij zveze komunistov v organizacijah združenega dela. O zaključkih bo več govora na seji

občinske konference v mesecu maju. Iz razprave je spoznanje, da je združeno delo še vedno v premajhni meri prisotno pri bančni politiki in odločanju o razpolaganju finančnih sredstev. Zlasti je prepičel vpliv delavcev, zato bo treba na tem področju, kot so menili, storiti mnogo več kot doslej. V treh letih reorganiziranega bančništva so hitrejši in učinkovitejši proces preobrazbe bank ovirala nekatera neresena vprašanja, ki so jih na tokratni seji komiteja tudi postavili. To so predvsem delegatski sistem, ki ni zaživel v popolnosti, nizka akumulativnost temeljnih organizacij združenega dela in slaba reproduktivna sposobnost gospodarstva, kar se je kazalo v njihovi večji kreditni odvisnosti. kakor tudi to, da interne banke še niso

postale sestavni del bančnega sistema.

Ob obravnavanju poslovnega uspeha organizacij združenega dela po zaključnih računih v letu 1980 pa so poudarili, da so bili navzlic dokaj zaostrenim pogojem gospodarjenja doseženi dokaj ugodni rezultati poslovanja. V zvezi s tem pa so opozorili tudi na določene težave, posebej še v zvezi s hitrejšo rastjo porabljenih sredstev od celotnega prihodka, še vedno neresenim vprašanjem okrog izgub v Mesni industriji in podobnim. Kot so omenili, gre pri tem šele za informacijo o lanskoletnem gospodarjenju, o podrobnejši analizi gospodarjenja v lanskem letu pa bodo razpravljali pozneje.

M. Jerše

Mesec mladosti v lendavski občini

Predsedstvo občinske konference ZSMS Lendava je sprejelo program akcij, ki naj bi obeležile letosnji maj, mesec mladosti. Mladi lendavske občine bodo že konec tega meseca uredili spomenike oziroma pomnike NOB, v osnovnih

šolah in osnovnih organizacijah pa bodo pripravili pisanje sestavkov na temo Mesec mladosti in jaz. Pripravili bodo tudi številna športna srečanja v rokometu, nogometu, šahu, streljanju in atletski tekmovanju. 25. maja bodo v Len-

davi zborovali taborniki, ki bodo pripravili kresovanje, na osrednji proslavi v Lendavi pa bodo podelili priznaja najboljšim osnovnim organizacijam in mladincem.

Seveda bo tako kot vsako leto najbolj živahno ob štafeti mladosti. V lendavski občini se bo mudila 25. aprila, mladi jo bodo prevzeli na mostu v Bistrici in jo predali murskosoboškimi mladinci v Strehovcih. Ob zvezni štafeti mladosti pa bodo pripravili še številne lokalne, ki bodo povezovale vse vasi in karavle v lendavski občini. Predsedstvo občinske konference SZDL je menilo, da mora svoj program sestaviti tudi vsaka osnovna organizacija.

Jani D.

Priprave na skupno sejo

Predsedstvo občinske konference SZDL Lendava in predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov sta pred nedavnim sklenili pripraviti skupno sejo, na kateri bi razpravljali o delovanju in organiziranosti sindikatov v krajevnih skupnostih. Za kaj gre? Že dalj časa opažajo, da v delovanju krajevnih skupnosti ne sodelujejo sindikati, čeprav bi seveda morali, saj se v krajevnih skupnostih rešujejo tudi prenatere naloge in potrebe delavcev v združenem delu. V lendavski občini je bil doslej izjemen le sindikat v Planiki Turnišče, ki je že več let plodno sodeloval s krajevno skupnostjo ter skupaj z njo reševal tudi probleme svojih delavcev. Delovanje sindikatov v krajevni skupnosti pa je tudi sicer ena izmed kongresnih nalog slovenskih sindikatov, ki pa se žal v lendavski občini ni uveljavila. O pripravi na skupno sejo so bili pred nedavnim obveščeni tudi vsi predsedniki osnovnih organizacij sindikata ter predsedniki krajevnih konferenc SZDL, ki so potrdili potrebo po delovanju sindikatov v krajevnih skupnostih, na seji pa naj bi tudi določili, na kakšen način in kje naj bi delovali sindikati v KS.

Jani D.

Odbori za varstvo okolja v OZD

Razen nekaterih redkih izjem je okolica lendavskih organizacij združenega dela dokaj zanemarjena. Izjemi sta le INDIP in ELMA, organizacij združenega dela pa je seveda veliko. Svet za varstvo okolja pri občinski konferenci SZDL Lendava je predlagal, da bi v delovnih organizacijah imenovali odbore za varstvo okolja pri osnovnih organizacijah sindikata. Sicer pa bo o varstvu okolja potrebno poskrbeti tudi v krajevnih skupnostih. V nekaterih so že imenovani komunalni redarji, ki naj bi poskrbeli za izvajanje občinskega odloka o redu, v drugih pa bi bilo potrebno pri svetih krajevnih skupnosti ustanoviti podobne odbore. Eno pa je ob vsem tem jasno; več dobre volje je potrebno, pa bi bilo varstvo okolja boljše. Predpisov imamo namreč veliko, a se jih nihče ne drži, tudi tisti ne, ki bi jih morali nadzorovati.

Jani D.

dopisniki so zabeležili

MURSKA SOBOTA

Skrb za naravno okolje

Pred dnevi so delavci delovne skupnosti za opravljanje del skupnega pomena in TOZD Zavoda za socialno medicino in higieno Pomurskega zdravstvenega centra Murska Sobotna izvedli akcijo čiščenja okolice delovnih prostorov.

Tako so mladi, pa tudi ostali delavci, pobrali odpadke, posekali suho in odvečno grmičevje in očistili drevje.

V bodoče bodo redno in sproti skrbeli za čisto okolico delovnih prostorov; nameravajo pa narediti športna igrišča, saj je mesta dovolj, športniki in športnice pa tudi dokaj uspešno nastopajo v občinskih sindikalnih igrah.

Otok

TIŠINA

Zbori občanov

V KS Tišina so bili zbori občanov dobro obiskani. Občani v Murskih Črncih so se odločali za novo vodovodno zajetje in temelje za dvorano. V Gradišču za obnovo zadruženega doma in asfaltno prevleko na vaških cestah. Krajanje Tropovec so se odločali za nakup nove motorne brizgalne, gasilske sirene in asfaltno prevleko. Na Tišini pa za avtobusno postajališče in druge potrebe za razvoj kraja. V Vanča vasi že gradijo kulturno dvorano in mlekarino. Rankovčani odplačujejo anuitete za gradnjo mlekarne. V Borejcih pa za zaselek Romov, ureditev ulic in asfaltiranje. Petanjčani delajo pri kopanju vodovodnih zajetij in adaptaciji vaškogasilskega doma.

frku

MURSKA SOBOTA

Delo in načrti gobarjev

Soboški gobarji so na občnem zboru pregledali delo in dali poseben poudarek razstavi gob, ki so jo pripravili v oktobru 1980 s kar 253 primerki. Manjše razstave so organizirali tudi drugod. Pripravili so tudi šest ponedeljkovih gobarskih večerov.

Na sestanku so se seznanili tudi s finančnim stanjem in poslovanjem družine. Predsednica, prof. Seršenova, je orisala plan dela za leto 1981. Naloge zajemajo stalno pridobivanje novih članov, sodelovanje na kmetijskem pomurskem sejmu v Gornji Radgoni, prirejanje gobarskih razstav, skupne izlete s spoznavanjem gob, organiziranje gobarskih večerov, strokovnih predavanj in povezovanje z drugimi gobarskimi družinami v Sloveniji.

Simona Kralj

Zoltan Herman iz Dobrovnika, star 31 let, si je naredil mali kmetijski traktor. Pobudo za to je dobil že leta 1978, ko je naredil prvi poskusni traktor, ki se je kar dobro obnesel. Sklenil je, da bo naredil drug traktor z novim motorjem, na katerega bo možno priključiti vse osnovne kmetijske priključke. Ta traktor je naredil v dveh mesecih po delovnem času. »Traktor ima 16 konjskih sil in štiri prestave. Največ delov sem kupil: motor in gume. Za motor sem odšel 13 tisoč dinarjev in za gume 2.300 dinarjev, ostalo pa sem naredil sam ali pa si pomagal z drugimi deli. Tako je moje delo ovrednoteno s 23 tisoč dinarji,« pravi Zoltan. Tak mali traktor, ki ima kup dobrih lastnosti, bo morda deležen velikega zanimanja.

Foto in tekst: Štefan Prša

ŠALOVCI

KRANJČEVE BRALNE ZNAČKE

Kot na ostalih osnovnih šolah, so se tudi letos nekateri učenci iz osnovne šole Šalovci in podružničnih šol Markovci in Dolenci vključili v tekmovanje za Kranjčeve bralne značke. Na letos slavi v Prekmurju 14-letnico. Na teh treh omenjenih šolah se je za bralno značko pripravljalo 111 učencev.

Ob slovesni podelitvi so se učenci in učitelji zbrali v kino dvorani v Šalovcih, kjer sta bila prisotna tudi gosta — pesnik Ivan Minatti, ki sicer piše pesmi za odrasle, vendar pa prevaja pesmi drugih jugoslovanskih pesnikov v slovenščino in Pál Szomi, ki živi v Lendavi. Ob tej priložnosti so učenci pripravili bogat kulturni program, v katerem so sodelovali recitatorji in pevski zbor, ki ga vodi Štefan Zrinski. Na koncu je stekel zelo živahen pogovor z obema pesnikoma in učenci so ju povprašali vse, kar jih je zanimalo.

DRAGO JAKIČ

OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST MURSKA SOBOTA

razpisuje

ZA ŠOLSKO LETO 1981/82 NA OSNOVI KADROVSKIH POTREB VZGOJNOIZOBRAŽEVALNIH ORGANIZACIJ NASLEDNJE KADROVSKE ŠTIPENDIJE:

1. PEDAGOŠKA AKADEMIJA:

Študijska smer	Število razpisanih štipendij
matematika — fizika	3
fizika — tehnični pouk	3
likovni pouk	1
glasbeni pouk	3
gospodinjstvo — kemija	1
gospodinjstvo — biologija	1
razredni pouk	7

Za potrebe dvojezičnega šolstva:

kemija — biologija	1
telesna vzgoja	1
razredni pouk	2
glasbeni pouk	1

2. PEDAGOŠKA GIMNAZIJA:

za potrebe dvojezičnega šolstva

2

3. SREDNJA GLASBENA ŠOLA (za potrebe glasbene šole M. Sobotna):

violina	1
klarinet	1
harmonika	2
kitara	1

Kandidati izpolnijo vloge na obrazcu DZS 1,65 in 1,65 a. K vlogi je potrebno še priložiti: overjen prepis ali fotokopijo zadnjega šolskega spričevala, potrdilo o premoženjskem stanju, potrdilo o dohodkih staršev iz preteklega koledarskega leta in potrdilo o prejemanju otroškega dodatka.

Prednost pri dodelitvi štipendije bodo imeli kandidati, ki so v slabšem materialnem položaju in imajo boljši učni uspeh.

Štipendije bodo dodeljene po kriterijih Samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini.

Vloge sprejema strokovna služba skupnih služb SIS občine M. Sobotna.

Zadnji rok za vlaganje prošenj je 15. 7. 1981.

Vloge bodo rešene do 31. 8. 1981.

CERTUS MARIBOR, n. sol. o., turistično gostinsko in prometno podjetje TOZD

AVTOBUSNI PROMET

69000 MURSKA SOBOTA
Štefana Kovača 23
Telefon: (069) 21-884
Prometna operativna: (069) 21-459

CERTUS TOZD AVTOBUSNI PROMET MURSKA SOBOTA
— odbor za medsebojna razmerja

objavlja

1. prosto delovno nalogo

PRAVNIK

Pogoji: — pravna ali kadrovska šola
— dve leti strokovne prakse

2. dve prosti delovni nalogi

AVTOMEHANIČ

Pogoji: — KV avtomehanik
— dve leti strokovne prakse

Prijave sprejema 15 dni od dneva objave oziroma do zasedbe delovne naloge:
CERTUS TOZD AVTOBUSNI PROMET, Murska Sobotna, Bakovska 29.

ABC POMURKA TRGOVSKO PODJETJE »VESNA« LJUTOMER p. o. Ljutomer, Glavni trg 5 a

Delavski svet delovne organizacije
razpisuje
prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

— DIREKTORJA DO

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo Visokošolsko izobrazbo ekonomske smeri in najmanj 8 let prakse v gospodarstvu, od tega najmanj 3 leta prakse pri opravljanju del in opravi s posebnimi pooblastili in odgovornostjo;
- da ima višjo izobrazbo ekonomske smeri in najmanj 10 let prakse v gospodarstvu, od tega vsaj 5 let prakse pri opravljanju del in opravi s posebnimi pooblastili in odgovornostjo;
- poznati mora načelno vse trgovske stroke in strukturo delovne organizacije;
- do imenovanja predložijo okvirni program razvoja delovne organizacije.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od dneva objave na zgornji naslov z oznako »za razpisno komisijo«. Vse kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Zakaj nekatere hiše brez

Vestnikovi novinarji v raznih krajih Pomurja preverjali označbo domačij s hišnimi številkami.

števil. Kdo je

Nekoč in danes

Prve hišne številke so se pojavile šele v drugi polovici 18. stoletja, razlog zanje pa je bil v potrebi po močni vojaški moči, ki naj bi Mariji Tereziji pomagala ohraniti neokrnjeno državo. To so namreč hoteli Bavarci in Prusi razkosati. V 17. stol. je prevladovala še najemniška vojska, proti koncu stoletja pa so pričeli prisilno novačiti. Da bi dobili podatke o prebivalstvu in s tem v zvezi pregled nad vojaško sposobnimi moškimi so najprej nameravali, da bi po župnijah naredili sezname spovedovancev. Toda cerkvene oblasti so se temu uprle. Zato so odredili, da bodo štetje prebivalstva opravile posebne komisije častnikov in civilnih komisarjev. Komisijam je bila naložena tudi naloga oštevilčevanja kmečkih hiš. To prvo štetje je bilo opravljeno leta 1754, v ogrskem delu države nekoliko kasneje. Že leta 1755 je bilo določeno, da mora vsakih 150 hiš dati po enega vojaka. Seveda pa štetje prebivalstva in oštevilčenje hiš ni bilo izvedeno samo zaradi vojaške evidence. Nič manj pomembno ni bilo to opravilo tudi zaradi davčnih regulacij. Prav zaradi tega pa so se ljudje tej »novotariji« upirali. S posebnim dekretom je bilo določeno, da mora biti hišna številka nameščena na vidnem mestu. Dvorni dekret iz leta 1770 je določil 9 fl. kazni za tistega hišnega gospodarja, ki hišne številke ni namestil na primerno mesto. Podobnih dekretov je bilo še več, kar kaže na to, da so ljudje številke uničevali. Podatki prvega štetja najbrž niso bili najbolj verodostojni,

zato so 10. marca 1770 ponovno opravili »opis duš, vozne živine in hiš.« Odnos do štetja in številčenja hiš nam ilustrira tudi dejstvo, da je bila vse do leta 1802 vojaška obveznost dosmrtna, zato se se je ljudje bali in izogibali.

In kako danes? Zakon o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb, objavljen v Uradnem listu SRS št. 5/80, in pravilnik o določanju imen naselij in ulic ter označevanju naselij, ulic in stavb, objavljen v Uradnem listu SRS št. 11/80, določata načela in postopke za imenovanje, preimenovanje, združevanje, razdruževanje in odpravo naselij in ulic ter za evidentiranje in označevanje naselij, ulic in stavb. Skladno z omenjenimi predpisi je geodetska upravna služba prevzela naloge s tega področja v letu 1980. Republiška geodetska uprava in Zavod SR Slovenije za statistiko ugotavljata, da je stanje marsikje kritično, povsod pa, da so zaostanki. Podedovana je nesistematičnost dodeljevanja tablic s hišnimi številkami, kar marsikje zahteva preoštevilčenje celotnega naselja, zaradi velikih zaostankov pri podeljevanju hišnih števil pa bo treba zamujeno čimprej nadoknaditi in oštevilčiti kakih 40 tisoč neoštevilčenih stanovanjskih stavb. To pa bo moč čimprej urediti, če bodo na geodetskih upravah oblikovali posebno delovno mesto in se bo en delavec ukvarjal samo s to problematiko. To pa je nujna, kajti po določilih omenjenega zakona vsaka stanovanjska in poslovna stavba v naselju mora imeti svojo številko z

navedbo naselja oziroma ulice; tablica s hišno številko mora biti pritrjena na vidnem mestu stavbe. Hišne številke v naseljih določa in dodeljuje za geodetske zadeve pristojni občinski upravni organ; pri tem sodeluje s krajevno skupnostjo in občinskim upravnim organom, pristojnim za komunalne zadeve. 35. člen zakona določa, da hišno številko določi občinski geodetski organ s sklepom na zahtevo stranke ali po uradni dolžnosti na podlagi obvestila pristojnega občinskega upravnega organa o izdaji gradbenega dovoljenja. Lastnik oziroma upravljalec stavbe mora zahtevati tablico najpozneje ob vselitvi oziroma dokončanju stavbe. Občinski geodetski organ je dolžan zagotoviti tablico v roku 2 mesecev po vročitvi zahtevka, lastnik oziroma upravljalec stavbe pa mora tablico namestiti v 8 dneh po prejemu obvestila, da je tablica izdelana. Predpisane so seveda tudi kazni. Tako je z denarno kaznijo od 500 do 5.000 dinarjev kaznovan za prekršek lastnik oziroma upravljalec stavbe, če ovira postavitve ali zamenjavo napisnih tabel z imenom naselja ali ulice in tablic s hišno številko; če namerno poškoduje ali samovoljno odstrani napisno tablo za označitev naselja, ulice ali stavbe; če namesti tablico brez sklepa občinskega geodetskega organa ali v nasprotju z določili pravilnika. In slednjič: kaznuje se tudi tisti, ki tablice ne vzdržuje redno, oziroma dotrajane ne nadomesti z novo. Prav tako je zagrožena kazen tudi vsakomur, kdor ne zahteva tablice in je ne namesti v določenem roku.

to govori v prid čimprejšnjemu oštevilčenju vseh domačij na poštenem območju Križevca pri Ljutomeru. To pa so tale naselja: Križevci, Gajševci, Stara Nova vas, Dobrava, Bučecovci, Zasadi, Vučja vas, Boreci, Ključarovi, Grlava, Krištanci, Šalinci, Kokoriči, Grabe, Logarovi, Gajševci, Berkovski prelogi in Lukavci.

KAKO JE V LUKAVCIH?

To, kar sem ugotovil v Lukavcih, bi lahko spoznal v vseh omenjenih krajih; kaka tretjina na pročelju nima

shranjeno, drugod so jo izgubili.

»Kje je naša hišna številka?« so se začudili pri Kranjčevih v Lukavcih. »Saj res, kje je?« Mladi gospodar je nekoliko pomislil, nato pa dejal: »Nekje v stanovanju mora biti. Pred nekaj leti smo obnavljali pročelje stavbe in takrat smo sneli številko.«

»Bi jo lahko zdaj našli?« sem bil nekoliko vsiljiv.

»Seveda,« je odvrnil Mirko in stekel v hišo. Čez čas se je vrnil praznih rok, saj nove številke 17 ni mogel najti.

Mnogo hišnih števil je doživelo enako usodo kot Kranjčeva iz Lukavci: sneli so jo, ko so urejali novo pročelje hiše, potem pa so jo pozabili spet pritrčiti, in tako je ta lepa stara hiša neoštevilčena. Foto: S. S.

hišne številke. To velja ne le za nove stavbe, za katere morda velja neke vrste opravičilo, ker pač hišnih števil še niso dobile, ampak tudi za mnoge druge hiše. Tako sem v Lukavcih videl precej starih hiš, na katerih ni številke, s čimer pa ni rečeno, da je taka domačija »brez številke« ima jo, le da tablica ni pritrjena. In kje je tablica? Ponekod jo imajo

pač pa je povedal, da je med ropotijo stara številka 13, ki pa jo je nesmiselno pribijati na zid. Pa še nesrečna številka je!

»Saj ne rečem, da številka ni potrebna — je, toda ne vselej, saj nas poznajo, četudi nimamo hišne številke na zidu.«

»Pismonoše že, kaj pa drugi, na primer zdravnik?«

sem zagovarjal oštevilčenje hiš. Kranjčevi so se seveda strinjali, da mora imeti vsaka hiša svojo številko.

Takega mnenja je tudi Marija Belec iz Logarovca, katere domačija ima uradno dodeljeno številko 55, vendar je na stavbi nisem našel in prav zato sem se zapeljal na to kmetijo.

»Veste,« je začela pripovedovati, »pred kakimi šestimi leti smo zidali; podrli smo staro hišo in postavili novo. Takrat smo sneli tudi hišno številko z namenom, da bi jo pozneje pribili na novo poslopje, vendar je zdaj ne najdemo več. To je res škoda. Po drugi strani pa le ni tako hudo, saj nas pismonoša zlahka najde, četudi je v naši vasi več domačij, kjer stanujejo ljudje s priimkom Belec.«

Tako je torej mnenje upravne pošte in dveh predstavnikov domačij, ki sicer imata dodeljeni hišni številki, vendar je pročelje hiše brez njiju. To pa je pravzaprav velika škoda, saj trditev, češ »vsi nas poznajo«, drži le delno; velja kvečjemu za pogoste obiskovalce posameznih domačij, čuda težava pa nastane, če pride v vas človek, ki mora prvič poiskati posamezno domačijo. Kako naj jo najde, če stavba nima številke.

S takim mnenjem se strinjajo tudi tisti, ki na pročeljih stavb nimajo hišnih števil, kar je po svoje neke vrste samokritika, hkrati pa naj bo spodbuda, da bodo hišne številke, če jih seveda še (že) imajo naposled pribili na zid. Vsi tisti, ki pa številke nimajo, naj se obrnejo na občinski upravni organ, da jim jih dodeli, saj je hiša brez številke tako kot človek brez imena.

„Poznajo nas, četudi nimamo hišne številke.“

Čeprav Zakon o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb določa precejšnje kazni zoper lastnike oziroma upravjalce stavb, ki ne vzdržujejo hišnih tablic ali pa jih ne nadomeščajo z novimi, če so stare dotrajale, je tudi v ljutomerski občini podobno kot v ostalih treh pomurskih družbenopolitičnih skupnostih: mnogo je stanovanjskih hiš, ki imajo »namišljene« številke, še več pa je takih, ki hišnih števil sploh nimajo. Seveda pa so tudi domačije, ki hišno tablico sicer imajo, vendar ni pritrjena na zid, ampak je kje založena. Dokaz za to trditve ni iz trte zviti, kot pravimo, ampak sloni na temelju neposrednega opazovanja med popotovanjem skozi vrsto vasi in na pogovoru z občani.

VSEVEDA PISMONOŠA

Oglasil sem se na pošti v Križevcih pri Ljutomeru in kramljal z upravnico Milko Kardinar.

»Radi bi zvedeli, kako je s hišnimi številkami na našem območju? Velik nered je na tem področju, saj skoraj polovica stavb nima pritrjenih hišnih števil.«

»In kako se potem vaši pismonoši, »znajdejo«, sem bil radoveden.

»Naš poštni urad ima to srečo, da se ne ubada s težavami zaradi dostavljanja pošiljk, saj pismonoša Geza Makari in Franc Stanjko to

Marija Belec iz Lukavci: »Pred šestimi leti, ko smo podrli staro hišo in sezidali novo, se je hišna številka zgubila, in je tako naša domačija brez nje.« Foto: S. S.

službo opravljata že več časa, in tako dobro vesta, komu je pošiljka namenjena, četudi na njej ni hišne številke. Prav tako vselej pismo, časopis... izročita pravemu naslovniku, če je sicer naslov popoln, torej je napisana številka, čeprav naslovna domačija nima na stavbi pritrjene hišne številke.«

»Tako poznavanje svojih strank pa je dobro. Kako pa je v primeru, ko »vsevedna« pismonoša kdo zamenjuje?«

»Tedad pa nastopijo velike težave. V času dopustov vzamemo v pogodbeno delovno razmerje kakoga srednješolca, ki se srečuje z velikimi problemi, saj med dostavo pošilk le stežka najde pravega naslovnika, če domačija nima hišne številke. Potem mora veliko spraševati. Pa četudi mu vaščani povedo, da je domačija naslovnik na primer v ulici na koncu vasi, še ni jamstva, da bo pošiljka prišla v prave roke, saj je naslovnikov z enakimi imeni in priimki pač več.«

Križevska pismonoša, ki že poldrugo desetletje dostavlja pošiljke, sta dobra poznavalca svojega območja, težava pa je z novinci. Vse

V Rakičanu se je težko znajti

Popotnik, ki se pelje skozi Rakičan po glavni cesti, najbrž dobi (bežen) vtis, da gre za manjše naselje in da je glede hišnih števil vse lepo in prav. Toda ta videz je zelo varljiv, kajti če zavijete pri edini rakičanski gostilni in po edini ulici, ki se križa z glavno cesto, kmalu ne boste vedeli ne kam ne kod, če boste koga prvič iskali. Veliko je hiš in do njih vodi vse polno ulic.

ŽE OD 1965. LETA BREZ ŠTEVILKE

Odločili smo se, da bomo obiskali eno izmed družin, ki se je v Rakičan preselila od drugod. In dobili smo podatek, da so bili med njimi tudi Harijevi, ki so si tam zgradili novo hišo.

Že v prvem križišču smo ugibali, kam bi bilo bolje zaviti. Na slepo smo pač zapeljali dalje. Malo naprej smo srečali srednjih let staro žensko in jo povprašali, če ve, kje so Harijevi.

»Ja, katero številko pa imajo?« nas je pobarala.

Pojasnjevali smo ji, da živijo v novi hiši in... Ni smo si mogli pomagati. Če bi vedeli za številko, bi nam mogoče lahko pomagala, nas je potolažila. Peljali smo še dalje in krožili iz ulice v ulico, ter spraševali, če bi

nam kdo vedel pokazati pravo pot. Naposled se je nekemu zdelo, da ve koga iščemo. In končno smo res prišli na cilj.

Na dvorišču smo zagledali gospodarja in ga najprej povprašali, kakšno številko ima njihova hiša. Odgovor nas je zelo začudil.

»Ne vem, kaj bi vam odgovoril. Že od leta 1965 živimo tukaj in še nismo dobili številke. Pa smo si sami izbrali številko od najbližjega sosedu, tako da smo ji dodali zraven še črko a. Torej bi bila naša številka 124-a. Pred leti pa smo naredili na hiši novo fasado in tedaj smo jo sneli in je zdaj nimamo več izobešene, ker pač ne vemo, katera je naša številka. Po tolikih letih prebivanja v Rakičanu bi najbrž bil že čas, da bi jo dobili.«

— Kaj pa če bi vi koga iskali tu v vasi? smo ga povprašali.

»Moram vam priznati, da za polovico ljudi ne bi vedel, kje stanujejo.«

Naključno smo se ustavili tudi na dvorišču neke druge nove hiše, ki je, tako kot večina drugih v Rakičanu, brez hišne številke. To je bilo pri Fujsovih in povedali so nam, da so si hišo zgradili pred štirimi leti, vendar še ne živijo stalno v Rakičanu, ampak so na začasnem delu v

tujini. Tudi oni so si po lastni presoji izbrali hišno številko, in sicer od najbližje starejše označene hiše. Tako jih je najbrž tudi najlažje najti, saj se sosedu med seboj poznajo. Posebnih problemov doslej sicer zaradi tega še niso imeli, le z računi za elektriko so bile težave, ostalo pošto pa dobivajo še na svoj stari naslov.

Da se je v Rakičanu težko znajti, prav gotovo dobro vedo poštarji, ki pridejo na novo tja, živinozdravniki, zdravniki in pač vsakdo, ki bo prišel tja in iskal koga nepoznanega.

PO NEPOTREBNEM IZGUBLJANJU ČASA

Na problem neoštevilčenih hiš nas je posebej opozoril tudi živinozdravnik Rešek iz Beltincev. Najprej smo ga povprašali, kako je zadovoljen s stanjem v Rakičanu.

»To sicer ni moj teren, toda kadar sem dežuren, se večkrat zgodi, da moram h komu tudi tja. Včasih skoraj obupam, preden najdem pravi naslov. Tako pa je še marsikje drugod.«

— Vi se veliko gibljete po terenu. Kaj opazate glede hišnih števil?

»Stanje je v mnogih krajih vse prej kot zadovoljivo. Po

Vestnikova akcija: hišne številke številke?

Ugotovitev je porazna: kaka tretjina hiš nima odgovoren za to?

30 in več odstotkov hiš je ponekod brez številke. Ponekovi še nekako gre, čeprav z iskanjem po nepotrebnem izgubljam dragoceni čas,

ponoči pa se že kar naprej bojim, če je treba zlasti kam na Goričko, kjer so raztresene hiše. Ljudje spijo in nimaš koga vprašati za pot. In

če se hiše niso oštevilčene, potem je toliko težje najti tistega, ki te čaka. Zgodilo se mi je že, da koga sploh nisem našel.

V Rakičanu je v zadnjih letih zraslo več povsem novih zaselkov in tam boste le na redkokateri hiši našli številko. Foto: J. G.

Ponekod lahko vidiš tudi dokaj čudne stvari. Hišne številke so pribite celo na pasji uti.

Podobne izkušnje imajo najbrž tudi drugi veterinarji. Zakaj tako? Ponekod lahko zvalimo krivdo na krajevne skupnosti, ki ne poskrbijo dovolj za oštevilčenje hiš, v mnogih primerih pa gre tudi za malomarnost in neodgovornost lastnikov. Veliko je namreč takih hiš, ki so dobile svoje številke, pa jih lastniki potem, ko so naredili novo fasado ali preuredili hišo, niso več postavili nazaj na pravo mesto. Doklej bo še tako?

Neoštevilčene hiše kot človek brez imena

Številne težave se običajno začnejo takrat, ko naletimo na neoštevilčeno stanovanjsko hišo, ki je sicer naseljena, a ne vemo kdo v njej pravzaprav prebiva. Najtežje je seveda tistim, ki prihajajo k ljudem na dom, to pa so veterinarji, zdravniki, poštarji, slednji poznajo sicer bolj ljudi kot hišne številke in zaradi tega vedno pravočasno dostavijo na dom to ali ono sporočilo. Težave z neoštevilčenimi hišnimi številkami ali neurejenimi napisi o stanovanjcih v stanovanjskih blokih so številne, imajo pa lahko tudi slabe posledice. Kako naj denimo zdravnik ponoči pride do te ali one hiše, če je ta neoštevilčena, na voljo pa ima le ime bolnika.

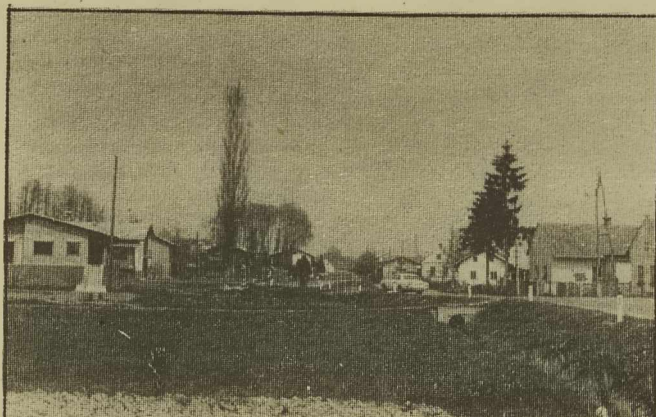
se prebivalci med seboj ne poznajo, so seveda zapleteni pri iskanju določenega občana še večji.

V Lendavi je vse več večjih stanovanjskih blokov. Ljudje se med seboj skorajda ne poznajo, če pa vходи niso označeni, je toliko težje najti določeno osebo. Ni potrebno posebej poudariti, kakšne težave bi nastale, če bi kdo zbolel ali če bi se mu zgodila kakšna druga nesreča. Pred leti je bilo takih nevarnosti dokaj veliko v lendavskih in dolgovaških gorah, saj posebej ponoči, še domačini le težavo najdejo določeno hišo. Mladi zdravniki, ki so službovali v zdravstvenem domu, so imeli vedno težave pri iskanju bolnika.

ugotavljajo, da tudi sami domačini ne najdejo zlahka poti do zaščitene predela Ujtaša, kaj šele ljudje, ki tega kraja sploh ne poznajo. Podobno je tudi z drugimi spomeniški objekti v občini. Pa se povrnimo še k oštevilčenju hišnih števil. V dolgovaških gorah je nekaj hišnih števil kar na drevesih in ne na hišah, druge so spet postavljene tako, da jih le s težavo opazimo. Vso to problematiko bo seveda potrebno urediti, pa ne samo zavoljo popisa prebivalstva in stanovanjskih in drugih objektov, temveč zaradi tega, da tako pomagamo sebi in tistim, katerih pomoč bomo potrebovali. Opozoriti velja tudi na čedalje hitrejšo zasebno stanovanjsko

Zgodilo se je že, da je bilo zaradi tega izgubljenega precej dragocenega časa. V lendavski občini se denimo srečamo še z nekaterimi napisi na stanovanjskih hišah, ki so stari tudi po 25 let, tu so še napisi nekdanjih mestnih občin, okrajev in še marsikaj, samo pravi hišni številki ni. Tako so težave v lendavskih in dolgovaških gorah, kjer so oštevilčene tudi vinske kleti, ki pa vse niso naseljene in kaj kmalu lahko pride do neljubih pomot. To, da nekatere nove stanovanjske hiše še niso oštevilčene, je kajpada še razumljivo, manj pa je razumljivo, da oznak nimajo starejše hiše. Sam sem bil prisoten na nekaj referendumih in volitvah, kjer so volilne komisije, bili so vsi domačini, ugotavljale, kdo naj bi stanoval pod to in ono številko. Če so torej čestokrat sami domačini v dvomih, kaj naj potem stori tujec, ki pride v nek kraj. Domačini si običajno pomagajo tudi z domačimi imeni, vsaka domačija ima namreč svoj domač naziv, ki se razlikuje od uradnega, pa zaradi tega nastanejo še večje težave.

Težave so tudi v stanovanjskih blokih, saj seznam stanovalcev ni vedno popoln, če pa gre za večji stanovanjski objekt, v katerem

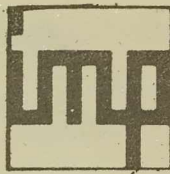
V lendavski občini so brez številke mnoge nove hiše. Tako ni le v mestu, ampak tudi na podeželju, zlasti pa v večjih krajevnih središčih kot so, na primer, tudi Črenšovci. Foto: Š. S.

Hiše morajo biti označene tudi zaradi veterinarjev, zlasti mladi so le s težavo našli domačijo ali kmetovalca, ki je klical pomoč z veterinarske postaje v Lendavi.

Pomanjkanje smerokazov sicer ne sodi v to problematiko, vendar pa je v lendavski občini tudi ta zadeva še neurejena. Na področju spomeniškega varstva najbolj pogrešamo pravilne oznake, ki naj bi posameznega obiskovalca pripeljale do določenega spomeniškega objekta. V občini namreč

gradnjo. V Čentibi je že tako, da bi o tem veljalo spregovoriti. V pičlih desetih letih je praktično zraslo novo naselje, vprašanje, pa je, kako bi našli nekoga, ki tam živi, zlasti še tisti, ki pride od drugod. Takšnih in podobnih novih stanovanjskih zaselkov je že veliko, potrebno jih bo urediti tudi na ta način.

Pripravili:
Juš Makovec
Štefan Sobočan
Jože Graj
Jani Dominko

O. SOL. O. LJUBLJANA, TITOVA 37

OBJAVLJA

naslednja še prosta učna mesta za učen-ce v gospodarstvu:

DO „IKO“, n. sol. o.
TOZD „TRATA“, n. sol. o. Ljubljana,
Ulica Jožeta Jame 12

— kovinostrugar
— orodjar
— obratni električar
— rezkalec

8 učencev
1 učenec
1 učenec
1 učenec

TOZD „SKIP“, n. sol. o. Ljubljana—Šentvid,
Celovška 479

— ključavničar
— strojni ključavničar
— strugar

7 učencev
2 učenca
1 učenec

TOZD „ITAK“, n. sol. o. Ljubljana, Ulica
Jožeta Jame 12

— ključavničar
— strugar

5 učencev
3 učenci

DO „PROMONT“, o. sub. o.
TOZD „Klima—montaža“, o. sub. o. Ljubljana,
Vojkova 58

— monter klimatskih naprav

28 učencev

TOZD „Ogrevanje—vodovod“, o. sub. o.
Ljubljana—Črnuče, Pot k sejmišču 30

— monter ogrevalnih naprav
— monter vodovodnih naprav

30 učencev
2 učenca

DO „EMOND“, n. sol. o.
TOZD „Elektromontaža“, n. sol. o. Ljubljana,
Vojkova 58

— elektroinstalater
— industrijski TT mehanik
— prodajalec tehnič. materiala

40 učencev
2 učenca
1 učenec

TOZD „Dvigalo“, n. sol. o. Ljubljana—
Črnuče, Pot k sejmišču 32

— ključavničar
— strojni ključavničar
— elektromechanik
— orodjar
— strugar
— rezkalec

5 učencev
5 učencev
5 učencev
3 učenci
2 učenca
2 učenca

TOZD Tovarna elektronaprav, n. sol. o.
Ljubljana, Vojkova 58

— ključavničar
— elektroinstalater
— RTV mehanik
— orodjar
— galvanizer
— ličar
— prodajalec

15 učencev
15 učencev
5 učencev
3 učence
2 učenca
4 učenca
2 učenca

DO „KLIMAT“, o. sub. o.
TOZD „Klima—proizvodnja“, o. sub. o.
Ljubljana, Vojkova 58

— ključavničar
— strojni ključavničar
— prodajalec tehnične stroke

30 učencev
3 učenca
2 učenca

Štipendije bomo podeljevali skladno s skupnim razpisom o kadrovskih štipendijah v SRS in samoupravnim sporazumom o štipendiranju v občinah, kjer imajo sedež naše DO in TOZD. Kandidati, ki se želijo vpisati v navedeni program oz. smer izobraževanja, naj pošljejo v celoti izpolnjeno prošnjo (obr. DZS 1,65) na zgoraj objavljeni naslov do 15. avgusta 1981. Štipendistom, ki zaradi oddaljenosti ne morejo bivati doma, lahko nudimo vso oskrbo v našem dijaškem domu v Domžalah. Vse ostale informacije lahko dobite v kadrovskih službah. O rezultatu vaše prošnje boste pisмено obveščeni.

Včasih so bivali tukaj pretežno belci, ki so se postopoma odselili iz visokih in obsežnih poslopj na podeželje oziroma v mirnejša predmestja. Njih so zamenjali črnici. Poslopja so dotrajala, ker jih nihče več ne obnavlja. Harlem je postal bedno zatočišče črncev.

Petnadstropni, višji ali nižji, stanovanjski bloki iz rdeče opeke delujejo puščobno. Mnoga poslopja so brez oken in vrat in veter gospodari tam naokoli. Obljudena stanovanja so večinoma zanemarjena. Tukaj domujejo kriminal, alkoholizem, prostitucija, uživanje mamil. Kroga vsega tega je brezdelje, lenobna apatičnost. Številne družine žive od sorazmerno velikih državnih podpor.

Vozili smo se po Harlemu in zrlili bedo sredi civilizacije, ki je dosegla zavidljive uspehe v razvoju na vseh področjih. Po pločnikih postopajo, posedajo, zdehajo, pijejo, kadijo in se ljubijo črna telesa. Ko gledaš te prizore, se spomniš na njihovo poreklo in skušaš najti vzroke za njihovo brezizhodnost. Potomci nekdanjih sužnjev so. Belec jih je ukradel njihovi Afriki, jih izkoriščal kot živino. Postal so svobodni, toda iz generacije v generacijo ostaja v mnogih sovražstvo do belega gospoda, ki je še vedno rasno nestrpen.

Ameriški avtobusi imajo zatemnjeno steklo, tako da se vanje ne vidi. Še dobro, ker bi bili drugače deležni nešteto neprijaznih pogledov in neprijetnih prizorov, kot je bil tisti, ko je črnc odpel pred nami hlače in kazal tisto kar premore v njih.

V Harlem si upajo redki belci. Med njimi je bil fotore-

porter mariborskega Večera Danilo Cvetnič, ki je potoval z nami. Peš je odšel po neprijaznih ulicah in je slikal in slikal. Pristopil je črnc in ga vprašal, če se zaveda, kje sploh je.

Črnici v Harlemu nosijo, v zadnjem času, na suknjičih zelene in črne trakove. To je njihov protest proti zverinskemu ubijanju črnskih otrok v Atlanti.

Da bi se New York rešil harlemskega problema, so se mestni očetje lotili postopne gradnje novih stanovanjskih četrti. Neugledne, razpadajoče, na pol porušene ali zažgane stavbe postopoma rušijo. Tukajšnja črnska brezizhodnost bo postopoma rešena tudi takrat, ko bo sleherni belec spoznal, da je lahko črnc enakovreden človek.

Na območju Harlema stoji največja luteranska cerkev na svetu. Pozidana je v novogotškem in bizantinskem slogu. Povsod naokoli

je veliko pomembnih poslopj. Tik ob centralnem parku, nedaleč od Harlema, so velika poslopja, v katerih imajo razkošna stanovanja bogataši. Tukaj živi Onasisova vdova in malo naprej je bival Lenon, nekdanji član ansambla Beatles, ki ga je pred poslopjem ubil neuravnovešene. Se vedno ima zatočišče tukaj Lenonova vdova.

V New Yorku si je vredno ogledati svetovno finančno središče, ki domuje v dveh ogromnih in vitkih nebotičnikih, otoček z ogromnim kipom svobode, ki je darilo Francozov, Rockefellerjev center in palačo Organizacije združenih narodov.

Name je napravil poseben vtis obisk palače OZN, ki stoji na obali East Rivera v bližini Queensborovega mostu. Nešteto diplomatov in državljanov iz vsega sveta je prestopilo prág te ogromne in za svet izredno pomembne stavbe.

V predverju palače so razstavljeni košček Mesečeve površine, darilo Amerikancev, in različne umetnine iz vsega sveta. Pred palačo stoji kip jezdec na konju, ki je darilo naše države.

HITRI GOSTINCI

Skoraj nisem mogel verjeti lastnim očem, kako hitri so pri strežbi ameriški gostinci. V hotelu Empire so stregli belci, mlada Kitajca pa sta letala po prostoru z umazano ali oprano posodo, kot bi jima kdo kuril pod nogami. Hitrost spodbuja dejstvo, da ima strežno osebje poglaviti del zaslužka od postrežnine. Na znesek na računu pribije gost petnajst odstotkov postrežnine. Takoj za naročenim dobiš predse narobe obrnjen račun. Tako obrnjen jedjo cena spravljala v slabo voljo.

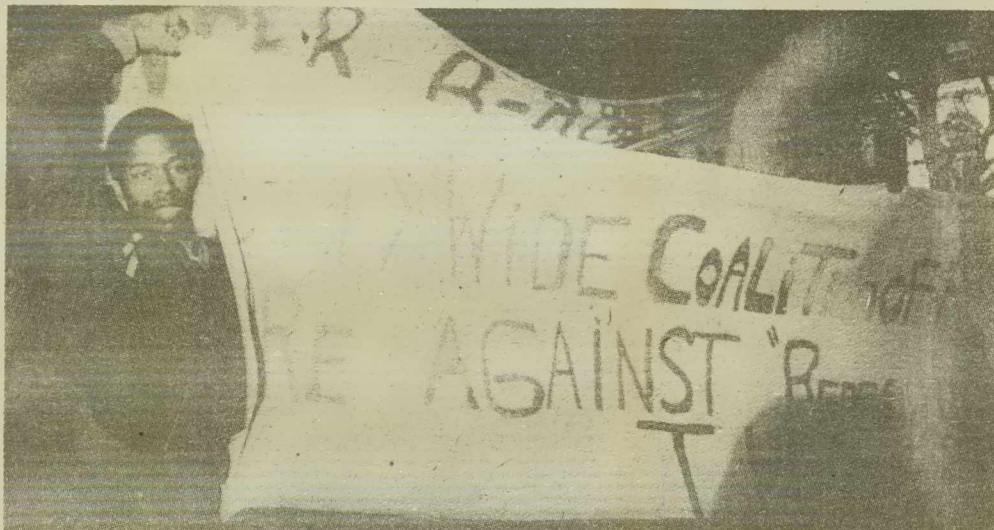
V času kosil in večerj je najboljše, da se hitro pobereš od mize, saj na tvoj prostor čakajo že drugi in tam ni časa za počasno popivanje po jedi, kot je navada pri nas.

Če že teče beseda o gostinstvu, moram omeniti, da v Ameriki ob sobotah in nedeljah ne točijo v gostiščih alkoholnih pijač. Strogo je prepovedano piti na javnem prostoru. Za kršitelje so predvidene izredno visoke denarne kazni. Toda, kako je to v praksi?

Sedemnajstega marca praznujejo Američani dan sv. Patrick'sa, irskega svetnika. V nedeljo sta bili, v njegovo čast, veliki paradi v Washingtonu in New Yorku. Na sam dan praznika pa se je znašlo na newyorških ulicah ogromno mladih. Oblečeni so bili enako kot naša mladina, njihovo obnašanje pa je bilo v nasprotju z zakonom o prepovedi pitja na javnem mestu. Skupine mladih s pivskimi konzervami v rokah so pohajkemale po avenijah. Pivo je mnogim stopilo v glavo in je bilo pogosto slišati kričanje in metanje pivskih pločevink. Mimoidoči so se strahoma ozirali.

Mnogi mladi so pili coca colo, toda pivo je bilo v večini. Starejši se veliko bolj bojijo piti alkohol na javnem mestu. Videl sem lepo oblečena belca in črnca, ki sta v papirnati vrečki skrivala steklenico z alkoholno pijačo. Postavila sta se ob zid poslopja in pozorno pogledala po množici mimoidočih, če ni morda kje blizu stražnika. Ni ga bilo in strahoma sta skrivaj zvrnila po nekaj požirkov.

(Dalje prihodnjič)

Demonstranti so nosili transparente, s katerimi so obsojali vmešavanje Amerike v notranje zadeve Salvadorja.

Foto: Danilo Cvetnič

Zgornja Ščavnica: aktivni gasilci

Gasilci v Zgornji Ščavnici so že od nekdaj daleč znani, kot izredno marljivi in tudi sicer dobri člani svojega društva. Skrbijo za gasilske prostore in opremo, tudi številnih tekmovalcev v občini in zunaj nje se zelo radi udeležujejo.

Viktor Lorber, sicer zaposlen kot varnostnik v delovni organizaciji Klemos v Lenartu

v Slovenskih goricah, je že 11 let poveljnik tega gasilskega društva, o svojih gasilskih tovarših pa takole pripoveduje.

»Nismo ravno največje društvo v občini, si pa zelo prizadevamo, da bi bili veliki po doseženih uspehih. Imamo pionirsko in tudi žensko desetino, ki smo jo ustanovili pred 4 leti. Najstarejša in šte-

vilčno največja pa je seveda moška ekipa, čeprav danes vse bolj ugotavljamo, da tudi gasilstvo nikakor ni več strogo moška zadeva!«

»Tako je pripovedoval poveljnik Viktor, ki z dušo in srcem živi za gasilstvo v svojem kraju. Tudi o željah in načrtih rad kaj pove.

»Seveda imamo načrte. Le

katero tovrstno društvo pa je brez njih. Žal pa se, tako kot

Številni kolegi v drugih krajih, srečujemo tudi s težavami, ki

Janez Kurbus

najbolj izvirajo iz preskromne blagajne. Imamo 4 desetletja in pol star avtomobil, naše društvo pa je samo 5 let starejšo, saj smo prav lansko leto slavili 50. obletnico. Želimo si torej nov avto in, če nam bodo krajinj tudi v naprej tako radi pomagali, kot so nam doslej, potem ne bomo imeli večjih skrbi.«

V njihovem kraju je bil nedavno tudi tečaj za izprašane gasilce, ki ga je uspešno opravilo 27 domačih mož v značilnih uniformah. Le KS jim menda, kot je nekam otožno povedal njihov poveljnik Lorber, nekako ne stoji najbolj ob strani. Da bi tudi to uredili, si želijo ...

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE SIS OBČINE MURSKA SOBOTA

KOMISIJA ZA RAZPIS

razpisuje v skladu z določili 39. in 40. člena Statuta dela in naloge

VODJE DELOVNE SKUPNOSTI

za dobo 4 let

Pogoji:

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri
- najmanj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih,
- ustrezne moralnopolitične in organizacijske kvalitete,
- da ni bil kaznovan in da ni v kazenskem postopku.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na gornji naslov v 15. dneh po objavi z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidati bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prošelj.

OBRAMBNI DAN — Pred kratkim je več kot 1.400 učencev in učiteljev murskosobotskega šolskega centra uspešno opravilo obrambni dan, ki je ena izmed obveznih oblik učnovzgojnega programa.

Po zboru učencev v šolskih prostorih je sirena označila letalski napad. Tri večje skupine učencev so se zbrale na prostorih zunaj šole, ena pa se je umaknila v zaklonišče. Štiri kolone so krenile na pohod proti Bakovcem, Markišavcem, Črnskim mejam in Rakičanu. Med potjo so jih presenetili napadi in zasede. Kratke predaje pa so izkoristili za pogovore in predavanja ob jubilejih (40 let ustanovitve OF, 40 let vstaje, 40 let ustanovitve JLA).

V času, ko so pohodne skupine obiskovale kraje in določene točke v bližnji in daljnji okolici Murske Sobotice, pa je posebna mladinska delovna brigada urejevala okolico novega srednješolskega centra. Obrambni dan murskosobotskega srednješolskega centra je vsestransko uspel.

Filip Matko

Zaradi vremena, ki je že čisto poletno, pa tudi zaradi precej dragega bencina, se marsikdo odloča za vožnjo s kolesom.

Po dolgi zimi pa je potrebno kolo dobro pregledati in podmazati ...

Foto: Otok

stare
koprive
najbolj
pečejo

Hongapaj — saj veste, da je bil to kompanjon vujeca Balaža — ga je nekoč »jako fejš pihna«. Starejši bralci našega lista se bodo skoraj zagotovo spomnili na njegovega Purana gospoda Duha. Zlasti pa jim menda še ni ušla iz misli duhovita krilatica, ki obeta vsakemu tujcu v Ljutomeru tri razvojne stopnje: v prvem letu se zapiješ, v drugem se pobeđaš, v tretjem se le postaneš pravi »Lotmeržan«. Če vzdržiš!

Kaj so mu — namreč gospodu Duhu — ušpicili njegovi pivski kompanjoni? Vprci njega in skupaj z njim so mu požrli njegovega purana. Revez je to zgolj slutil. Po obilni požrtiji so mu podtaknili v hlev neko drobno, kilavo pokveko z lističem na suhem »šinjaki«. Dobro jütro, gospod Düh! Snoči sen bija debja, gnes pa sen süh!

ZA NA POT

Mati (sini, dere se otpravlja v prvo službo): Veš, Japek, kak moreš nareti? Malo si že hešasti (prismuknen), malo pa se še naredi — teš zmiron dobro fura!

Ja, ja! Saj dandanes moraš res biti tu in tam malo »hešasti«, da ti gre bolje od rok. No, ampak ne jemljite tega dobesedno!

Sicer pa so te naše dvajsete koprive svojevrstna prelomica. Poslej bolj malo prleščine in več slovenščine. Zbogom torej sočnost in originalnost in vujec Balaž — kar okrog 50 pisem je bilo dosedaj njegovih — in bog te živi Hongapaj. Nemara boš za koga, v tej novi jezikovni preobleki še bolj razumljiv in ujedljiv.

A, kaj, ko pa smo se sčasoma prevzeli. Vedno bi radi kaj zares izvirnega in šaljivega. Za danes se zadovoljite z eno na račun Veržencev.

Hüda müha
Preklicani Verženci
majo kakor šinjar psa,
svojo müho sploh na lanci,
ka jih ne bi pikala.
V vsaki hiši jo cenijo
naj bo vójcar ali škof.
Se pri skledi je ne manjka naj
bo šinjar ali grof.
Kaj na svetu bi začeli,
če te živine ne bi blo.
Vsi bi vendar zasmrdeli,
če jih ne bi pikalo.

Tole zajedljivo na račun Veržencev si je privoščil Mirko Šterman v Pomurškem Vestniku 29. decembra 1955. Prihodnjič se torej srečamo v letu 1956.

-brž-

Varnost in družbena samozaščita

OGLEDAL NAJ BI SI JO SLEHERNI POMUREC

Pred šestimi leti so v Beogradu pripravili razstavo pod naslovom Tri desetletja varnostne kulture.

Takrat je vznikla ideja, da bi eksponate prikazali še v drugih mestih. Zamisel je bila uresničena, saj so do sedaj razstavo pripravili že v 94 mestih, ogledalo pa si jo je že več kot 2 milijona Jugoslovancev. Letos je razstava dopotovala v Slo-

venijo. Najprej so jo pripravili v Ljubljani, nato pa še v Mariboru in Celju, v tem času pa je razstava o varnosti in družbeni samozaščiti na Primorskem. Kot so povedali v četrtek na tiskovni konferenci na upravi za notranje zadeve v Murski Soboti, si bo moč razstavo »Varnost in družbena samozaščita« ogle dati tudi v Murski Soboti, in sicer v času med 21. in 26.

majem. Razstava, za katero vlada že zdaj veliko zanimanje, bo v prostorih centra poklicnih šol. Na kakih 500 fotografijah, ki bodo postavljene na čez 150 panojih, bodo obiskovalci lahko videli razvoj varnostne službe in njeno delo.

Zvezna razstava bo dopolnjena z republiški materiali, pri nas — v Pomurju — pa ji bo dodan

slikovni material o delu domačih varnostnikov.

Poudariti velja, da bodo razstavo spremljale še nekatere druge prireditve. Tako je predvideno gostovanje godbe milice. Organizator razstave je doslej že veliko storil za popularizacijo, zato je upravičeno pričakovanje, da si jo bo ogledalo veliko Pomurcev. Š. Sobočan

BOLNIKI POZOR!

Hermelika — naravno zdravilo še na zalogi!

Ponovno se oglašam v VESTNIKU, kakor vsako pomlad, poletje, jesen in zimo. Letos teče 17. leto, odkar predelujem zdravilno zeliščno hermeliko (sedummaximum) v tinkturo, s katero uspešno in učinkovito zdravim bolnike, ki bolehamo za naslednjimi boleznimi: revmatizem (sklepni, živčni, mišični), šen, otekline nog, čir na želodcu in dvanajsterniku in druga notranja vnetja, vnetje mehurja, ledvic in jeter, sveže in stare opekline, posledice udarcev, slaba prebava, gastritis, želodčni in črevesni katar, tudi odprte krčne žile, stare po več deset let in sveže, tromboza, arterioskleroza, glavobol, ekcemi. Vrne tek (samo za odrasle), suhi bolniki se zredijo, regulira preveč ali premalo želodčne kisline na normalno, zdravi ozeblino in vse vrste oteklin, hemeroidov, tumorje na maternici, beli tok, vnetje jajčnikov in maternice, otrdline na dojkah, udarce in podplutbe, nahod, vnetje sinusov, kraste v nosu, gripo, angino, razno podkožne tumorje in še veliko drugih bolezni.

Za interese pa imam vedno na ogled več sto pisem anketiranih ozdravljenih bolnikov. Ko ste bolni, ne morete koristiti sebi niti skupnosti. Iskreno vam priporočam, zdravite se s tem mojim preparatom! V Mariboru, Celju, Murski Soboti, Ljubljani, po vsej Sloveniji in Jugoslaviji me že dobro poznajo.

Mnogi bolniki, ki so se zdravili s hermeliko, predelano po mojem postopku, so ozdraveli, o čemer ste pred leti lahko brali v različnih slovenskih časopisih. Prav tako so bile objavljene izjave bolnikov o uspešnosti zdravljenja.

Če se želite tudi vi zdraviti z mojim naravnim zdravilnim zeliščem, mi pišite takoj in kratko opišite svojo bolezen.

HERMELIKO (tinktura) BOM DOSTAVIL V MARIBOR, MURSKO SOBOTO IN CELJE, PO 20. MAJU 1981. O točnem kraju, datumu in uri, kje bom zdravilo izdal, vas bom pravočasno pisмено obvestil. Zdravila ne pošiljam po pošti. Pri prevzemu zdravila dobite tudi tiskano navodilo za uporabo v slovenskem in srbohrvaškem jeziku. O vsem, kar vas bo še zanimalo, se bomo ustno pogovorili. Zdravljenje z mojo zdravilno hermeliko vam priporočam, ker se boste sorazmerno poceni in hitro pozdravili.

Pišite na naslov: **PREDELAVA ZDRAVILNIH ZELIŠČ, PIVČEVIČ HERMINA (in STIPE),** Glinškova ploščad 8/1. l. nadst., stan. št. 10, 61113 LJUBLJANA (BEŽIGRAD).

OPOMBA: Moje zdravilo hermeliko lahko dobite pri meni v Ljubljani — na tem naslovu. Če se peljete iz Celja, zavijte pri gostilni »Ruski car« pri desnem prvem semaforu in nato druga ulica desno do rdečega bloka. Vhod je prvi, za blokom št. 8. Mestni avtobus pelje iz mesta proti Ježici št. 6 in 8 ali št. 14 v smer Savlja. Moj telefon je: 061—348—170.

Potrošniški sveti in trgovci

O potrošniških svetih smo v Vestniku že pisali, tudi o njihovi učinkovitosti, ki jo potrošniki in trgovci ocenjujejo vsak po svoje. Potrošniški sveti v soboških krajevnih skupnostih so prepogosto na sejah nesklepčni, čeprav dobivajo za razpravo vrsto pobud in predlogov, ne samo o založenosti trgovin, postrežbi in različnih cenah, da o dejavnih trgovinah ne govorimo in ne zapravljamo vrstic.

Potrošniški sveti bi lahko naredili marsikaj za boljše preskrbo prebivalstva, če bi vsi člani redno prihajali na sestanke, se vključili v razprave in dajali predloge za boljše preskrbo. V mnogih primerih bi lahko dali koristne napotke trgovcem. Zdj pa se dogaja že to, da trgovci prosijo za posredovanje potrošniškega sveta. Sicer pa so v današnji številki več o tem povedali nekateri predsedniki.

-js-

MODNISALON

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu DO Modni salon Velenje

razpisuje

v šolskem letu 1981/82

ŠTIPENDIJE ZA UČENCE V GOSPODARSTVU

— konfeksionar II 5 štipendij

Pismene vloge sprejema kadrovska služba Modni salon Velenje, Koroška 37 a, 15 dni po objavi.

emona globtour

1. MAJ — IZLETI

1. po domovini:

- AVNOJ — po poteh naše slavne revolucije: 25. do 27. 4. 81, avtobus
- BEOGRAD — NOVI SAD — OSIJEK: 1. do 3. 5. 81, avtobus
- BEOGRAD IN SAMOSTANI: 26. 4. do 2. 5. 81, avtobus

2. tujina

- KOROŠKA — VRBA — HEILIGENBLUT — GROSSGLOCKNER: 25. do 27. 4. 81, avtobus
- AZURNA OBALA: 29. 4. do 3. 5. 81, avtobus
- BERLIN V. IN Z. POTSDAM: 24. do 27. 4. 81, letalo iz Ljubljane
- ZLATA PRAGA: 30. 4. do 3. 5. 81, avtobus
- BRATISLAVA — BRNO: 1. 5. do 3. 5. 81, avtobus
- BRATISLAVA: 25. 4. do 2. 5. 81, avtobus
- MAROKO: 24. 4. do 29. 4. 81, letalo

SMUČANJE ZA 1. MAJ

- KAPRUN: 25. 4. do 2. 5. 81, avtobus

1. MAJ OB MORJU IN V HRIBIH

- Ankaran, Portorož, Poreč, Vrsar, Kupari — Dubrovnik, Omišalj, Bled, Kranjska gora, Jezersko, Čateške in Dolenjske Toplice, Radenci: 30. 4. do 3. 5. 81

STROKOVNI SEJMI

- DUESSELDORF — INTERPACK: mednarodni sejem pakirnih strojev embalaže in slaščičarskih strojev: 18. 5. do 21. 5. 81, letalo
- MUENCHEN — IFAT 6: mednarodni sejem strojev in naprav za vzdrževanje kanalizacije, za smetarstvo in zimsko službo: 24. 6. do 26. 6. 81, avtobus
- MUENCHEN — ELEKTRONIKA: 1. 6. do 3. 6. 81, avtobus

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

GLOBTOUR RADENCI, Hotel RADIN, telefon: (069) 73—040 in ostale poslovalnice GLOBTOUR

MIŠKO KLANJEC

Strici so mi povedali

Očitno pa je dekle tudi one tri presenetila s svojo neposrednostjo, ker se samo spogledujejo, nakar reče stric Števan brez vsiljivosti:

»Radi bi igrali... če lahko.«

Dekle zmigne z rameni in spet ji zaigra nasmešek okrog ust: »Lahko, se razume, le komu? Nikogar ni v sobi. Meni?«

»Mogoče pa kdo pride...«

»No, pa počakajte, če kdo pride, potlej mu zaigrajte.«

Moja strica in Tompa se spet spogledujejo, ko da se z očmi še najlaže pogodijo v tem za nas nekoliko mučnem položaju. Ne. Tu ne moreš nič, ženska je ljubezniva. Lahko bi zaigrali po mili volji, mi pa smo žejni, pravna smrt žejni. Žejen pa ne zmoreš v pravo nobenega dela pa tudi mušike ne.

»Utrujeni smo, žejni — začne stric Marko z nekim obupom.

»In še tako vroče je bilo, zdaj pa že malo popušča. Najbrž pa tudi imate dolgo pot za sabo.« Nato pa, ko da se je šele zdaj spomnila: »Dobro vino imamo... štrigovsko. Tudi ribe lahko ocvre mama — imamo lepe ščuke in lepe line...« O ti hudici ti tak! Kako lepo nas zavaja: še ščuke in line nam ponuja. In to je znano, da na Hotizi najbolje ocvrejo ribe, tu pri Židu ali pri Lizi, vseeno. Ona pa še dalje ljubko zavaja: »No — koliko vina naj prinesem?« Ker pa se strica in Tompa spet samo spogledujejo, odhaja rekši nam: »Ko se boste za kaj odločili, me pokličite, v kuhinji bom.« In se lepo odziblje od nas.

Mi pa — ročno smo si v lasih: že moja strica obdelujeta Tompo, ki da bi zdaj lahko plačal za liter vina, ko nas je ociganil.

Reveža sta ga že v Lakošu oskubla za vse, kar je bil skril na gostivanju. Toda gosposki Tompa se tokrat ne vda, vstaja in reče mirno: »Hja, moji dragi, če je kdo žejen, naj si naroči... še ščuke ali line povrh vsega. Jaz pa si bom plačal brizganec.« Nepričakovano pa se spomni name, se ozre po meni: »Bi nam lahko ta logoš plačal... prvič igra z namj pa še za petanjsko ne bi rad dal. Če ga bosta še kdaj vabila s sabo, mene ne bo zraven — vama kar zdaj povem. Samo škržuč, denar bi rad pobral, potelej pa še laže, šmrkljivac.«

»Boste pa brez basa... si lahko na kakšne dveri napnete strune«, ga zavrnem. »Plačal pa ne bom, ker ste mi tako in tako najmanj dali, nazdanje pa naj bi vam nosil vaše škeri — ne in ne. Nisem tako žejen, da ne bi vzdržal do vretine pri Velikem Jarku. Tam je mrzla, dobra voda.« Lotila se me je trma, užaljenosti pa nisem in nisem mogel preboleti, ko sem vendar ponoči zvečnega sam igral, Tompa pa spravi vsak dinar, ki ga je kdo vrغل na cimbale.

»Ti prokleti šmrkljivi logoši!« me začne zmerjati še stric Marko. »K vretini ob Velikem Jarku bo hodil žlampat, mi pa ga vlačimo s seboj, da si sorotek kaj zasluži s svojim škržutanjem. In to naj bi bil pop?«

»Ste lahko le veseli, da ne bom,« se mu uprem. »Bi si

spremisli, preden bi vam dal odvezo, ker vem, da bi bilo vse zlagano, kar bi mi povedali. Niste nič boljši od Tompe, da veste.«

To sem ga razsrdil in ne vem, ali bi mi odpustil ali ne, če ga ne bi zamotil Tompa, ki se je spomnil: Stevek naju pa je povrgel. Že vem — k Lizi jo je cmuknil. Stric Števan je sicer rekel, da gre za svoga posla, ga pa ni od nikoder.

»Mi je rekel, da gre k Lizi,« menim malomarno, ker le tako se jih lahko rešim. Bom že prišel sam domov.

In res ju kar vrže pokonci, s psovanjem se zapodita za njim. »Saj tu tako ne dobimo še kapljice mrzle vode. Le kaj bi Žid komu kaj dal.« Sam pa si tudi oprtam striceve cimbale, da bi jo mahnil kar proti domu, saj se bo vsak čas že začelo večeriti.

»Ne boš nič popil?« me ustavi dekle, ki se postavi predme na prag. In še preden kaj odgovorim, nadaljuje z vedrim nasmeškom: »So mislili, da jih bom zobstonj napajala. Jih predobro poznam. Kadar se vračajo od kod, se ustavijo, če bi jim kdo kaj plačal. So pač Picki — kaj hočeš. Ti pa nisi v njihovi bandi, te še nisem videla z njimi.«

»Ne... brata ni doma pa sem namesto njega jaz šel z njimi.«

»V šolah si, te nekoliko poznam.« Ko pritrdim, mi zastavi: »Kaj pa boš — pop?«

»Ne«, odkimam. »Profesor hočem postati...« Ko pa hočem stopiti dalje, mi reče:

»Kam se ti pa tako mudi! Posedi nekoliko. Saj onih ne bo nazaj, če pri Liziki kaj dobijo. Če pa ne dobijo, se bodo vrnili, boš videl.« Očarljivo se mi nasmehe. »Našega očeta ni doma, on bi se jih kar hitro otresel.«

Še preden se odločim, ali bi le šel ali ostal, se že vrne, v eni roki ptinese brizganec in ga postavi predme na mizo, v drugi pa le kozarec vina, očitno zase. Ne morem zavrniti njenega vabila in ponudbe, čeprav se mi zdi škoda trošiti denar za brizganec, ki bi se lahko napil studenčnice. A kaj, ko pa me tako lepo zapleta v pogovor, ko si že sediva drug drugemu nasproti. Sprašuje me, kje smo igrali, nato spet po mojem šolanju, pri čemer mi pove, da bi tudi sama hotela v šole. Trgovske. A kaj, ko oče ne zmore. Pa tako zdaj mora streči v gostilni in v trgovini, ki jo imajo poleg, in od koder je včasih slišati zvonček, kadar kdo pride, nakar skoči in mu postreže in se tudi ročno vrne.

Nekoliko poznam življenje Židov, saj smo živeli v sosesčini z njimi. So se pa naši po reberiji osemnajstega leta doselili. Tudi tem so Hotizanci tistega leta razbili trgovino, odnesli, kar so našli v njej. Vendar se ti niso odselili, popravili so trgovino in gostilno in začeli znova. V povojnih letih pa niso mogli obogateti. V stari, leseni, podolgovati hiši poleg ceste se vzdržujejo za silo in rinejo dalje.

Ne vem, kako daleč bi naju bil zavedel kar prijeten

pogovor, če bi bila dolgo ostala sama. Ker ko me je izprašala o mojem šolanju, celo me je nekoliko nagajivo povprašala, če že imam dekle, mi je nazadnje priznala, da se bo sama morala poročiti pač s kakšnim človekom njihove vere in rodu. Oče ji je že poskrbel nekega ženina iz Čakovca, ki pa ga še ni videla. Trgovski pomočnik je, bo pa odprl svojo trgovino in takrat se bosta poročila. Je že tako rekoč vse zgovorjeno, le pri doti se z očetom ne moreta pobotati. Kar pa rad verjamem, ker kadar gre za denar, so Židje nepopustljivi. In zato — mi prizna — nič ne verjame, da bi iz vsega bilo kaj. »A nam židovskim dekletom na vasi nič drugega ne kaže, ko da čakamo. Izbire nimamo.« Poznam te stvari: če je že v našem močvirju tako, je pri Židih na vasi, a tudi v mestu le še težje.

Samo od sebe se mi vsiljuje v misli — včeraj in še danes jutraj v goricah Šarika, ki se bo ravno tako morala poročiti z nekom, ki ji ga je izbrala mati in ne njeno srce, ker v tej naši sirovi vsakdanjosti pač nima koga čakati. Na koga pa naj čaka in koga naj si izbere srce nekega židovskega dekleta v tej sirovi hotiški, in še bolj sirovi židovski vaški vsakdanjosti? Za hčer Izraela pa je skoraj sramotno, če se ne poroči, ker se s tem odpove možnosti, da bi prav ona rodila Mesijo. Židovska dekleta po naših vaseh ne mislijo na nikakršnega Mesijo, hočejo pa živeti. Živijo pa lahko le, če se poročijo, razen seve, če jim starši preskrbijo prihodnost tako ali drugače. A ta vaška židovska dekleta so skoraj ravno takšne proletarke kakor kmečka dekleta, čeprav povsod imajo trgovino in gostilnico. V skrajni sili se poročijo tudi s krščanskim človekom, celo če je trgovec. A to ponavadi šele, ko njihovo očetje ne živijo več.

Ker me njena usoda spominja na usodo Šarike, ji rečem, da bi bilo bolje poročiti se s kom, ki ga pozna in biga lahko rada imela, čeprav ni njihove vere. Strese z glavo in tokrat se žalostno nasmehe rekši mi: »Tega naš oče ne bi nikdar dopustil. Le kje pa!« Na mojo pripombo, da je to vendarle... strašno, mi odvrne mirno: »Vsakdo naše vere nam mora biti dober. Celo če skrbi za nas.«

Strašna vera. Tudi v vaški osamelosti vzdrži nepremakljivo, z ničemer se ne okuži, brez vseh cerkvenih obredov se ohranja, zgolj ob tradiciji očetov. Ker ne ta. Etelka, kakor ji je ime, ne llluš v naši vasi ne druga dekleta, kar sem jih poznal ali jih še poznam, ne znajo jezika svojih očetov, njihova izobrazba ne presega znanja, ki so si ga pridobile v vaških šolah. Znajo pa ponavadi madžarski, celo še nemščino.

Zakaj se nikoli ne ustavim pri njih, me povpraša. Da nikamor ne zahajam, odvrnem, sem kar doma, kar je tudi res. To pa zaradi dela in ker se pripravljam na izpit, česar pa seve ne povem. — K njim da bi vendarle kdaj lahko prišel, zlasti če se hodim kopat na Muro. — Na Muro se sicer ne hodim kopat, obljubim ji pa, da se bom ustavil pri njih, če me bo pot zanesla mimo. In če bo seve ona doma. — Da je vedno doma, oče pa bi jo pustil tudi na kopanje na Muro, z mano zagotovo.

Nato me zaprosi, naj ji kaj zaigram na cimbale. — Da nisem kaj prida cimbalist, se opravičim, nimam svojih

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z..., 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.20 TV v šoli: TV koledar, Zaščitena narava, 10.00 TV v šoli: Bilogija, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute (do 12.05), 17.25 Poročila, 17.30 Zbis—F. Rudolf: 40 Zelenih slonov, 17.50 Velike razstave, kulturno dokumentarna serija, 18.20 Okrogli svet, 18.30 Obzorik, 18.45 Prijatelji glasbe, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Film tedna: Veselica, slovenski film, 21.30 Propagandna oddaja, 21.35 Miniature: Dunajski bidermajer, 22.00 V znamenju Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik v madžarščini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Kaj je novega pod streho?, otroška oddaja, 18.15 Splošna ljudska obramba, 18.45 Izobraževalna oddaja — ev., 18.45 ali 19.15 Spens Jugoslavija—ČSSR (moški) prenos slovenski komentar, 21.00 Glasbena medigra, 21.05 Zagrebška panorama, 21.25 Odrske luči, ponovitev zabavno glasbene oddaje, 22.25 Pregled SPENS, slovenski komentar (do 22.55)

TV ZAGREB

9.20 do 12.05 Izobraževalni spored, 17.35 Pregled sporeda,

17.40 Poročila, 17.45 Kaj je novega pod streho?, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika skupnosti občin Varaždina, 18.45 Prijatelji glasbe, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Aktualna sredi, 21.15 Portreti, 22.00 Dnevnik, 22.15 44 minut za rock, 23.00 Pregled sporeda za četrtek

ljubljska banka
Pomurska banka

TV AVSTRIJA

Prvi program

8.00 Jutranja poročila, 8.05 Oddaja z miško, 8.35 Francoščina, 9.05 Vedno samo toča, 9.35 Ni mesta za divje živali, 10.50 Nebeško zadovoljstvo, 11.15 Dok. oddaja, 12.00 Opoldanska redakcija, 13.30 Nocoj bomo peli (film), 15.15 Bahia, 16.00 Cilj izleta, 16.30 Wickie in silaki, 16.55 Spanček Zaspanček, 17.00 Čudovito življenje, 17.25 ORF danes, 17.30 Mi, 17.49 Raklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Brezimen zvezda, 21.25 Šport, 23.30 Poročila

TV MADŽARSKA

7.05 in 12.45 Šolska TV, 8.20 Madame Bovary, pon. 10.50 Stan in Oli, ameriški film, 14.50 Spreminjajoča vloga inteligence, 15.40 TV borza, 15.50 Lutka, nadaljevanje, 16.50 Poštni predal 250, 17.10 Sledi carinski pregled, 17.35 Miklós Rabai, in memoriam, 17.50 Štafeta, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Risanka; žrebanje lota, 19.20 Španija—Madžarska, nogomet, 21.15 Še vnuki bodo videli, 21.55 TV dnevnik.

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 Kultura in mi — mi in kultura, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.00 TV v šoli: TV koledar, Poročila s polja in dvorišča, Življenje v vesolju, Elektronika, 10.00 TV v šoli: Umetnost, Risanka, Združeni Narodi, Risanka, Predšolska vzgoja, Zadnje minute (do 12.00), 13.25 Nogomet: Napredak—Budućnost, prenos, 16.40 Šolska TV: Generator, Naravna bogastva, Nova obzorja, 17.30 Poročila, 17.35 Tehnica za natančno tehtanje, otroška oddaja TV Beograd, 18.05 Mozaik kratkega filma, 18.30 Obzorik, 18.40 Na sedmi stezi, 19.10 Risanka, 19.15 Cik cak, 19.22 TV nocoj, 19.24 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Mednarodna obzorja, 21.30 Propagandna oddaja, 21.35 G. Bizet: Carmen, balet, 22.10 V znamenju Oddajniki II. TV mreže:

15.00 SPENS: Jugoslavija—Koreja (M), prenos (slov. komentar), 17.15 Glasbena medigra, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Družba rdečelaske Zore, otroška oddaja, 18.15 Znanost, 18.45 Življenje na Bulvarju, 19.30 TV dnevnik, 20.00 3-2-1... Gremo, 22.25 Poročila, 22.30 Pregled SPENS (do 23.00), (slovenski komentar)

TV ZAGREB

9.00 do 12.00 Izobraževalni spored, 13.25 Nogomet: Napre-

dak — Budućnost, 15.15 SPENS: Jugoslavija — Koreja, 17.35 Pregled sporeda, 17.40 Poročila, Družina Zore Rdečelaske, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika skupnosti občin Splita, 18.45 Življenje teče po bulvarju, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Meridijani — zunanje politična oddaja, 20.45 EPP, 20. 50 Močnejši spol, 21.50 Dnevnik.

ljubljska banka
Pomurska banka

TV AVSTRIJA

Prvi program

8.00 Jutranja poročila, 8.05 Am. dam. des. 8.30 Dežela in ljudje, 9.00 Prehranjevanje brez strahu, 9.30 Leto brez očeta (film), 11.10 Wiliam Shakespeare, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.30 Potovanje iz preteklosti (film), 15.15 Biblijske živali v sveti deželi, 16.00 Am. dam. des. 16.30 Marco, 16.55 Spanček Zaspanček, 17.00 Lessing in Dunaj, 17.25 ORF danes 17. Mi, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Mesto izgubljenih, 20.10 Zelena stran (TV film), 21.50 Večerni šport, 22.40 Poročila

TV MADŽARSKA

7.30 in 12.50 Šolska TV, 15.00 Gore svetlobe, nadaljevanje, 15.30 Ob prazniku Sirije, 16.00 Perpetuum mobile; za otroke, 16.45 TV borza, 16.55 Telesport, 17.25 Miklos Rabai; in memoriam, 17.40 Playa Larga, reportaža, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Zunanje politični forum, 20.30 Glasbeno TV gledališče; Jenő Huszka: Princ Bob, 21.55 TV dnevnik.

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.45 TV v šoli: TV koledar, Pravljica, Ruščina, Športna rekreacija in zdravje, Nega bolnika na domu, 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute (do 12.05) 14.55 TV v šoli — ponovitev (do 16.00), 17.20 Poročila, 17.25 Družina Smola, madžarska risana serija, 17.50 Čez tri gore: Kvartet „Spev“, 18.20 Obzorik, 18.30 Manj znani šah, oddaja iz cikla Šah, 18.50 Varčevanje z električno energijo: Pravilna izbira in namestitve svetilk, 19.00 Ne prezrite, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije, dokumentarna serija, 20.55 Propagandna oddaja, 21.00 T. Mann: Buddenbrookovi, nemška nadaljevanje, 22.00 V znamenju, 22.15 Nočni kino: Kaj se je zgodilo s punčko Jane, am. film

Oddajniki II. TV mreže: 15.15 Spens, Švedska: Kitajska (M) (slovenski komentar) 16.30 SPENS: Jugoslavija—SZ (Z) prenos (slov. komentar) 17.45 Z našega zornega kota, otroška oddaja, 18.15 Namesto TOP liste, 18.45 Glasbeni klub, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zabavno glasbena oddaja, 20.45 Zagrebška panorama, 21.10 Družina in

družba, dokumentarna serija, 21.55 Spens: Jugoslavija—Poljska (M), posnetek (slov. komentar), 22.25 Pregled SPENS (do 22.55) — (slov. komentar)

TV ZAGREB

8.45 do 12.05 Izobraževalni spored, 14.55 do 16.00 Izobraževalni spored, 17.35 Pregled sporeda, 17.40 Poročila, 17.45 Z našega stališča, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika skupnosti občin Rijeke, 18.55 Mladinska oddaja, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije: Vstaja, 20.55 EPP, 21.00 Zabavna oddaja, 21.55 Dnevnik, 22.10 Komisar Moulin, 2 23.45 Pregled sporeda za soboto

ljubljska banka
Pomurska banka

TV AVSTRIJA

Prvi program

16.00 Am. dam. des. 16.30 Medvedki so prosti, 16.55 Rsanka, 17.20 Spanček Zaspanček, 17.25 ORF danes, 17.30 Mi, 18.00 Avstrija v sliki, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Jezni mesec, 21.00 Eden za vse, 21.20 Nočni studio, 22.20 Poročila

TV MADŽARSKA

7.05 in 12.30 Šolska TV, 14.30 Čez eno uro sem tu, nadaljevanje, 16.15 Navzkrižno vprašanje, uganke, 16.45 Miklos Rabai; in memoriam, 17.00 Okno, reportaža, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Pravni primeri, 19.25 Delta, znanstveni magazin, 20.05 Rock '80, „Omganostalgija“, 20.50 Za opečnim zidom, film po Dery Tiborju, 21.45 TV dnevnik.

MIŠKO KLANJEC

Strici so mi povedali

cimbal, nanje pa moraš vsak dan igrati, če hočeš dobro igrati. — No, pa kljub temu — Nič ne pomaga. Sicer pa mi je ponoči v goricah še kar dobro šlo od rok. Posežem po paličicah, ona pa se nasloni na cimbele, kakor se mi je ponoči nanje naslanjala Šarika. Da, Šarika z belimi kitami na vzboklih prsih. Pa tudi Etelka ima take prsi, tudi njene oči so sanjave, vendar rjave in njeni lasje so kostanjevi, ko da ni prava Židinja. Nekaj v meni kliče po nepotešljivi žalosti. Etelka pripeva, bolj z gibanjem ustnic ko z glasom, prese- neča me s svojo spremenjenostjo. Poznam jo že od prej, toda vedno je bila nekako zadržana, daljna, ko da z dušo ni nikdar navzoča. Zdaj čutim nadih njene bližine, navzema se tiste žalosti, ki sem jo prinesel s pesmijo z gostivanja v goricah, žalosti in otožnosti, ki sta tako boleče zadihala iz Šarike.

Tako naju najdejo moja strica in Tompa, ki se s psovanjem vrnejo od Lize, kjer očitno niso uspeli. Na mizi je še vedno moj brizganec, le do polovice sem izpil.

„Prokleti žvalaš!“ kriči nad menoj stric Marko. „Da pojde domov, da bo pil iz vretine pri Velikem jarku, zdaj pa tu — ne, samo da ne bi nam kaj plačal. In to naj bi bil pop! Kakšen pop pa, samo ženil bi se. Kamor pride, se že ženi, klantoš!“ Nato se že zadere na Etelko. „Na njegov račun,“ pri čemer pokaže z glavo name, „liter vina na mizo in petanjsko!“

„Lajkoš vražji!“ se zdaj razhudi name še stric Števan. „Mi pa ga iščemo, da se ne bi kje sirotek zgubil, on pa tu — vrag ga vedi, kaj sta že imela medtem. Mi pa vsi — vsa njegova rodbina: — Zdaj bomo pa srečni, ko bomo imeli iz našega rodu popiča. Spomni se bo na nas, ko mu bo bog dobro dal.“

„Če ne bi bilo deklin na svetu, hja, moji dragi. Z deklinami pa bi vsakdo bil dober pop,“ me ošvrkne hudo Tompa.

„Liter vina, sem rekel, in petanjsko,“ se znova zadere stric Marko.

Etelka se ves čas samo nasmiha, nič se ne vznemirja in tudi zdaj vpraša z nasmeškom: „Na čigav račun?“

„Na čigav račun,“ zakriči skoraj stric Marko. „Na njegov vendar!“

„Nič ni naročil. Nima denarja, študent je. Boste pa vsi trije plačali, že spravite toliko vkup.“ Nakar se stric Marko in Tompa spet prerekajo, ker slednji noče in noče, da bi sam plačal. „Bom kar prinesla, žejni menda ne boste šli do Poljane, je le daleč.“ In zares odide.

„Le da tale kanas ne bo pil!“ se srdita oba.

Ko jim postreže in zares postavi prednje le tri kupice, jih priseneti, ker ko se znova vrne, prinese meni nov kozarec brizganca, sebi pa spet kozarec vina, jih spravlja v boljšo

voljo, ko nasmihajoč se trči z njimi, trči pa tudi z menoj in mi tako pogleda v oči, da me oni zares lahko osumijo česarkoli. Preseneti pa tudi mene, ker zdaj bom le moral plačati kar dva brizganca, že zaradi onih treh.

„To je zdaj tista tvoja vretina pri Velikem jarku, Kajnov sin,“ se spet spotakne obme stric Marko.

„Ne čemer se,“ se nagne stric Števan k meni, ko izpije kozarec do dna. „Poglej rajši, kaj sta si naložila v žepe. Ne vem, če Liza odkrije, preden odidemo odtod.“

In resnično jima štrlijo iz žepov ročaji zajemalke, kuhaličice in navadnih žlic.

„Bi lahko kaj zaigrali, ko ste se že vrnili,“ reče Etelka zbadljivo. „Ko sva bila sama, mi je igral . . . lepo. Vi se pa samo derete.“

„Plačeval ti bom, vražja hči,“ se dere stric Marko, ne vem, zaradi česa je tako besen. „In še najti gram. Zunaj bom igral, ko pojedemo domov — njivam, logu, pticam, ki tudi nam popevljejo, tebi pa ne bom in ne bom!“

Komaj izpijejo prvi kozarec — nalivajo si v drugo — že se odpro dveri in v sobo se postavi Lizin mož, visok, močan, rdečeličen, zdrav, pozdravi Etelko in stopi proti stricema in proti Tompi, njegove oči otipavajo žepe, ki pa jih ni treba preiskovati, da lahko reče: „Dečki — lepo na mizo z vsem, kar ste si naložili v žepe. Ne — kaj takega si nisem mislil od vas. Komaj stopi v hišo, hoče zobstonj piti, pa si že naklada v žepe, kar vidi. In še zdaj vse nosijo v žepih. Saj menda niste cigani!“

Šele zdaj se stric Marko in Tompa zavesta, da jima je Števan vse to potaknil po žepih, se pa namesto na tega, razjezita le na Lizinega, mečeta stvari iz žepov na tla, zajemalko pa stric Marko vrže proti stricu Števanu. Očitno pa je ta pričakoval kaj takega, ker se spretno pripogne, zajemalka pa zleti po sobi in se ustavi ob steni, od koder se odpelje na tlo.

„Kradel mu bom, skopuhu, oderuhu,“ začne stric Marko srdito. „Kdaj pa sem že sploh koga okradel, znoril. Pol sveta sem prehodil, pojdi in povprašaj, kogar hočeš, če ve kaj slabega o Pickovem Marku, saj ga menda poznaš, Pickovega Marka, he?“

„Kaj bi ga ne poznal,“ reče Lizin mirno, pobirajoč svoje stvari s tal, pri čemer mu pomaga Etelka. „Še predobro ga poznam.“ Govori pomirjajoče, očitno se noče prepirati, še smeje se in nadaljuje: „Saj ga vsi poznajo, po gostivanjih, oštarijah, po sejmi. In povsod si kaj naloži po žepih, pa še tako, da mu ven gleda.“ Pri čemer pomigne Etelki, kar ta dobro razume, ročno znova prinese liter vina in petanjsko, medtem ko se mi še dalje prerekamo. Stric Števan se nagne k meni, pomigne na Tompo, ki se oglašja s svojim, hja, moji dragi, praj . . . , stavka pa ne spravi skupaj, ker ga ob gla-

snosti strica Marka nima kam vtakniti. Stric Števan pa meni: „Tak gospod, ta naš Vanek, pa kuhaličice pobira po tujih kuhinjah, zdaj pa samo svoj, hja, moji dragi, praj“. „Hihihi se drobno, očitno zadovoljen, da mu je uspelo onadva spraviti v kašo. Meni pa še pošepetne: „Ga vidiš, Lizinega? Tam nas je ven vrgel, samo da nima z nami posla, tu pa bo plačal za liter vina, rajši tu, ko da bi nam dal svojega. Zato sem pa Liziki zmaknil vse to, ker sem vedel, da bo opazila in ga poslala za nami . . .“

„Ti pa, prokleti kanžor,“ se stric Marko znenada zadere name, ko priroma liter vina na mizo, „ne misli, da boš z nami pil! Te bom vlekel k tisti vretini pri Velikem jarku, glavo ti bom notri tiščal, da se boš našlampa, prokleti pop!“

Sonce se je že kar nizko nagnilo nad štajerske griče, komaj za človeka je nad njimi, večerni oblaki postajajo že rdečkasti in naša ravnina je odeta v svojevrstni sij, ko da se že meglica trga iz jarkov, se pa v resnici lepi na travnike, ko gremo prek našega polja, prek travnikov. Ker izbrali smo peško pot prek Ližiča na naš Arendaš, kjer je Pickovima stricema bliže do doma, izognemo pa se tako tudi prašni cesti. Že spet sem s cimbalami za njimi, spet gledam pred seboj, Andrejev križec, katerega en krak je pokrit z obledelim, brezbarvnim krajenščakom mojega strica Števana, gledam opotekajoče se hlačičice, vidim veliki boben — „uro budilko“ — podobno svojega strica Marka, nad to, budilko — zvonček — krajenščak, ravno tako obledel, gledam opotekajoče se hlačičice — krake te, „budilke“. Gledam gosposkega Tampo, ki drobenti pred nami s svojo trobento, z goslimi in lokom, zavito vse v belo sivo capo in obešeno čez pleča. Kar za nekaj dobrih korakov je pred nami, ko da se mu kam hudo mudi. Vsem nam pa visijo s komolcev cule z gostivanjskimi darovi.

V dalji pojo otroci, pastirji, ki bodo vsak čas gnali živino domov, ali pa že tudi zenejo. Budijo mi misel na moja pastirska leta, igral sem na stranščico, pel . . . ne vem zakaj. Mogoče budijo spomin tudi stricu Števanu, zakaj že natakne ustnik na trobento, to pritakne k ustom, že se neka čudna otožnost razlije prek travnikov, odjekne v logih. Pobotali smo se bili v gostilni, ker Lizin je plačal še en liter, medtem ko sem jaz spil samo še brizganec, kajpa na svoj račun, da mi ne bi kdo od moje družbe očital priskledništva. Enega pa je prinesla na svoj račun še Etelka. Saj bodo oboji — Lizini in Žid — še potrebovali Pickovo bando za kakšno veselico in le počemu se potlej z njimi do kraja spreti, ko pa bodo takšni ostali vekomaj. Pobotali pa smo se z Lizinim tudi tem lažje, ker je stric Števan nazadnje priznal, da je vso stvar on zakuhal, za kar ga je Lizin tudi sumil, ker se je preveč opletal v kuhinji, medtem ko sta se Marko in Tompa z njim prerekala v sobi. — Naključje pa je naneslo, da sva se z Etelko srečala v veži. Prijela me je za roko, zame tako nepričakovano, najbrž pa je ta njena kretnja presenetila tudi njo, da sem začutil drget v njeni roki, nato pa — še preden sem se zavedel, se je že bežno stisnila k meni in me že tudi poljubila, nato pa pobegnila ko srna. Šele ko smo odhajali in sem nekoliko zaostal, me je spet prišla za roko rekši mi: „Pridi kdaj k nam, čakala te bom . . .“

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

Leto XV

Murska Sobota, dne 14. aprila 1981

Štev.: 19

199. Samoupravni sporazum o štipendiranju v občinah Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.
200. Sklep o javni razgrnitvi programskega dela zazidalnega načrta dela Juršovke in dela Ljutomera, južno od starega trga.
201. Sklep o ukinitvi krajevnega samopriskevka za območje krajevnega skupnosti Stara cesta.
202. Sklep krajevnega skupnosti Stara cesta.
203. Izid referenduma o uvedbi krajevnega samopriskevka na območju krajevnega skupnosti Stara cesta.
204. Sklep o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojih v občini Ljutomer
205. Sklep o javni razgrnitvi osnutka spremembe odloka o sprejetju zazidalnih načrtov za posamezna območja v mestu M. Sobota

199

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ŠTIPENDIRANJU V OBČINAH GORNJA RADGONA, LENDAVA, LJUTOMER IN MURSKA SOBOTA

I. TEMELJNA NAČELA

1. člen

S tem samoupravnim sporazumom se udeleženci sporazumemo o pravicah, obveznostih in odgovornostih pri oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v občini, o enotnih merilih in kriterijih pri podeljevanju in določanju višine štipendij, o uveljavljanju solidarnosti med organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v SR Sloveniji, o organih udeležencev tega samoupravnega sporazuma in o drugih zadevah, pomembnih za učinkovito uresničevanje dogovorjene štipendijske politike.

2. člen

Delavci in delovni ljudje v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih smo nosilci štipendijske politike, zato je naša pravica in dolžnost, da se pri oblikovanju štipendijske politike neposredno zavzemamo za uresničevanje načel, določenih v družbenem dogovoru in za smotrno uporabo sredstev, namenjenih za štipendiranje. Zaradi tega bomo zagotovili, da bodo pravice, obveznosti in odgovornosti, kriteriji in merila ter druge zadeve, ki jih urejamo s tem samoupravnim sporazumom, uveljavljene v naših samoupravnih splošnih aktih.

Udeleženci tega sporazuma so tudi občani, ki z osebnim delom in lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost ali njihova združenja, ki pristopajo k temu sporazumu in imajo enake obveznosti in pravice kot ostali udeleženci sporazuma.

3. člen

V letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planih kadrov organizacij združenega dela ter samoupravnih in družbenih političnih skupnosti bomo udeleženci opredelili, koliko in kakšne kadre si bomo zagotavljali s štipendiranjem. S tem bomo prispevali k usklajevanju izobraževanja s kadrovskimi potrebami združenega dela, k usmerjanju mladine pri izbiri poklica in k racionalni uporabi sredstev.

Zavzemali se bomo za sprotno prilagajanje sistema štipendiranja razvoja družbeno ekonomskih odnosov, družbenim potrebam in vzgojno izobraževalnemu sistemu. Pri izvajanju štipendiranja uveljavljamo poklicno usmerjanje in svetovanje tako, da bodo nagnjenja in sposobnosti mladine, ki se odloči za nadaljnje izobraževanje v vzgojno izobraževalnih programih, usklajena s kadrovskimi potrebami, opredeljenimi v razvojnih planih organizacij združenega dela in družbenopolitičnih skupnosti.

4. člen

Pri določanju štipendijske politike in podeljevanju kadrovskih štipendij in štipendij iz združenih sredstev bomo zagotavljali, da bodo vse štipendije temeljile na kadrovskih potrebah, da bo upoštevan socialni vidik, tako da omogočamo

šolanje tistim, ki imajo nagnjenja in učne sposobnosti in se brez štipendije ne bi mogli šolati.

Zato bomo udeleženci zagotavljali, da bodo štipendije:

- sestavni del vlaganj v družbeno reprodukcijo,
- instrument kadrovske politike organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti,
- usmerjevalni dejavnik pri vključevanju mladine v usmerjanem izobraževanju,
- oblike povezovanja in vzpostavljanja razmerij udeležencev v usmerjenem izobraževanju z nosilci štipendiranja v skladu z njihovimi kadrovskimi potrebami in hkrati stimulacija za takšno povezovanje,
- spodbuda mladini za boljše učenje,
- ena izmed oblik izenačevanja materialnih možnosti mladine za šolanje.

5. člen

Temeljna oblika štipendiranja so kadrovske štipendije, ki jih podeljujejo organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s kadrovskimi potrebami, opredeljenimi s kadrovskimi in razvojnimi plani tistim udeležencem v usmerjenem izobraževanju, ki se izobražujejo po vzgojnoizobraževalnih programih oziroma smereh, za katere so neposredno zainteresirane.

Razlike h kadrovskim štipendijam se lahko podelijo štipendistom, katerim kadrovska štipendija, izračunana po osnovah in merilih tega samoupravnega sporazuma, ne dosega zneska, ki bi štipendistu pripadal v primeru, če bi prejemal štipendijo iz združenih sredstev.

Štipendije in razlike iz združenih sredstev so prehodna oblika štipendiranja v obdobju, ko nosilci kadrovske politike še ne zagotavljajo kadrovskih štipendij v obsegu, ki ga terjajo srednjeročne in dolgoročne kadrovske potrebe.

6. člen

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma kot ustanovitelji Titovega sklada v SR Sloveniji se obvezujemo, da bomo še nadalje razvijali štipendiranje družbeno aktivnih in nadarjenih mladih delavcev in otrok delavcev v okviru tega sklada. V ta namen bodo zagotavljali sredstva iz združenih sredstev za to štipendiranje. Sodelovali bomo pri oblikovanju politike in upravljanju sklada ter enakopravno z organi tega sklada odločali o merilih in kriterijih za podeljevanje štipendij iz Titovega sklada.

7. člen

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma bomo podpirali štipendiranje raziskovalnih kadrov v skladu z interesi združenega dela v okviru sklada Borisa Kraigherja s tem, da bomo prispevali del sredstev za štipendiranje po kriterijih in merilih tega sklada ter da bomo po svojih delegatih sodelovali pri oblikovanju politike in pri upravljanju sklada.

8. člen

Višino sredstev, ki jih bomo udeleženci združevali v Titov sklad in sklad Borisa Kraigherja, bo za vsako leto določila skupščina udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju na ravni republike na podlagi predloženega programa in finančnega načrta sklada.

II.

Grafični del osnutka sprememb odloka bo razgrnjen v izložbi Blagovnice »Shopping« — salon pohištva v M. Soboti, Titova št. 19, 30 dni po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Istočasno bo osnutek odloka posredovan vsem šestim krajevnim skupnostim mesta M. Sobota v obravnavo.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organizacije in

organi pripombe Zavodu za ekonomiko in urbanizem v M. Soboti, Ul. Staneta Rozmana 5.

Številka: 351-3/81-4

M. Sobota, dne 8. 4. 1981

Predsednik

Izvršnega sveta občine M. Sobota

Janez KUČAN, dipl. oec.

II. KRITERIJI IN MERILA ZA PODELJEVANJE ŠTIPENDIJ IN DOLOČANJE VIŠINE ŠTIPENDIJ

9. člen

Udeleženci smo sporazumni, da se poleg načel iz 4. in 5. člena tega samoupravnega sporazuma pri podeljevanju štipendij upoštevajo tudi učne sposobnosti in nagnjenja kandidatov za izbrani poklic, ki omogočajo uspešen študij ter njihov socialno-ekonomski položaj tako, da lahko zaprosijo za kadrovske štipendije udeleženci v usmerjenem izobraževanju, katerih dohodek na družinskega člana v družini prosilca ne presegajo 85 % poprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto. Kadrovska štipendija se lahko podeli mimo navedene omejitve, če za vključevanje v posamezne vzgojno izobraževalne programe glede na ugotovljene potrebe ne bo dovolj ustreznih kandidatov, o čemer se bomo sporazumeli udeleženci samoupravnega sporazuma v občini.

Za štipendije in razlike iz združenih sredstev zaprosijo kandidati, katerih dohodek na družinskega člana v družini prosilca ne presega 55 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto.

V okviru meril iz prvega in drugega odstavka tega člena imajo prednost prosilci z nižjim dohodkom na družinskega člana, ob enakem socialno-ekonomskem položaju pa imajo prednost otroci iz delavskih in kmečkih družin.

1. kadrovske štipendije

10. člen

Udeleženci smo sporazumni, da se bo višina kadrovskih štipendij določala po naslednjih merilih:

a) za učenca	
z zadostnim uspehom	400 točk
z dobrim uspehom	480 točk
s prav dobrim uspehom	590 točk
z odličnim uspehom	720 točk
b) za študenta	
s poprečno oceno 6,0 — 6,5 oz. 2,0 — 2,4	600 točk
s poprečno oceno 6,6 — 7,2 oz. 2,5 — 2,9	650 točk
s poprečno oceno 7,3 — 7,9 oz. 3,0 — 3,4	720 točk
s poprečno oceno 8,0 — 8,6 oz. 3,5 — 3,9	800 točk
s poprečno oceno 8,7 — 9,3 oz. 4,0 — 4,4	900 točk
s poprečno oceno 9,4 — 10 oz. 4,5 — 5	1080 točk

Število točk za posameznega štipendista bomo določali vsako leto na novo, tako da bomo ugotovili doseženi učni uspeh v preteklem šolskem letu razen pri učencih in študentih v prvem letniku, za katere znaša število točk za štipendijo pri učencih 480 točk in študentih 650 točk.

Štipendija se lahko poveča do 200 točk za tiste poklice, v katerih kadrov izrazito primanjkuje in za katere se bomo udeleženci samoupravnega sporazuma sporazumeli v skupščini delegatov v občini pred razpisom štipendij.

Štipendistu, ki bo predčasno uspešno končal študij, se bo izplačala štipendija kot enkratna nagrada na podlagi sklenjene pogodbe o štipendiranju za čas, ki bi mu pripadala po pogodbi.

11. člen

Ob začetku vsakega šolskega leta se bo vrednost točke iz prejšnjega člena usklajevala z gibanji osebnih dohodkov zaposlenih v SR Sloveniji. Vrednost točke bo določila skupščina delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma na ravni republike.

12. člen

Štipendist, ki bo prejemal kadrovske štipendije, bo lahko uveljavljal iz združenih sredstev v občini stalnega bivališča pravico do razlike med najnižjo štipendijo iz 10. člena, ki je:

za učenca	400 točk
za študenta	600 točk
in višino štipendije, ki bi mu pripadala (če ne bi imel kadrovske štipendije) iz združenih sredstev po 17. in 18. členu tega sporazuma.	

Štipendist, ki ima stalno bivališče izven SR Slovenije, bo lahko uveljavljal pravico do razlike v občini, kjer je sedež štipenditorja.

13. člen

Kadrovske štipendije se podeljujejo za dobo šolanja, ki je za posamezne vzgojno izobraževalne organizacije določena s predpisi. Izplačujejo se do roka, ko je štipendist dolžan skleniti delovno razmerje s štipenditorjem. Štipendiranje se praviloma začne na začetku šolanja.

14. člen

Štipendist, ki prejema kadrovske štipendije in ponavlja letnik ali se zaradi ponavljanja ali drugih razlogov vpiše v drugo šolo ali smer, v naslednjem šolskem letu ne more prejemati štipendije niti razlike iz združenih sredstev, razen v upravičenih primerih, ki jih oceni štipenditor.

15. člen

Udeleženci smo sporazumni, da si medsebojno ne bomo prevzemali štipendistov, razen v primeru, če se bosta tako sporazumela štipenditor in organizacija združenega dela ali drugi, ki bo imel interes pridobiti štipendista in če bo štipendist s tem soglašal.

16. člen

Kadrovska štipendija in osebni dohodek iz delovnega razmerja, se medsebojno izključujeta.

2. Štipendije iz združenih sredstev

17. člen

Podlaga za določitev višine štipendije iz združenih sredstev so življenjski stroški udeležencev v usmerjenem izobraževanju. Štipendija iz združenih sredstev obsega:

— osnovno štipendijo, ki upošteva življenjske stroške udeležencev v usmerjenem izobraževanju, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča in ki sme dosegati za učence največ 25 % ter za študente največ 30 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji ugotovljenega za preteklo leto;

— dodatek k osnovni štipendiji za povečane stroške za čas šolanja zunaj kraja stalnega bivališča (staršev, skrbnikov ali zakonitih zastopnikov), ki znaša največ 25 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto;

— dodatek za stroške prevoza v šolo, ki presegajo 3 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto. Upoštevajo se samo stroški prevoza v medkrajevem prometu.

Dodatki iz prejšnjega odstavka se med seboj izključujeta.

Višina štipendije izračunana po merilih iz drugega odstavka tega člena, se zmanjša za prispevek staršev v višini, določeni v 18. členu tega samoupravnega sporazuma, s tem da celotna štipendija ne sme presegati 55 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto.

Skupščina delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma na ravni republike bo za vsako šolsko leto usklajevala višino osnovne štipendije iz združenih sredstev z uradno ugotovljeno višino porasta življenjskih stroškov v SR Sloveniji in osebnih dohodkov, vendar največ do višine 55 % poprečnega mesečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji.

Če izračunana štipendija znaša do 4 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto, se štipendija ne podeli.

18. člen

Pri izračunu štipendij se šteje, da znaša prispevek staršev k pokrivanju življenjskih stroškov udeležencev v usmerjenem izobraževanju:

2.

Glasovanje je potekalo v skladu z zakonom o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja in zakonom o volitvah in delegiranju v skupščini družbenopolitičnih skupnosti, ter s sklepom o razpisu referendumu.

3.

Na podlagi glasovalnih seznamov, oddanih glasovnic in zapisnikov volilnih oziroma glasovalnih odborov je volilna komisija ugotovila naslednji izid glasovanja:

Štev. upravičencev glasovanja	Število upravičeno	odstotnih neopra-vičeno	Glasovalo »ZA«	Glasovalo »PROTI«	Neveljavnih glasovnic
473	—	51	388	23	11
Skupaj glasovalo					
422					

Na podlagi 21. člena zakona o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja volilna komisija ugotavlja da je izglasovan referendum o uvedbi krajevnega samopriskevka na območju krajevnih skupnosti Stara cesta za obdobje od 1/7-1981 do 31/6-1986

Številka: VII/81-SAM-3

Datum: 29/3-1981

Tajnik
Novak Avgust, l. r.
Član
Stajnik Mirko l. r.
Predsednik
Karba Franc, l. r.

204

Na podlagi 61. člena Zakona o družbenem varstvu otrok (Ur. list SRS, št. 35/79) in samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske skupnosti otroškega varstva Ljutomer za obdobje 1981—85 je skupščina občinske skupnosti otroškega varstva Ljutomer na svoji seji, dne 31. 3. 1981 sprejela

SKLEP

o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojih

I.

Pravico do denarne pomoči imajo otroci v znesku:

1. 750.00 din vsak otrok, če je dohodek družine v kateri živi oziroma v katero spada do 2.200 din mesečno na družinskega člana;

2. 450.00 din vsak otrok, če je dohodek družine v kateri živi oziroma v katero spada od 2.200 din do 2.800 din mesečno na družinskega člana;

3. 300.00 din vsak otrok, če je dohodek družine v kateri živi oziroma v katero spada od 2.800 din do 3.900 din mesečno na družinskega člana.

Pri ugotavljanju upravičenosti do denarne pomoči se upoštevajo vsi dohodki ne glede na vir in predpise po katerih jih družina ali otrok ima, doseženi v preteklem letu.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v šestkratnem znesku katastrskega dohodka; upoštevajo se tudi vsi drugi dohodki pridobljeni z kmetovanjem.

Vsi dohodki iz delovnega razmerja, obrti, pokojnin, katastrski dohodek in drugi registrirani dohodki morajo biti potrjeni od ustreznih OZD, delovnih skupnosti ali pristojnih organov.

Kot dohodek občanov, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost se šteje dohodek, ki je podlaga za odmero prispevka oziroma davka.

Občanu, ki opravlja dejavnost po prejšnjem odstavku in mu je določen pavšalni letni znesek prispevka se kot dohodek upošteva znesek, ki ustreza temu prispevku glede na predpisane prispevne stopnje za storitvene obrtne dejavnosti oziroma za intelektualne storitve.

II.

Otroci iz kmečkih in drugih družin, ki jim je pomoč nujno potrebna (v nadaljnjem besedilu: drugih družin) imajo pravico do denarne pomoči v znesku 300.00 din mesečno.

1. Pravico do denarne pomoči imajo, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

— da je dohodek iz kmetijstva glavni (poglavitni) vir dohodka njihovih družin ali so brez dohodka

— da živijo v kmečkih gospodinjstvih katerih skupni katastrski dohodek ne presega 9.000 din oziroma 2.800 din katastrskega dohodka letno na družinskega člana.

2. Pri ugotavljanju dohodka družine se poleg katastrskega dohodka upoštevajo tudi vsi drugi dohodki.

III.

Težje telesno ali duševno prizadeti otroci in otroci, ki imajo edinega hranilca imajo pravico do povečane denarne pomoči, če je ugotovljeno, da je družina zaradi tega v bistveno težjem socialnem položaju. Povečana denarna pomoč znaša:

— 320.00 din mesečno za otroke, ki so težje telesno in duševno prizadeti.

— 150.00 din mesečno, če je roditelj pri katerem otrok živi oziroma h kateremu spada, edini hranilec.

IV.

Za člane občanove družine se štejejo starši, ki jih občan in njegov zakonec preživljata, če dohodek starša ne presega 1.450 din mesečno s tem, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti upošteva v šestkratnem znesku katastrskega dohodka.

V.

Občanu, ki s člani svoje družine živi na posestvu sorodnika, po katerem ima katerikoli član njegove družine pravico zakonitega dedovanja, se šteje, da ima dohodek iz kmetijske dejavnosti, kolikor ne dokaže nasprotno.

Višina dohodka iz kmetijske dejavnosti iz prejšnjega odstavka te točke se ugotovi tako, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti deli na lastnika posestva in člane njegove družine, ki jih je on dolžan preživljati ter na občanovo družino, če občan ne dokaže, da tega dohodka nima.

VI.

Pravica do denarne pomoči se ugotavlja na osnovi dejanskega socialnega položaja družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, oziroma na osnovi dejanskega socialnega položaja otroka. Komisija za ugotavljanje pravic pri OSOV otrokom lahko prizna višjo ali nižjo denarno pomoč ali denarne pomoči ne prizna, če je ugotovljeno, da je družina v bistveno težjem ali ugodnejšem položaju.

VII.

Dokazila o upravičenosti do denarne pomoči po tem sklepu morajo občani vložiti najpozneje do 15. aprila 1981, sicer se jim 1. majem 1981 ustavi izplačevanje denarne pomoči in povečane denarne pomoči.

VIII.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. maja 1981 dalje.

Štev.: 4/81

Datum: 31. 3. 1981

Predsednik skupščine OSOV
Slavko ŽALAR, inž., l. r.

205

Na podlagi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) je izvršni svet skupščine občine Murska Sobota na seji dne 7. 4. 1981, sprejel

SKLEP:

o javni razgrnitvi osnutka spremembe odloka o sprejetju zazidalnih načrtov za posamezna območja v mestu M. Sobota

I.

Javno se razgrne osnutek sprememb odloka o sprejetju zazidalnih načrtov za posamezna območja v mestu M. Sobota — prometni center, ki ga je izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem v septembru 1980, št. projekta 26/80.

- a) če znaša mesečni dohodek na družinskega člana (vključno z otroškim dodatkom)
- b) znaša delež staršev od dohodka na družinskega člana

poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji, ugotovljenega preteklo leto	1. če se šola učenec oz. študent v kraju stalnega bivanja	2. če se šola učenec oz. študent izven kraja stalnega bivanja
50.1—55 %	75 %	50 %
45.1—50 %	70 %	45 %
40.1—45 %	65 %	40 %
35.1—40 %	60 %	35 %
30.1—35 %	55 %	30 %
25.1—30 %	50 %	25 %
20.1—25 %	40 %	15 %
pod 20 %	0 %	0 %

19. člen

Učenci in študenti, ki dosegajo prav dober oziroma odličen uspeh, so upravičeni do posebnega dodatka (stimulacije) za dosežen učni uspeh.

Učencem in študentom, ki so dosegli prav dober ali odličen uspeh v preteklem šolskem letu, se izplačuje dodatek v naslednji višini:

a) učencem: za prav dober uspeh 5 % od poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SRS ugotovljenega za preteklo leto

za odličen uspeh 10 % od poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto

b) študentom: s poprečno oceno 8 do 8,6 oz. 3,5 do 3,9 5 % od poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto 8,7 do 10, oz. 4 do 5 10 % od poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto Dodatek k štipendiji za učni uspeh ne pripada učencem in študentom prvih letnikov.

20. člen

Pri presoji dohodkov morajo biti upoštevani vsi dohodki družine, ki se štetejo za dohodek po predpisih o prispevkih in davkih občanov, vključno z otroškimi dodatki. Katastrski dohodek v družini prosilca se pri uveljavljanju pravic iz tega samoupravnega sporazuma upošteva po nekaterih kriterijih, kot se uporablja za uveljavljanje pravic do otroškega dodatka in to le pri prosilcih, pri katerih družina plačuje prispevke in davke iz katastrskega dohodka. Merila, po katerih se upošteva katastrski dohodek, opredeli ob vsakem razpisu štipendij iz združenih sredstev skupščine udeležencev samoupravnega sporazuma na ravni republike. Za presojo upravičenosti do štipendije bo štipenditor po potrebi pridobil tudi mnenje krajevne skupnosti in skrbstvenih služb oziroma skupnosti ter mnenje Zveze socialistične mladine Slovenije v krajevni skupnosti in vzgojno izobraževalnih organizacij.

21. člen

Kandidati, ki bodo zaprosili za štipendije iz združenih sredstev, se bodo dolžni hkrati prijaviti tudi na razpis kadrovskih štipendij, če bodo te razpisane za izobraževanje po vzgojno izobraževalnih programih oziroma smereh, v katerih se bodo izobraževali.

22. člen

Pravico do štipendije iz združenih sredstev bodo imeli učenci in študenti, ki bodo izpolnjevali pogoje iz 2. odstavka 9. člena in ki se bodo prijavili na razpisno kadrovsko štipendijo za izobraževanje po vzgojno izobraževalnih programih oziroma smereh v katerih se bodo izobraževali, pa jim te ne bodo podeljene ter učenci in študenti, ki se bodo izobraževali za izobraževanje po vzgojno izobraževalnih programih oziroma smereh, za katere so v družbenem planu občine izražene dolgoročne potrebe, vendar kadrovske štipendije za njih niso bile razpisane.

Štipendist, ki bo po oceni štipenditorja iz neutemeljenih razlogov odklonil kadrovsko štipendijo, bo izgubil pravico do štipendije iz združenih sredstev.

23. člen

Štipendist, ki bo ponavljal letnik ali se zaradi ponavljanja ali drugih razlogov vpisal na druge vzgojno izobraževalne programe oziroma smeri, v naslednjem šolskem letu ne bo mogel prejemati štipendije, razen v upravičenih primerih, ki jih bo ocenil štipenditor.

24. člen

Udeleženci bomo štipendist iz združenih sredstev stalno preusmerjali v kadrovske štipendije.

Štipendist, ki bo prejemal štipendijo iz združenih sredstev, je dolžan iskati kadrovsko štipendijo.

III. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV IN SOLIDARNOST

25. člen

Udeleženci tega sporazuma smo sporazumni, da bomo zagotavljali materialne pogoje za uresničevanje enotnih osnov in meril na območju SR Slovenije v skladu z načeli solidarnosti. Za uresničevanje nalog iz prvega odstavka bomo oblikovali udeleženci na območju občine sklad združenih sredstev za štipendiranje.

26. člen

V skladu združenih sredstev za štipendiranje (v nadaljevanju sklad združenih sredstev) v občini se stekajo:

- sredstva, ki jih združujemo udeleženci iz dohodka in sicer v višini do 0,5 % od izplačanih brutto osebnih dohodkov,
- sredstva iz vračil štipendije,
- druga sredstva.

27. člen

Sklad združenih sredstev v občini je družbeno pravna oseba.

28. člen

Sredstva sklada združenih sredstev v občini se uporabljajo:

- za izplačevanje štipendij in razlik iz združenih sredstev po kriterijih in merilih tega sporazuma,

- za solidarnostno zagotavljanje sredstev za štipendiranje v občinah, v katerih na njihovem območju zbrana sredstva ne zadoščajo za izplačilo štipendij in razlik iz združenih sredstev po osnovah in merilih tega sporazuma,

- za izplačevanje štipendij Titovega sklada po kriterijih in merilih Titovega sklada,

- za zagotavljanje dela sredstev sklada Borisa Kraigherja po kriterijih tega sporazuma.

29. člen

Udeleženci se obvezujemo, da bomo ob vsakokratnem izplačilu osebnega dohodka nakazovali sredstva iz prve alinee 26. člena na zbirni račun za štipendiranje pri Službi družbenega knjigovodstva v občini. Po letni bilanci porabljenih sredstev se morebitni ostanek sredstev poročuna z obveznostmi za naslednje leto.

Način razporejanja sredstev, s katerimi po načelu solidarnosti zagotavljamo materialne pogoje za uresničevanje enotnih osnov in meril po tem samoupravnem sporazumu, ki ga sklenejo skupščine udeleženk v občinah.

30. člen

Sklad združenih sredstev za štipendiranje v občini bo upravljal skupščina udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini.

31. člen

Finančne in administrativno tehnične naloge sklada bo opravljala strokovna služba občinske skupnosti za zaposlovanje.

32. člen

Pri oblikovanju meril za solidarnostno prelivanje sredstev med občinami bomo udeleženci upoštevali zlasti naslednje kriterije:

- možnost šolanja v občini,
- število mladine v osnovni šoli,
- število kadrovskih štipendij v občini,
- socialno ekonomsko razvitost občine,
- program razvoja občine,
- kadrovske potrebe po določenih poklicih v občini.

57. člen

Ko začne veljati ta sporazum, sedanje skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju na ravni občine najkasneje v treh mesecih izvedejo postopke za izvolitev in konstituiranje vseh samoupravnih organov po tem samoupravnem sporazumu.

58. člen

Ko skupna komisija podpisnikov veljavnega samoupravnega sporazuma o štipendiranju ugotovi, da je dve tretjini organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti na območju občine podpisalo ta samoupravni sporazum, se preneha uporabljati sedaj veljavni samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov.

59. člen

Občinske skupnosti za zaposlovanje morajo v roku 60 dni od dneva sklenitve in veljavnosti tega sporazuma v občini s statutarnimi sklepi vskladiti svoje samoupravne splošne akte in organizacijo skladno z določbami VI. poglavja tega sporazuma.

Samoupravni sporazumi o štipendiranju v občinah Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota so vsebinsko enaki ter zaradi tega objavljamo samo en sporazum. Dopolnitve ter spremembe posameznih členov po občinah so naslednje:

1. Gornja Radgona — ni nobene dopolnitve

2. Lendava

— v 37, 40 in 42 členu se na koncu doda:

»ter delegat skupščine občine«.

— v 53 členu se prva alineja glasi:

»da ugotovi kršitev sprejetih obveznosti in to ugotovitev pošlje organu upravljanja udeležencev samoupravnega sporazuma in organu samoupravnega delavskega nadzora, da o njej razpravlja in ukrepa.

— v členih 41, 42, 43 in 44 se namesto teksta izvršilnega odbora občinske skupnosti za zaposlovanje vnese tekst:

»Izvršilni odbor za štipendiranje«.

3. Ljutomer

— v členih 41, 42, 43 in 44 se namesto teksta Izvršilnega odbora občinske skupnosti za zaposlovanje vnese tekst:

»Izvršilni odbor za štipendiranje«.

4. Murska Sobota

— V členih 37, 40 in 42 se na koncu doda tekst:

»ter delegat skupščine občine«.

Samoupravni sporazum o štipendiranju je podpisalo naslednje število udeležencev:

v občini Gornja Radgona	45 udeležencev ali 100 %
v občini Lendava	71 udeležencev ali 100 %
v občini Ljutomer	85 udeležencev ali 100 %
v občini Murska Sobota	84 udeležencev ali 100 %

S tem je podana veljavnost SaS o štipendiranju v občinah Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, uporabljaja se od 1. januarja 1981.

Direktor:
Jože TRPLAN, l. r.

200

Na podlagi 12. in 13. člena zakona o urabnističnem planiranju (Ur. list SRS št. 16/67 in 8/78) je Izvršni svet skupščine občine Ljutomer na svoji seji dne 1/4—1981 sprejel

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI PROGRAMSKEGA DELA ZAZIDALNEGA NAČRTA DELA JURŠOVKE IN DELA LJUTOMERA, JUŽNO OD STAREGA TRGA

1. člen

Javno se razgrne programski del zazidalnega načrta dela Juršovke in dela Ljutomera južno od Starega trga, ki ga je izdelal

PGP Ljutomer — oddelek za urbanizem Maribor, pod št. 154/80 januarja 1981.

2. člen

Načrt bo javno razgrnjen in v javni razpravi 30 dni po objavi sklepa v Uradnih objavah občin Pomurja, v prostorih komiteja za družbeno planiranje in gospodarski razvoj občine Ljutomer in v pasaži Avtobusne postaje Ljutomer na Ormoški cesti.

3. člen

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organizacije in organi pripombe in predloge k temu zazidalnemu načrtu pisмено ali ustno na zapisnik na Komiteju za družbeno planiranje in gospodarski razvoj občine Ljutomer.

Štev.: 351-1/81-3

Ljutomer, dne 6/4—1981

Predsednik
Izvršnega sveta Skupščine občine
Ljutomer:
Oskar LIKAR, dipl. ekon., l. r.

201

Skupščina krajevne skupnosti Stara cesta je na predlog sveta krajevne skupnosti, na seji dne 14. 2. 1981 sprejela

SKLEP

o ukinitvi krajevnega samoprispevka za območje krajevne skupnosti Stara cesta.

S 1/7—1981 se ukine obveznost plačevanja krajevnega samoprispevka, ki ga plačujejo zavezanci po sklepu o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje krajevne skupnosti Stara cesta (Uradne objave Pomurskih občin št. 11/78).

Predsednik skupščine KS
Lačen Jože, l. r.

202

Skupščina krajevne skupnosti Stara cesta je na predlog sveta Krajevne skupnosti na seji dne 14/2—1981 sprejela sledeči

SKLEP

V 3. členu sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje krajevne skupnosti Stara cesta (Uradne objave Pomurskih občin št. 11/78) se razveljavi besedilo 2. točke pod I. in II.

Pravtako se razveljavi besedilo navedeno pod točko 2. v glasovnicama sklepa o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za naselje Desnjak in sklepa o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za naselji Stara cesta in Mekotnjak (Uradne objave Pomurskih občin št. 7/78).

Predsednik skupščine KS
Lačen Jože, l. r.

203

Na osnovi 11. člena zakona o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. l. SRS št. 23/77) v zvezi z sklepom o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka na območju krajevne skupnosti Stara cesta (uradne objave Pomurskih občin št. 12 in 13/81) objavlja volilna komisija

IZID

referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka na območju krajevne skupnosti Stara cesta.

1.

Na podlagi sklepa o razpisu referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka na območju krajevne skupnosti Stara cesta v obdobju od 1. 7. 1981 do 31. 6. 1986 za modernizacijo cest in sofinanciranje gradnje prizidka osnovne šole Janko Ribič Cezanjevci je bil izveden referendum 29. 3. 1981.

Občina, na katerem območju zbrana sredstva ne bodo zadoščala za izplačevanje štipendij iz združenih sredstev, ima pravico do solidarnostnih sredstev le v primeru, če so v tej občini podpisniki tega samoupravnega sporazuma vse organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

IV. POGODBE

33. člen

Medsebojne pravice in obveznosti učencev oziroma študentov, ki prejemajo štipendijo in organizacijo združenega dela in drugo samoupravno organizacijo in skupnostjo, ki daje štipendijo, se podrobno uredijo s pogodbo o štipendiranju. Pogodba o štipendiranju vsebuje zlasti naslednja določila:

- obveznost štipendista do štipenditorja glede šolanja,
- določila o višini štipendije,
- čas, ko mora štipendist šolanje končati in začeti z delom pri štipenditorju,
- obveznosti štipenditorja, da redno nakazuje štipendijo in da štipendistu zagotovi zaposlitev najkasneje dva meseca po zaključku šolanja; v nasprotnem primeru ima štipendist pravico zaposliti se po lastni izbiri in druge obveznosti,
- obveznost štipendista, da vrne štipendijo, če ne izpolni pogodbenih obveznosti razen v primeru, ko zaradi daljše bolezni, trajne nezmožnosti za delo ali drugega opravičljivega razloga, ni mogel izpolniti pogodbenih obveznosti,
- morebitna druga določila, s katerimi podrobneje urejamo razmerja med štipendistom in štipenditorjem.

Štipendisti iz združenih sredstev v posamezni občini s pogodbo prevzemajo obveznost, da se bodo po končanem šolanju zaposlili v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti na območju občine v kateri so prejeli štipendijo.

V. RAZPISI

34. člen

Udeleženci bomo zagotavljali dosledno uresničevanje načela javnega razpisovanja štipendij. To bomo uresničevali tako, da bomo vsako leto skladno z roki vpisov v šolo v usmerjenem izobraževanju objavili skupen razpis vseh kadrovskih štipendij in štipendij iz združenih sredstev v SR Sloveniji. Razpisni postopek in podelitev kadrovskih štipendij morata biti zaključena do 15. septembra za štipendije iz združenih sredstev pa najkasneje do 30. septembra tekočega leta. Praviloma ni mogoče podeljevati štipendij iz združenih sredstev, dokler niso v občini podeljene vse kadrovske štipendije, razpisane za poklice oziroma smeri, za katere se kandidati za štipendije iz združenih sredstev izobražujejo.

VI. ORGANI UDELEŽENCEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

35. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma bomo oblikovali skupščino delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma, izvršne organe in organe samoupravne kontrole v občini in republiki, preko katerih bomo zagotavljali neposreden in odločilen vpliv delavcev v združenem delu ne uresničevanje štipendijske politike v skladu s tem sporazumom in na smotno gospodarjenje s sredstvi, ki jih združujemo. Mandatna doba teh organov traja štiri leta.

1. SKUPŠČINA DELEGATOV UDELEŽENCEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

36. člen

Izvajanje štipendijske politike v občini po tem sporazumu uresničujemo podpisniki sporazuma v skupščini občinske skupnosti za zaposlovanje.

37. člen

Skupščino občinske skupnosti za zaposlovanje sestavljajo delegati, ki so opredeljeni v samoupravnih splošnih aktih te skupnosti, obvezno pa imajo v skupščini po eno delegatsko mesto občinska konferenca SZDL, občinski svet Zveze sindikatov ter občinska konferenca ZSMS.

38. člen

Skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje opravlja v zvezi z izvrševanjem tega samoupravnega sporazuma zlasti naslednje naloge:

— spremlja, analizira in skrbi za izvajanje štipendijske politike v občini s tem, da na podlagi ugotovitev o stanju spodbuja in organizira družbeno politično dejavnost za uresničevanje tega samoupravnega sporazuma,

— razpisuje in podeljuje štipendije iz združenih sredstev in odloča o izplačevanju razlik v skladu z 12. členom tega sporazuma,

— obravnava in oblikuje stališča k predlogu meril za solidarnostno prelivanje sredstev in k drugim vprašanjem, ki jih zastopajo njihovi delegati v skupščinah udeležencev v republiki,

— sodeluje z drugimi dejavniki v občini, ki s svojo dejavnostjo lahko vplivajo na oblikovanje in uresničevanje štipendijske politike v občini, zlasti z vzgojno—izobraževalnimi organizacijami, službo poklicnega usmerjanja ipd.,

— najmanj enkrat letno poroča udeležencem o uresničevanju štipendijske politike, o uporabi združenih sredstev in o rezultatih štipendiranja iz združenih sredstev

— obvezno obravnava pripombe, mnenja in predloge organov upravljanja udeležencev k poročilu iz prejšnje alineje,

— ugotavlja kršitve samoupravnega sporazuma in izreka sankcije,

— oblikuje predloge in daje pobudo skupščini delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma na ravni republike za usklajeno akcijo obravnava in sprejemanja predlaganih sprememb in dopolnitev

— voli delegata v skupščino Titovega sklada za štipendiranje in zastopa Titov sklad v občini v skladu s pravili tega sklada,

— opravlja druge naloge, za katere je zadolžena ali jo zanje pooblaste udeleženci samoupravnega sporazuma.

39. člen

Skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje opravlja svoje delo skladno z določili svojih samoupravnih splošnih aktov pri tem pa mora najmanj dvakrat letno obravnavati zadeve v zvezi s štipendijsko politiko po prejšnjem členu samoupravnega sporazuma. Predsednik skupščine je dolžan sklicati sejo, ki bo obravnavala vprašanja štipendijske politike, na zahtevo ene petine udeležencev tega sporazuma ali občinske konference SZDL. Če predsednik seje ne skliče v 20 dneh po prejemu predloga, jo skliče predlagatelj.

40. člen

Skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje veljavno sklepa o vprašanjih štipendijske politike po tem sporazumu, če so navzoči, poleg delegatov občinske skupnosti za zaposlovanje, tudi delegati občinske konference SZDL, občinskega sveta Zveze sindikatov in občinske konference ZSMS. Sklepi so veljavni, če zanje glasuje tudi večina navedenih delegatov.

2. IZVRŠNI ORGANI

41. člen

Za izvajanje tega sporazuma in skladno s smernicami skupščine delegatov, uresničevanje sklepov skupščine, pripravljanje gradiva za seje skupščine, pripravljanje predlogov za podeljevanje štipendij in razlik ter za izvrševanje drugih nalog skrbi izvršilni odbor občinske skupnosti za zaposlovanje ali poseben organ, ki ga izvoli skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje za izvrševanje nalog v zvezi s štipendijsko politiko po tem sporazumu.

42. člen

V izvršilnem odboru skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje ali v posebnem organu za to, morajo biti zastopani kot člani tudi delegati občinske konference SZDL, občinskega sveta Zveze sindikatov in občinske konference ZSMS.

43. člen

Seje izvršilnega odbora občinske skupnosti za zaposlovanje sklicuje in vodi, kadar gre za vprašanja štipendije politike, predsednik izvršilnega odbora ali predsednik posebnega or-

gana. Predsednik je dolžan sklicati sejo izvršilnega organa ali posebnega organa, da razpravlja o vprašanih štipendiranja, če to zahteva skupščina skupnosti, predsednik skupščine skupnosti, tretjina članov izvršilnega odbora ali posebnega organa ali občinska konferenca SZDL.

44. člen

Predsednik izvršilnega odbora občinske skupnosti za zaposlovanje ali posebnega organa za štipendiranje opravlja v zvezi s štipendiranjem še naslednje naloge:

- podpisuje pogodbe o štipendiranju iz združenih sredstev;
- je odredbodajalec za sklad združenih sredstev;
- skrbi za izvrševanje sklepov v zvezi s štipendiranjem ter s tem v zvezi daje naloge strokovni službi;
- opravlja druge naloge v okviru sklepov skupščine in izvršilnega odbora.

45. člen

Strokovne, tehnične in administrativne naloge v zvezi z uresničevanjem tega samoupravnega sporazuma in zagotavljanje pogojev za delo organov upravljanja udeležencev tega samoupravnega sporazuma bo opravljal strokovna služba skupnosti za zaposlovanje.

3. ORGANI SAMOUPRAVNE KONTROLE

46. člen

Odbor samoupravne kontrole občinske skupnosti za zaposlovanje nadzoruje pri izvajanju štipendijske politike po tem sporazumu:

- uresničevanje samoupravnega sporazuma pri udeležencih samoupravnega sporazuma na pobudo skupščine, izvršnih organov, družbenega pravobranilca samoupravljanja in na lastno pobudo;
- uresničevanje sklepov skupščine in izvršnega odbora skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje v zvezi s štipendiranjem;
- uresničevanje kriterijev in meril pri podeljevanju štipendij in določanju višine štipendij;
- druge naloge, potrebne za dosledno uresničevanje tega sporazuma.

47. člen

Odbor samoupravne kontrole pri občinski skupnosti za zaposlovanje sodeluje pri izbiri članov samoupravne kontrole na ravni republike v skladu s sporazumom o oblikovanju ter nalogah organov udeležencev sporazuma o štipendiranju na ravni republike.

VII. JAVNOST DELA IN EVIDENCA PODATKOV

48. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo zagotavljali javnost pri podeljevanju kadrovskih štipendij in štipendij iz združenih sredstev.

Samoupravnim organom udeležencev bomo posredovali podatke za spremljanje uresničevanja dogovorjene štipendijske politike. Podatki bodo podlaga za sprejemanje odločitev o usmerjanju in uporabi združenih sredstev v skladu s potrebami združenega dela in za programiranje družbene aktivnosti za uresničevanje načel, kriterijev in meril iz tega samoupravnega sporazuma.

Sklepi skupščine udeležencev in izvršilnega odbora udeležencev samoupravnega sporazuma v občini se pošljejo vsem udeležencem v štirinajstih dneh po seji.

49. člen

Udeleženci bomo posredovali strokovni službi skupnosti za zaposlovanje, ki bo opravljal strokovno tehnične naloge za samoupravne organe udeležencev naslednje podatke:

- predvideno število kadrovskih štipendij, ki jih bomo razpisali na posameznih smereh in stopnjah šolanja v tekočem letu.
- podatke za skupen razpis kadrovskih štipendij,
- pregled podeljenih kadrovskih štipendij, ki so bile razpisane v tekočem letu in podatke o štipendistih,
- pregled razpisanih kadrovskih štipendij, za katere ni bilo prijavljenih kandidatov in zato niso bile podeljene,
- pregled vseh štipendistov, ki prejemajo kadrovsko štipendijo,
- druge podatke, ki se nanašajo na štipendiranje in to v

skupnem interesu, če se bomo tako dogovorili udeleženci samoupravnega sporazuma.

50. člen

Skupščina delegatov udeležencev v občini je ob koncu leta dolžna dati udeležencem podatke o podeljenih štipendijah iz združenih sredstev.

Iz navedenih podatkov mora biti razvidno zlasti:

- število podeljenih štipendij,
- socialna struktura štipendistov,
- število štipendistov po posameznih smereh in stopnjah šolanja,
- podatki o štipendistih, ki prejemajo razlike h kadrovskim štipendijam

VII. KRŠITVE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA IN SANKCIJE ZOPER KRŠILCE

51. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma o štipendiranju in skupščine delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju imajo pravico predlagati uvedbo postopka za ugotovitev kršitve samoupravnega sporazuma.

Za kršitev samoupravnega sporazuma štejemo:

- če udeleženec prevzame štipendista brez soglasja prejšnjega štipenditorja in štipendista,
- če udeleženec ne razpiše štipendij v skladu z ugotovljenimi potrebami,
- če udeleženec daje napačne podatke, ki se nanašajo na štipendiranje,
- če udeleženec ne pošilja pravočasno podatkov ustreznim službam,
- če ne izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o štipendiranju in samoupravnega sporazuma o štipendiranju,
- če podeljuje štipendije mimo meril in kriterijev,
- če nenamensko uporablja združena sredstva,
- druge kršitve, ki jih ugotovijo udeleženci samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini.

52. člen

Udeleženci bomo uveljavljali moralne sankcije proti tistim udeležencem samoupravnega sporazuma, ki ne bodo spoštovali dogovorjenih pravic in obveznosti.

53. člen

O izreku ukrepa udeležencu, ki ne izpolnjuje samoupravnega sporazuma, bomo odločali udeleženci na seji skupščine udeležencev v občini.

Če bo skupščina ugotovila, da kateri od udeležencev ne izvaja določil samoupravnega sporazuma, lahko sprejme naslednje ukrepe:

- da ugotovi kršitev sprejetih obveznosti in to ugotovitev pošlje organu upravljanja udeležencev samoupravnega sporazuma, da o njej razpravlja in ukrepa,
- od udeležencev zahteva, da o ugotovitvi o neizpolnjevanju sprejetih obveznosti razpravljajo na zboru delavcev,
- da izreče udeležencu opomin, ki se skupaj z obrazložitvijo objavi v sredstvih javnega obveščanja

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

54. člen

Ta sporazum začne veljati z dnem, ko ga podpišeta dve tretjini organizacij združenega dela, samoupravnih organizacij in skupnosti na območju občine in velja za podpisnike.

55. člen

Evidenco udeležencev tega samoupravnega sporazuma vodi praviloma kadrovska oziroma druga služba občinske skupščine.

56. člen

Spremembe in dopolnitve tega samoupravnega sporazuma lahko predlaga vsak udeleženec samoupravnega sporazuma o štipendiranju ter skupščine delegatov udeležencev v občini. Predlog sprememb je sprejet, ko ga sprejmejo vsi udeleženci samoupravnega sporazuma in ko to ugotovi skupščina delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini.

tedenski koledar

SREDA, 15. aprila — D. železničarjev
ČETRTEK, 16. aprila — Bernardka
PETEK, 17. aprila — Rudolf

kino

PARK MURSKA SOBOTA

15. in 16. aprila ob 18. ter 20. uri ameriški barvni kinemaskopski film v **PODZEMLJU SEKSA**,
17. aprila ob 18. in 20. uri ameriški barvni kinemaskopski film **SEDEM NEBEŠKIH DEKLET**.

LENDAVA

15. aprila ob 17. in 19.30 uri italijanski film **MINI KOVINAR**.

ČRENŠOVCI

17. aprila ameriški barvni film **SIVI OREL**.

VELIKA POLANA

17. aprila ob 20. uri ameriški film **ŽRELO**.

SVOBODA GORNJA RADGONA

15. in 16. aprila ob 19.30 uri nemški film **MELODIJA ZA LJUBEZEN**.

17. aprila ob 19.30 angleški film **EMILY**.

LJUTOMER

15. aprila ob 17.15 in 19.30 uri ameriški film **KOMA NA MEJI SMRTI**.

prodam

PRALNI STROJ GORENJE, 10-programski, prodam. Puconci 17. M-1239

PNEVMATSKO SEJALNICO RAU, 4-redno, in **KOMBAJN** ZMAJ 780, ugodno prodam. Ropoča 67. M-1240

POHIŠTVO SPALNICE in peč na olje prodam. Marija Kuhar, Kocljeva 11, M. Sobota. M-1241
KRAVO, 6 mesecev brejo, in kornja, prodam. Krašče 14, Jože Kolmanko, p. Cankova. M-1242
TRAJNOGOREČO PEČ, malo rabljeno, prodam. Puconci 76. M-1243

FIAT 1300, registriran, prodam. Vladimir Pavič, Črnelavci n. h., telefon 22-650. M-1244

ZASTAVO 101, december 1976, prodam. Branko Žurman, Negova, telefon 79-402. M-1248

STREŠNO OPEKO — **BIBER** (cca 1500 kom.), ugodno prodam. Celce, Štefana Kovača 22, M. Sobota. M-1249

SADNA DREVESCA: prtična, poldebela, hruške — sorte julijska pisana, maslenke, zimsko — kofe-rans, tudi jabolčne sorte, cepljene slive, cepljene višnje, murve, itd. vse izkopano že v marcu, v aprilu še brez poganjkov, nudi: STDJ v drevnici pri Holcu, Gor. Oblaki, pod Gomilo, ob cesti, pri gasilskem domu. M-OP

Na lepi sončni legi prodam nov nasad vinograda. Ponudbe na upravo lista pod šifro **GOTOVINA**. VI-136

NAKLADALCO 17 kv. m, malo rabljeno, prodam. Rajh — Pristava 7, Ljutomer. VI-137

ŠTIRIREDNO SEJALNICO ZA KORUZO prodam. Anton Farkaš, Kokorič 12, Križevci pri Ljutomeru. VI-139

OTROŠKO POSTELJICO PRODAM. Gomboši, Kidričeva 27, M. Sobota. M-1249

FREZO (rezkar) prodam. Naslov na upravi lista. M-1250

STREŠNO OPEKO, rabljeno, 3000 kom. in seno, prodam. Rožman, Radenci 12. M-1252

PLUGE ZA TRAKTOR FERGOSON in jesenovo hlodovino prodam. Tešanovci 18. M-1253

ZASTAVO 101, letnik 1977, prodam. Vzamem tudi ček. Jože No-

vak, Ivana Regenta 7, M. Sobota, telefon 22-661. M-1255

ŠTIRIREDNI SEJALNIK za koruzo, sistem RAUKOMBI (vakuumski), prodam ali zamenjam za dvo-redno. Dobrovnik 101. M-1256

KRAVO s teletom, pet let staro, prodam. Odranci 156. M-1258

KRAVO, 7 mesecev brejo, staro 5 let, prodam. Prosenjakovci 23. M-1259

NEDOGRAJENO NADSTROPNO HIŠO in **OPEL REKORD**, tudi po delih, prodam. Martjanci 31. M-1260

BREJO TELICO in **KRAVO**, prodam. Štefan Filip, Ravenska 23, Beltinci. M-1261

VW 1200 po ugodni ceni prodam. Ogled v soboto in nedeljo. Zasadi 14. M-1262

TROSOBNO STANOVANJE V SHOPPINGU, prodam. Ponudbe na upravo lista. M-1138

BARVNI TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK, letnik 1976, z novim ekranom, prodam. Gerencer, dopisništvo Dela, tržnica. Murska Sobota. MM

PODSTREŠNO STANOVANJE (85 kvad. metrov) z velikimi dodatnimi prostori, prodam. Naslov na upravi lista. M-1275

TRAKTOR INTERNACIONAL 217, koso in jermenico prodam. Selišči 22, Videm ob Ščavnici. M-1220

ZASTAVO 101, letnik 1976, v odličnem stanju, prodam. Krog 50. M-1222

LADO 1200 L, letnik 1976, prodam. Sinic, Vanča vas 46, Tišina. M-1223

VW GOLF, letnik 1977, prodam. Telefon 21-574. M-1226

DŽIP (indijska mehindra) 1300 kub. cm, registriran, prodam. Ogled v sredo popoldan. Vrtarič, Razlagova 24. M-1227

MOTOR MZ 250 TS, star eno leto, prodam. Štefan Kustec, Dol. Bistrica 153. M-1228

ŠKODO 100 Š, registrirano do avgusta, prodam. Anton Kumin, Temlinova 14, M. Sobota. M-1229

ZASTAVO 101 in montažno garažo ugodno prodam. Margan, Lendavska 10, M. Sobota, ogled popoldan od 14. do 16. ure. M-1230

VEČJO KOLIČINO SENA prodam. Markišavci 5. M-1231

MOTOKULTIVATOR (HOLDER) s priključki prodam. Martin Vučko, Žihlava 5, Videm ob Ščavnici. M-1232

HIŠO v Murski Soboti prodam. Naslov na upravi lista. M-1234

MALE PUJSKE prodam. Kupšinci 69. M-1236

NSU 1200, registriran do oktobra, v nevoznom stanju, prodam. Poznanovci 7. M-1238

FIAT 126 P, star leto in pol, prodam. Miha Strah, Norički vrh n. h., p. Gor. Radgona. Telefon do 14 ure 74-321. M-1085

Staro kmečko hišo z 1 ha zemljišča ob glavni cesti smer Radenci — Ljutomer, prodam. Nada Štrajher, Hrvatini 21, 66280 Ankaran. M-1109

kupim

SILAŽNI KOMBAJN »HAGE-DOR«, kupim. Janez Zag. Kapca 52. 69220 Lendava

GOSTILNA LOVEC HOTIZA OKREPČA IN RAZVEDRI. TUDI LETOS: POLETNE KAPE!

TAKSI V LENDAVI vsak dan od 8. do 19. ure, pozneje Hotiza 26/a. S prevoznimi storitvami se priporoča taksistka Olga Miholič.

sobe

OPREMLJENO SOBO v Murski Soboti, po možnosti s souporabo kopalnice, išče samski fant. Naslov na upravi lista. M-1245

zaposlitve

KV avtomehanikarja, prostega vojaščine, sprejem v redno delovno razmerje. Aleksander Hašaj, Čopova 26, M. Sobota. Telefon 21-946. M-1246

preklici

Preklicujem veljavnost zaključnega spričevala Živilske šole Maribor, leto 1970. Aleksander Brunec, Dokležovje, p. Beltinci. M-1237

razno

DELAVNIČO za vsako obrt oddam v najem. Naslov na upravi lista. M-1251

Veseli si se življenja, mladih dni, a žal prekratki so bili...

V SPOMIN

12. aprila je minilo boleče leto tihega žalovanja, odkar nas je v 28. letu starosti, v cvetu mladosti, v prometni nesreči, za vedno zapustil naš dragi sin in brat

Vlado Železen

iz Radovec

Težko je spoznanje, da te ni več med nami in nadvse boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Radi bi ti povedali, kako ranjeno je naše življenje. Naše misli so pri tebi in spomin nate ne bo nikoli ugasnil.

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče na njegovem mnogo preranem grobu.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

ZAHVALA

Ob smrti dragega brata in strica

Ivana Sečka

upokojenca iz Murske Sobot

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ali kako drugače počastili njegov spomin in izrekli sožalje. Zahvaljujemo se zdravnikom in medicinskemu osebju pljučnega oddelka splošne bolnice v MURSKI Soboti ter doma oskrbovancev v Rakičanu, občinski gasilski zvezi in PGD Murska Sobota za izkazane zadnje časti, vsem govornikom, duhovniku za pogrebni obred in pevcem.

Murska Sobota, 23. 3. 1981

V tihi žalosti vsi njegovi

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob smrti naše drage mame in stare mame

Marije Feher

sočustvovali z nami in jo pospremili k zadnjemu počitku ter ji poklonili vence in cvetje, iskrena hvala.

Lendava, Saarbrücken, 1. 4. 1981

Hčerka Irena, sin Jože z ženo ter vnuki Cika, Sini in Daniel

ZAHVALA

Tiho, mirno in brez slovesa nas je v 71. letu starosti nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, brat in stari oče

Jurij Vöröš

iz Dolge vasi

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za spremstvo na njegovi zadnji poti, za darovane vence in cvetje, sočustvovanje in izrečeno sožalje. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred in prelepe poslovilne besede, pevkam za odpete žalostinke in kolektivu Gorenje-Varstroja. Prisrčna zahvala tudi sosedom in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Dolga vas, 31. 3. 1981

Žalujoči: žena in sinova z družinama

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in dedka

Franca Huberta

bivšega trgovca v Gor. Slavečih

izrekamo zahvalo vsem zdravnikom, sestram in strežnemu osebju internega oddelka bolnišnice v Murski Soboti, ki so mu lajšali bolečine med hudo boleznijo.

Hvala tudi zastopnikom DO Temelj-Cankova, Opekarne-Puconci, Zavoda za šolstvo — OE M. Sobota za izkazano pozornost, predstavniku krajevne skupnosti Kuzma za poslovilne besede ob grobu, vsem vaščanom, sorodnikom in vsem sosedom za darovano cvetje in vence ter vsem ostalim, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na zadnji počitek.

Enaka zahvala tudi zastopnikom cerkve v Nuskovi za izrečene poslovilne besede, ganljivo slovo in pesmi.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

Ana Županek

iz Markišavci

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Srčna hvala vsem, ki ste darovali vence in cvetje, nam izrazili sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Lepa hvala kolektivu ZGEP Pomurska založba, kolektivu Dobra knjiga, g. župniku, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem in tov. Glavaču za tople poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi vsem, ki ste namesto cvetja darovali v dobrodelne namene.

Markišavci, 30. marca 1981

Žalujoči: hčerka Irena z družino in hčerka Zora z možem

VESTNIK

VESTNIK — Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Enri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: Novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 300,00 din, polletna 150,00, za inozemstvo celoletna naročnina 700,00 din (330 Sch, 47 DM), za delovne organizacije 400,00. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-000112-25730-30-4-01176 — Od 1. 1. 1980 izhaja Vestnik kot poltednik ob torkih in petkih — Cena posamezne številke 4 dinarje. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Tudi poklic železničarja je lep

Ker vlada ni hotela uresničiti sporazuma glede uslužbenških in mezdnih zadev, se je opolnoči med 15. in 16. aprilom 1920 začela v Sloveniji velika železničarska stavka. Potem, ko je v dogodke posegla policija, je stavka prerasla v splošno delavsko stavko. Takrat je prišlo tudi do tragičnega dogodka na Zaloški cesti v Ljubljani. Kordon policije je namreč napadel spreved delavcev, ki so šli 24. aprila v mesto, kjer naj bi bilo zborovanje. V boju s policijo je padlo 12 odraslih in en otrok, 30 ali 40 delavcev pa je bilo ranjenih. Stavkovno gibanje je dokončno zadržala vojska. Železničarji so odšli na delo 28. aprila, rudarji pa šele 2. maja. Takrat so odpustili z dela 404 železničarje.

V spomin na ta revolucionarna gibanja slovenskih železničarjev, ki so se borili za boljše delovne in življenjske pogoje, praznujemo 15. aprila dan železničarjev. Tudi letos bodo svoj praznik proslavili nadvse delovno, mi pa smo se tokrat odločili, da vam v naslednji reportaži nekoliko približamo nič kaj lahek poklic železničarja.

MED OPRAVLJANJEM SLUŽBENE DOLŽNOSTI — Šef železniške postaje v Murski Soboti Milan Hertl v času vsakodnevnega nadzora vagonov in prometne situacije.

BOLJŠI DELOVNI POGOJI

Na železniški postaji v Murski Soboti, ki ima v tem severovzhodnem predelu Slovenije prav gotovo nadvse pomembno vlogo, od koder vodijo poti po železniških tirih daleč v osrčje naše domovine, je bilo tudi ob tem obisku zelo živahno. Številni potniki — dnevno jih iz Murske Sobote odhaja okrog 150 — ki so čakali na prihod vlaka, mnogi naključni obiskovalci in delavci, zaposleni v bližnji industrijski coni, ki zdaj hodijo na delo že skozi nov železniški podhod, kakor tudi razni tovarnjaki, na katere so nalagali tovore iz stoječih vagonov — vse to daje svojstven pečat vsakodnevemu utripu na murskosoboški železniški postaji.

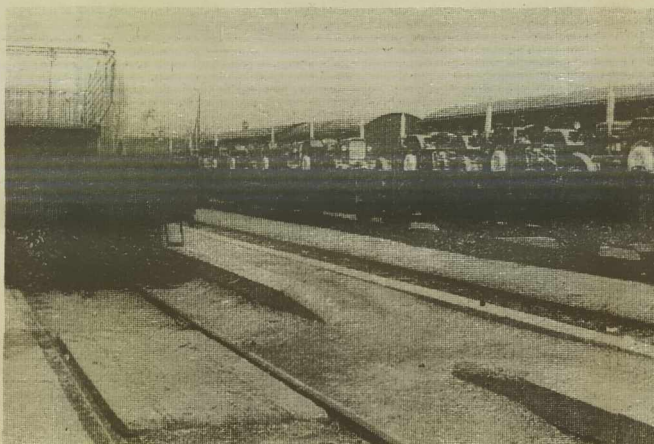
V srečanju z Milanom Hertlom, šefom tukajšnje železniške postaje, ki je na tem odgovornem delovnem mestu šele dobro leto dni, sprva posežemo nekaj let nazaj. V čas, ko je bil sogo-

vornik še vlakovni odpravnik in so bili delovni in življenjski pogoji železničarjev veliko težji kot danes. »Kot mlad pripravnik nisem imel možnosti, da bi delal v rojstnem kraju Ljutomeru, ampak me je delovna dolžnost vodila po različnih postajališčih, vse tja do Dravograda. Šele pozneje sem prišel na postajo v Ormož, zatem pa v Mursko Soboti, kjer sem od leta 1957. Med drugim železničarski delavci nismo imeli urejene niti družbene prehrane, ampak sem se moral kar sam znati. Sedaj je to znatno bolj urejeno, čeprav je vlakovno osebje glede na vozni red in delo s strankami še velikokrat prepuščeno lastni iznajdljivosti,« pravi Milan Hertl.

Temu se ne da izogniti, saj se na železniških postajah

uveljavil rek: »Majhen, vendar dober kos kruha!« Sicer pa poklic železničarja zahteva posebno odločnost, treznost, vestnost in zlasti veliko odgovornost pri opravljanju dela. Vedno pa najdeš tudi lepe strani tega poklica — podobno kot drugje — ki te spodbujajo,« še doda.

Tedajci se oglasi telefon, in tako je bilo vse dopoldne, neprestano preverjanje zvez in situacije na posameznih večjih železniških postajah, kot je Pragersko, kjer je sedež temeljne organizacije za promet, kamor sodi tudi železniška postaja v Murski Soboti, ali pa železniško-transportna organizacija v Mariboru. Kontrola podatkov v železniškem prometu je nadvse odgovorna naloga, kjer lahko že kakšna manjša napaka povzroči nesrečo na tirih, posebej potnikov in tudi materialno škodo. Ob stalnem nadzorstvu vlakovnega osebja pa se lahko pohvalijo, da v zadnjih dveh letih niso zabeležili na odseku proge proti Ormožu nobenega večjega izrednega dogodka in delovnih nezd. Tudi ob dejstvu, da sodi železniška postaja v Murski Soboti že med večje, saj je dnevno na tirih celo do 70 vagonov, ki jih je treba zaradi nerodno zgrajenega sistema tirov dostikrat premikati.

VSAKODNEVNA PODOBA — Na železniški postaji v Murski Soboti je zmeraj živahno, saj je železniški promet iz dneva v dan vse gostejši.

opravlja prometna služba malodane ves dan, izjema je le nekajurna prekinitev ponoči, pa še to je največkrat odvisno od trenutne prometne situacije. »Mene je takšno delo od nekdaj veselilo, pa tudi kakšne posebne izbiere glede poklica takrat ni bilo. Lahko pa rečem, da sem imel na železnici vedno socialno varnost, čeprav se je

PERSPEKTIVA JE V POSODOBITVI TIROV

»Zlasti pogrešamo potniške zveze z ostalimi republikami, ker mora potnik po večkrat prestopati. Moram pa reči, da se je v minulih dveh letih še posebej obnesel zeleni vlak, kjer je že čutili pomanjkanje sedežev. V tem vlaku je namreč na voljo

skupno 92 sedežev; od tega ima naša postaja določenih le 28 sedežev, kar povzroča ob konicah določene težave, ki jih skušamo rešiti na kar se da human način. Podobno velja za vlak Mura ekspres — to sta pa tudi edina dnevna direktna vlaka za smer Ljubljana oziroma Koper. Ob tem pa si železničarji vsakokrat prizadevamo upoštevati želje strank, ki so dokaj različne,« razprda svoje misli šef murskosoboške železniške postaje, ki se še kako zaveda, da je od obrege počutja potnikov v mnogočem odvisen potniški promet.

Za to pa skrbi vlakovno osebje, med katerimi je okrog dve tretjini zaposlenih vozačev, ki prihajajo na železniško postajo v Murski Soboti iz oddaljenjših krajev, kot so Ormož, Lendava, Ljutomer in od drugod. Marsikateri med njimi mora zjutraj vstati tudi ob treh, da bi pravočasno prispel na delovno mesto. Kljub temu pa je delovna disciplina zadovoljiva.

Ob predvideni nadaljnji modernizaciji železniških tirov se bodo v prihodnje še izboljšali pogoji za mnoge železničarje, ki jih za zdaj še primanjkuje, čeprav na murskosoboški železniški postaji zagotavljajo, da pri njih še ne občutijo tega problema, saj so zaposlili tudi delavce iz drugih republik. V naslednjem srednjeročnem obdobju je načrtovana povezava s sosednjo Madžarsko, kar je zapisano tudi v republiškem planu. Tu vidi jo vsi železničarji nadaljnjo perspektivo svojega poklica, saj se bo odprlo, kot radi pravijo, novo okno v svet. Železniškimi tiri prek Srebrnega brega namreč ne bo zažvela samo postaja v Murski Soboti, ampak tudi luka Koper, ker bo omogočen sodobnejši promet od Jadrana do srednje Evrope.

In tokrat spet zvonjenje telefona in obvestilo, da se železniški postaji v Murski Soboti približuje vlak. Šef postaje Milan Hertl na hitro vzame kapo in se v železničarski uniformi odpravi na postajališče. To je pravi čas, da se poslovim. Še en pogled na železniške tise, obsijane s soncem, in od daleč slišen značilen pisk lokomotive. Srečno vsem železničarjem ob njihovem bližnjem prazniku!

Tekst in foto: M. Jerše

V Moščancih složno do novih pridobitev

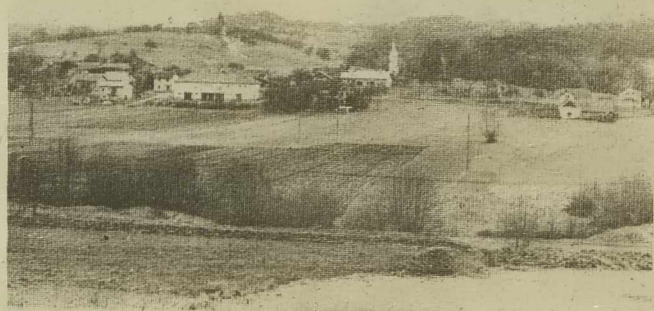
Čeprav ležijo na obrobju, imajo MOŠČANCI tako rekoč vse značilnosti goriških vasi. Hiše so raztresene po okoliških gričih, največ pa jih sicer strnjeno stoji ob glavni (regionalni) cesti, ki pelje iz Murske Sobote proti Hodošu. Okrog 80 domačij je vseh skupaj, v njih pa živi okoli 300 prebivalcev. Večina družin je polproletarskih — torej hodijo na delo v tovarne ali na druga delovna mesta v Murski Soboti, ukvarjajo pa se tudi s kmetijstvom. Čistih kmetovalcev pa je bolj malo.

ZGRADILI TO IN ONO

V Moščancih z zadovoljstvom ugotavljajo, da so v povojnih letih v mnogočem napredovali. Tako so zgradili nov vaško-gasilski dom, v katerem je trgovsko podjetje Potrošnik uredilo primerno trgovino in bife, v vasi imajo kar 25 telefonov, zgradili so vodovod in bili deležni še drugih pridobitev. Kajpak so morali zato vložiti veliko lastnih sredstev in prostovoljnega dela. Takšno pot napredka pa načrtujejo

saj morajo nekateri starši voziti svoje otroke v varstvo v Mursko Soboti. V njej pa bodo najbrž našli mesto tudi za še kaj drugega, predvsem za delovanje organizacij in društev.

Pravkar pa so začeli graditi novo vežo na pokopališču, ki jo nameravajo dokončati še letos. Prav tako letos imajo v načrtu postavitev novega transformatorja, kajti v zadnjem času imajo vse več problemov s slabo električno napetostjo.

Moščanska razglednica s pečarovskega hriba.

tudi v prihodnje. Če bodo tako složni kot doslej, potem uspehi prav gotovo ne bodo izostali.

V OSPREDJU PRIZIDEK Z ODROM

Med potrebami je v ospredju izgradnja prizidka (odra) k vaško-gasilskemu domu, s čimer bi izboljšali pogoje za delovanje sekcij letos ustanovljenega Kulturno-umetniškega društva

Potreb pa je še več. Med drugim bo treba tako kot doslej skrbeti za vzdrževanje vaških cest, mladi bi radi uredili okolico športnega igrišča, občani, ki se vozijo z avtobusom v službo in šolarji bi radi imeli razsvetljeno avtobusno postajališče in... Tudi gasilci bodo najbrž spet zavihali rokave v kakšni akciji. Medtem jim je že uspelo nabaviti novo brizgalno gasilsko vozilo.

Vaško-gasilski dom v Moščancih, h kateremu bi radi prizidali še oder za kulturne prireditve.

Zarko Klajnšček in pritegnili na gostovanja tudi kulturne skupine od drugod. Medtem so jih že obiskali pevci mešanega pevskega zbora Štefan Kovač iz Murske Sobote, ki so pripravili samostojen koncert, domačini pa so jim priredili prijetno družabno srečanje. Tudi v okviru lastnega društva so ustanovili pevsko sekcijo, kakor tudi dramsko in plesno. Pri svojem delu se bodo povezovali z dokaj uspešnim kulturnim društvom v sosednji vasi Pečarovci. Še v tej sezoni nameravajo naštudirati igro.

Veliko se pogovarjajo tudi, kaj storiti s šolskimi prostori, ki jih bodo učenci po prešolanju v Mačkovec oziroma Puconce zapustili. Največ predlogov je, da bi v stari šoli uredili otroški vrtec.

USPEŠNO DELO ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV

Moščanci spadajo v krajevno skupnost Mačkovci, zato nimajo vseh lastnih (samostojnih) organizacij in društev. Uspešno pa delujejo predvsem krajevni odbor socialistične zveze, gasilsko društvo, strelska družina Dane Šumenjak, odbor rdečega križa in osnovna organizacija Zveze socialistične mladine Slovenije. Zagnano so se lotili dela tudi v kulturnem društvu. Med najbolj zaslužnimi aktivisti na vasi pa velja vsekakor omeniti predsednika vaškega odbora SZDL, Evgena Kolarja.

Le tako naprej, Moščančarji!

Pripravi la: ŠTEFAN ABRAHAM JOŽE GRAJ

OBRATNO PODJETJE KOMUNA BELTINCI

Dogovori o združevanju

Obratno podjetje Komuna Beltinci, ki ima štiri delovne enote: mizarstvo, keramičarstvo, mlin in žago, zaposluje okrog 80 delavcev. Glavna dejavnost je izvrševanje zaključnih in obrtniških del v gradbeništvu. Poleg tega pa tudi izdeluje sodobno pohištvo in druge lesne izdelke, žaga vse vrste lesa in melje vse vrste žitaric, hkrati pa tudi prodaja merico na drobno.

V Komuni so v lanskem letu dosegli pozitivne rezultate gospodarjenja, saj so celotni dohodek presegle od planiranega za 31 odstotkov. Kljub temu da so porabili za 42 odstotkov sredstev,

Mizarstvo — delovna enota Komune Beltinci.

so ustvarili za 22 odstotkov več čistega dohodka, kot so planirali. Najpomembnejši pokazatelj dobrega gospodarjenja pa je vsekakor ta, da so za '69 odstotkov več sredstev kot so planirali, namenili za poslovni sklad. Poleg tega pa je treba povedati, da zaradi večjih vzdrževalnih del mlina in pomanjkanja lesa delovni enoti mlin in žaga več mesecev nista obratovali. V lanskem letu so tudi prvič opravljali večja keramična dela v oddaljenih krajih, naprimer v Rovinju, kar je prav tako povzročalo določene probleme.

Zaradi zastarelih in dotrajanih mlinjskih strojev je bila nujna zamenjava s sodobnejšimi. Tako so se morali lotiti rekonstrukcije mlina, kar je veljalo okrog en milijon dinarjev. Za izgradnjo kotlovnice za ogrevanje proizvodnih prostorov in funkcioniranje montažne sušilnice v delovni enoti mizarstvo so bili v lanskem letu naročeni načrti pri Kovinotehni Celje. Predračunska vrednost omenjene investicije znaša okrog 3.200.000 dinarjev. Sredstva so zagotovljena iz kreditov Ljubljanske banke, kreditov Kovinotehne in Menine Kamnik ter lastnih sredstev.

V obrtnem podjetju Komuna Beltinci načrtujejo, da bodo v tem srednjeročnem obdobju povečali produktivnost dela, izboljšali opremljenost in uvedli novo tehnologijo, s tem pa tudi ustvarili večji dohodek. Tako predvidevajo, da bodo izboljšali produktivnost dela za 2,60 odstotkov ter letno povečevali akumulacijo dohodka za 8,40-odstotno rastjo. Sicer pa se obratno podjetje Komuna Beltinci dogovarja o združevanju gradbeništva v Pomurju, katere nosilec je SGP Konstruktor TOZD Gradbeništvo Pomurje iz Murske Sobote.

F. Maučec